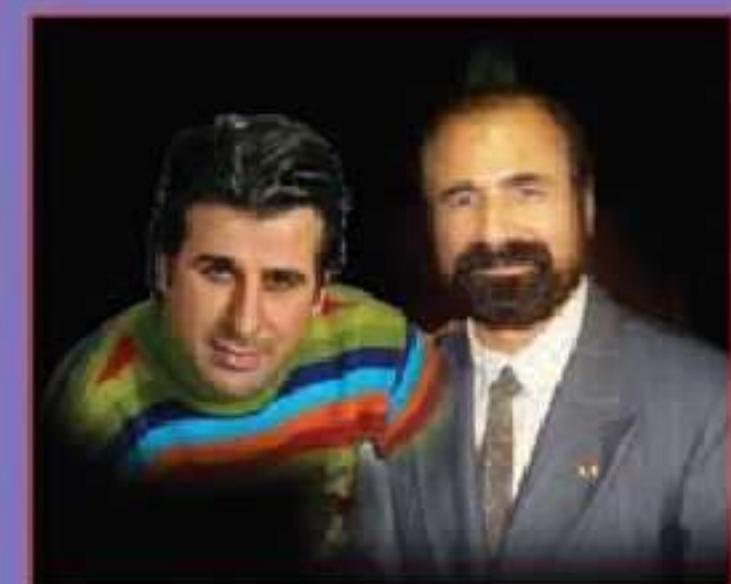

کوفاره کا هەیقانه یا رەوشەنبىرى گىشى يە ل ئامىدىن دەردگە قىت

پارتى و پرۆسیسا گۆھورىنا ديمۆکراتيک

دەولەتا كوردى ل دەمەكى نىزىك دى هيئىتە دامەزراندن

شەقان پەرەدەر و شەرىف
قەيران مەزوپلى
دروستكىرنا فلەمەكىنە ل
دۇور ھەلەبجە

ھونەرمەند چۈپى فەتەح :
داخواز ژمن نەھاتىيە كرن كونسېرتان ل دەقەرا
بادىنان بىگىرم، ئەگەر بەھىتە كرن ئەز درىغىي ناكەم

دوو زارقە كەرىن قەزىن
ل دىوانا سىلاۋە

۲۰۱۰ سالہ کا پر براٹھا کوردان بوو

خالد دیرهش

د هوندری سالا ٢٠١٠ دا کوردستانی و خەلکن وى يى خو راگر، بزاڤیت مەزن بخوقه دیتن و کاریت گەلهك بەركەفتى هاتنه کرن، ل سەر ئاستى ئافەدافيي و بو ب هېزئىخستنا ۋىرخانا ئابورى يا کوردستانى پىنگاڤیت مەزن ھاتىنە رانان و ھافىتن، ج قولاچكەكا ودلاتى فىنە كو ب وىنگەكى ژ وەنگان دەستى ئافەدانىي نەگەھشتبىتى، پروژىت ستراتىزى وەكى پروژىت سىنەتكاريا نەفتى و ئاڤ و گارەب و رىك و پران و ديسان بزاڤىكىن بو نەھىلانا ئارىشا ئاڭنجىبۇنى و يەرفەھىكىنا کارىن گرىدايى ساخلهمىي و كەرتى فىركرىنى و چاندى.

ژ لاین دیپلوماسی فه د فی سالی دا براقيت خه لکن کوردستانی د گوپیتکا خودابوون، ژ وانا سه‌رددانیت سه‌روک بارزانی بو ودلاٽیت ئهوروپی و ئەمریکا و ودلاٽیت عەربی، کو هەمی سەردان ژی ب رەنگەکی فەرمى بۆینە و وەکی سەرۋە دەولەت خزمەتا وی ھاتیه گرن و دیسان سەرەداندا فەرمیا چەندىن كەسايەتى و شافدىت دىتر بۇ دەرقەی ودلاٽى و ژئەگەری فی چەندى كۆمەكا مەزنا پروتوكولىت ستراتىزى ھاتفە مورگرن و دیسان ب فی رېكى رویى كوردان و روئى خەلکن کوردستانى بۇ جىهاندا ژ دەرقە ب رەنگەکی باش ھاتنە نىاسىن و پەترا ودلاٽىن جىهانى گەھشتىنە وی باودرىيى کو كورد ھەزى ھەندى نە بگەھنە ماقيت خو يېت نەتهوى و سەرەدەرى دگەلدا بھېتە گرن و ژ ئەنجامى فى براقا دیپلوماسى گەلەك ودلاٽىت جىهانى قۇنسىخانە و نويىنەراتىيەت خول كوردستانى فەگرن، کو وەکى باليوزخانە دەھىنە نىشادان و دیسان ب سەدان كۆمپانىت بەرهەم ئىنانى و ئاقەدانىن قەستا كوردستانى گرن، و نوگە ب سەدان پروۋىن سەرتەتى ژ لاین وانقە دەھىنە گەن.

دیسان ههр دواری دیپلوماسی دا و رول گیرانا کوردان دتاریشیت نیراقی دا، دهستپیشیا سهروک بارزانی تیراق ژ قهیرانه کا مهزن رزگار کر و شیا ههمى تالییت نیراقی ب ههمى جوداهییت خو ژه ل بن سیبەرا نالایق کوردستانی کومفەبکەت و پیک بیتیت و هەر ژلایق دیپلوماسی ژه ل سەر ناستی کوردستانی کورد شیاینە خو بکەنە ئیک دەنگ و ل ھەمبەر ھەفرگیان راوەستن (ژبلی خولادانا هندەك جاران یا بناقی بەرهنگاری کو وان خو بادانا ژی ج کینچەکا وەسا فەبویە)، دیسان هەر ل سەر ئاستی ناخویی و خالا ل سەر راوەستیافی کونگری ۱۲ یى پارتی دیموکراتی کوردستان بويە کو د گەلهک دەلیقان دا ب کونگردی نەته و دیی دەھاتە ل قەلەم دان و نیاسین، چونکى پارتی ب مینبەردگا مهزن ھاتیە نیاسین و ههمى هزر و باوەران و ئول و مەزھەبان و نەته وان ب خوفە دگرتیت و خزمەتا پیکفە زیانی دکەت، کو ب درویشمی دادپەرەری، پیکفە ژیان، نوبیوونەقە، کونگری خو گریدا، و تشتی گەلهکى بالکیش و بويە جەن دان و ستاندىن و رازیبۇون و نەرازیبۇونان، درویشمی ماقى چارەنقىسى بو گو سەروک بارزانی د پەيقا خو یا ۋەگرنا کونگرە دا کو چەندىن كەسایەتىتىت عەرەبى و جىھانى د بەرھەق بۇون، ئاقرە پېدايى و گوتى نەف درویشمە دى بىتە ھىقىنەن كارىن كونگرە دی، هەر چەندە ماقى چارەنقىسى ئیکە ژ ماھىن هەر گەل و نەته و دکى، بەلى عەرەبىت شوقىنى ژ كەقلۈزۈنکى خو دەركەفتەن و گوتەن كوردا دفیت وەلاتى عەرەبى پارچە بکەن و نەفە ژی ب دىتنا وان گونھە و خيانەتە کا مەزىنە دەرەھەقا وان دا بېتە كرن.

ب دیتنا مه سالا ٢٠١٠ ساله‌گا ب همه‌ی رامان و فهله‌یت خوّفه یا پر خیر و خوشی بو بوه‌لکن کوردستانی و پیش‌بینی دکه‌ین کو بهره‌مندی وی د سالا بهیت دا پتر دی هیته چنین و کوردستان د وارین سیاسی و دیپلوماسی و تاقه‌دانی دا دی پتر گهشه‌کرنی بخوّفه بینیت و هرر دکه‌ین پتریا داخوازیت خه‌لکن کوردستانی دگه‌ل حکومه‌تا نیراقا فیدرال دا دی هیته پجه‌تینان وکورد دی بنه خودان دهستکه‌فتین مه‌زفتر. و دیسان پیش‌بینی دکه‌ین کو ل سالا بهیت ل سه‌ر ناستی نیف نه‌ته‌وی ژی دوزا خه‌لکن کوردستانی دی پتر چیته پیش‌فه و پتر دی پشته‌فانی په‌یدا بیت و دیسان بهره‌زدودندیت جیهانا ژده‌ریه دی پتر ل هین دکوردستانی دا و نه‌فه خاله‌کا گرنگه و گه‌له‌ک یا فهره کو سه‌رمایه‌داریا جیهانی بهیته ته‌ماع گرن و راکیشان بو ناف کوردستانی و نه‌فه دی بیته ژه‌گه‌ری هندی کو نه‌و نه‌چار بین بهره‌قافیه ژ کوردستانی بکه‌ن ژیو پاراستنا بهره‌زدودندیت خو.

سېرپونت

هڙماڻ
56
کانوونا ئىكى٠ ٢٠١٠

کوقارهگا هېقانه یا روشەنبىرى گشتى يه ل ئامىدېي ده ردگەقىت

رهشا روشەنبىرى و ھونھرى و زانستى
ل بامەرنا كەفن و نوى دا

کومارا ئىسلامى يا ئيرانى ب قان مانورىن سەربازى
ج دخازىت؟!

بهاىرين پەرتوك ل جىهانى

قىنى ستىرا جىهانى بنىاسە

دەرىيىنانا ھونھرى

مەھمەد مەلا حەممى
mehemed_sersink@yahoo.com

فوتو: دلوقان عەتمەم

تىپلىدان: کوما كارى

چاپخانا خانى - دەھۆك

E-mail: guvara_sulav@yahoo.com & guvara_sulav@hotmail.com Tel: 0627633369

www.amedye.com

دەستەكا نېيىكاران

عەبدوللا مشەختى
د. ئاشتى عەبدولجەكىم
مەھمەد عەبدوللا ئامىدېي
يوسف مەھمەد سەعىد

سيلاف ل سەرتورا ئىنتەرنېتى:

خودانى ئىمتىيازى

مەھمەد مەحسن

سەرنېيىكار

خالد دىرەشى
xaliddereshi@yahoo.com

نەدرىس :

ئامىدېي - كانىا مالا

موبايلا سەرنېيىكارى:
Mobile: 4642107

- ھەر بابەتنى دگەھىتە سىلاف، بھىتە بەلاڭىرن، يان نە، بۇ خودانى ناھىتە زەفراندىن.
- ژىلى ئەو گوتارتىت ناڭى سىلاف ل سەرتورا ئىنتەرنېت دەھىتە بەلاڭىرن.

پارتی و پروپیسا گوہورینا دیموکراتیک

ہوشنگ تاجر

یہ ل جیھانی۔

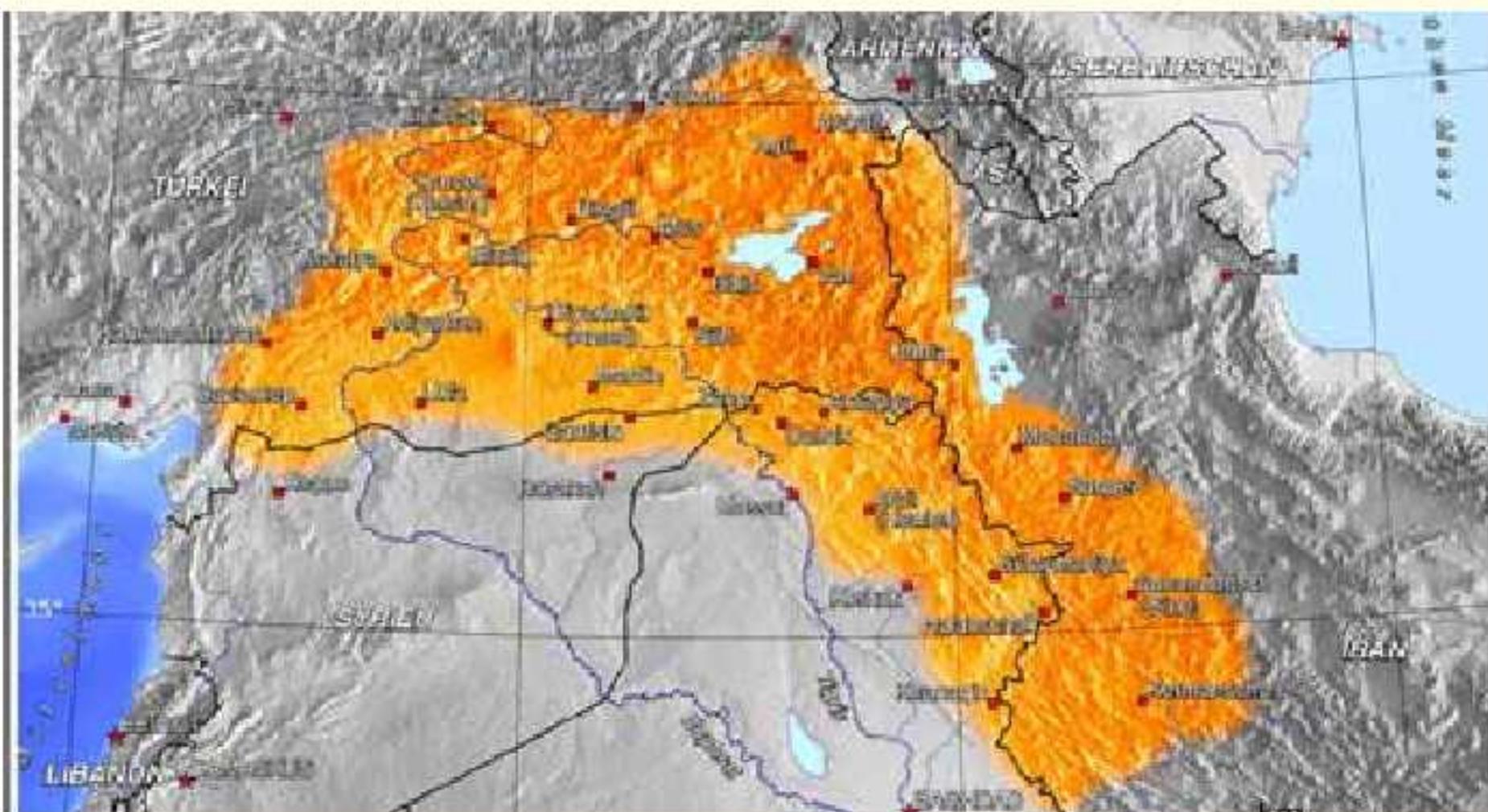
یەک ژ خالیێن دی ییێن هەری
گرنگ یا کۆنگره یا پارتیی ژی پشکداریا
نۇونەریێن گەلەک پارتی و سازیێن
کوردستانی ژ هەر چار پارچەییێن
کوردستانی و جیهانی بwoo، هەروەسا
گەلەک کەسايەتیێن بەرنیاس د ئاستی
جیهانی دگەل گەلەک دۆستیێن کوردان
ژی پشکداریا قىی کۆنگره یی بwoo و
ئەف ئىكە ژی نموونە یا هەری بەرچاڤ
يا قى راستیی یه کو پارتی ديمۆکراتی
کوردستان ل ئاستی هەريمى و جیهانی
دا چەند دۆست و هەقابله ندین خوه
ھەنە و پارتیی شیایە کو سەنگا خوه
ل هەريمى و جیهانی گرانتر بکەت.

سیاسه‌تیّن ئاشتیخوازانه بین سه‌رۆکی پارتیی هەردەم جەن دلخوھشیا هەموو کوردان و مروقین ئاشتیخواز ل جیهانی بوویه، يەک ژ خالین گەلهک گرنگ بین پارتی د کونگره‌یا خوه دا ئەنجام دایی ژی ئەو بو کو گەلهک كەسین دى بین گەنج د نافا ریفه به راتیی دا جەن خوه گرتینه و پارتی دى ب هیزه‌کا نووتر و گەنج خەباتا خوه بەردەوام بکەت و پارتی دى هەر جەن پیدھیین گەلی کوردستانی بیت، ئەز باوەرم کو دى پارتی ب بەرنامه بین خوه بین ديمۆکراتیک و نووژەن رو لا خوه يا ئەساسی د پرۆسیسا ديمۆکراتیزه کرنا جشاکا کوردستانی دا ببینیت و ژ بەر هندی ژی دى گەلی کورد هەردەم پارتیی وەک ئیراده‌یا خوه يا سیاسی ل مەیدانا سیاسی يا کوردستانی و هەریمن ببینیت، سەنگا پارتیی ژی دى ب سیاسه‌تیّن حەکیمانه بین سەرۆك بارزانی روژ ب روژی گرانتر ببیت و ئەف ئیکە ژی دى ببیته جەن شانازیی بو گەلی کورد ل هەر چار پارچە بین کوردستانی.

پشتی ماوهیه کی دریز و دروستبوونا
گهلهک گوهرينا د مهيدانا سياسي
يا كوردستانی و عيراقی دا، پارتیا
ديمۆكراتا كوردستانی کونگره يا خوه
يا ۱۲ پيکئينا، ب راستی ژی هم د
بهرنامه يا پارتی دا گهلهک گوهرين
ل گور راستيا سياسي و جفاکي يا
كوردستانی و عيراقی و روزهه لاتا
ناافین هاتينه دروستكرن، ژ بهر کو
پارتی هه ژ دهما دامه زراندنا خوه
دا هه تا ئه ڦروکه هه ردهم ژ بو
بدهسته ڦهئيانانا مافي نهته وهی يى
گهلى کورد خه بات کريه و پارتی ب
ريما کونگره يا خوه يا ۱۲ ژی جاره کا
دي ل گور مهرجين نوو يىن هه ريمى و
جيهانى گوهرينيين گرنگ ئهنجام دانه
دا کو بيته بهرسقا خواسته کا گهلى
کورد ل هه موو کوردستان و جيهانى.
ئاخشتنا سهروک بارزانى د دهما

دەولەتا کوردى ل دەمەکى نىزىك دى هېيّتە دامەزراندىن

چ وەلاتەك ل سەر پترولى شەرى بکەت چونكى كوردىستان وەلاتەكى داخستىه، ژ بەر قى ئىكى دىبىت گەلەك ب دوستانە كار دگەل جىران و ھەۋسىون خودا بکەت دا كومفا ژ پترولا خۇوبىگىت. د ناقا سەمينارەكى دا ل سازيا (تاد) ناقبىرى چارەسەركىدا پرسگەرىكا كوردى د ناقا روزھەلاتا ناقىن دا ب گىنگ دزانىت و وەها دىفکىت كونا ب رىيا بورىيەن گازى و پترولى دەرفەتا وي چەندى پەيدا بويە و ل گورا ھزرا وي پرسگەرىكا چارەسەرنەكىدا پرسا فەلسەتىنى ژ بوي نەبۇونا ژىرخانا ئابورى ۋەدگەرىت.

بەرى نەما ژى پاراخ خانا د داخشىنييەكى دا بولۇنما (داس ستاندار) يائەلمانى ئامازە دابۇو وي چەندى كوشىتى 5 تا 6 سالان ژ فەكشىنا ھىزىن ئەمرىكى ل ئيراقى دى شەر ل وي وەلاتى چىببىت و پاشان دى ئەف وەلاتە رى ب رى ژىكتە بۇونا و پارچە بونى بىت و وي گوتىيە كود ناقا ھەرىما كوردىستانى دا چ شەرىن نافخۇيى پەيدا نابن ھەتا دگەل لايەنин عەرەبى ژى.

ھەقىرىتى و دراڭەكى نۇ بىت. پاراخ ل سالا 2010 دا د ناقا گوتارەكى دا دېئىزىت: ب رىيا راكىشانى سەرمایا يىانى و پەيوەندىيەن گەرم يىن ب دەولەتىن جىران را و پېشوازىكىن ژ ھىزىن ئەمرىكى ب باشى پېشانى مە دەمن كانى پلانىن كوردان دى چ بن، ناقبىرى د نەقىسىنىت: ئەگەر كوردىستان ھەر ب ۋى شىوهى ل سەر ھەۋسىنىغا خو يا جوگرافى يا داخستى بەردىۋام بىت وەك رولەكى سەقامگەرى ژىدەرىن و وزى و پترول و گازى د رىيا تۈركىا و سورىا و ئىراقى را ل وي دەمى ھەمموو لايەك دشىن مفادار بىن ژ ۋى ئىكى. ھەروەسا ناقبىرى د درېزاهىا ئاخفتى خودا ئامازى دەتكەن ۋى چەندى كونى ھەبۇونا ژىرخانە كا ئابورى يائەند پېنگاھىن بچوک ھاتە ئاقاکىن و ھىدى ھىدى بەرەف مەزن بۇونى چون ئوف بلو دېئىزىت: بورىيەن گاز و پترولا روزھەلاتا ناقىن گورانكاريyan د سنوران دا پەيدا دەن و دەولەتە كا سەربەخوا كوردىستانى دروست دەن. ئەو دېئىزىت: ئەوا كونەم د ئاقاکىن دەولەتە كوردىستانى دا دېنین ئەوە كونا ناپىت

بەرەھەقىرن: كوفارا سىلاڭ

نېيسەر و ۋەكولەرى ب ناف و دەنگى جىهانى و ئەمرىكى (پاراخ خانا) باس ژ دامەزراندىن دەولەتا كوردىستانى دكەت د دەمەكى نىزىك دا. پاراخ كونا ئىك ژ ئەندامىن پايە بلندىن ستراتېزىتە ئەمرىكى و ۋەكىنە حۆكمىرانيا جىهانى د سازيا ئەمرىكايى نوودايە، و ھېشت د ژىھەكى گەنجاتىن دايە و ب تەنلى 22 سالە، ئىك بۇو ژ شىرەتكارىن باراك ئوباما د ھەلبىزارتىن 2008 دا و د ھەمان دەم دا وەك ئىك ژ بىپورەيىن جىوسىپاسى يىن زىرەك دەيتە ل قەلەم دان و د ۋان سالىن دوماھىندا دوو پېتوك بەلاف كرنە كونە بونە پەرفروشىرىن پېتوكىن سالى.

نافبىرى كونا ئىك ژ 75 كەسين ب باندورىن سەد سالا نەما دەيتە ل قەلەم دان د داخشىنييەكى دا بۇ روزنامما (گلوبس) ئامازى دەتكەن چىبۇونا دەولەتە كا نوول سەر نەخشى جىهانى و دېئىزىت: د چەند سالىن بەھىن دا دى جىهان دەولەتە كا نوو ھەمبىز بکەت كونە ۋە ژى ياكى كوردىن عىراقىتى. پاراخ كونە بىنەتەن ھندىيە بولۇنما نافھاتى دېئىزىت: دى كورد بەريا فەلسەتىنى دەولەتە خو راگەھىن و د سالا 2006 دا ناقبىرى گوتارە كا بەھىز بەلاف كربۇو و تىدا پېشىنىا ئاقابۇونا دەولەتا كوردىستانى كربۇو و گوتبوو: كوردىستان ب رىيا چەند پېنگاھىن بچوک ھاتە ئاقاکىن و ھىدى ھىدى بەرەف مەزن بۇونى چون كۆز ئوتۇنومىي پەن و وەك سەپاتىن دەولەتە كىنە و ئەو د درېزاهىا باسىن خودا دېئىزىت: سەرەتلىك بچوک ئىدى ب دوماھى ھاتن و بەس ئەۋىن كونا ماين ژى بولۇنما دى ئەندامەتىا نەتەۋىن كوردىستانى و ئەندامەتىا نەتەۋىن

دەربازبۇونا كوردان ژ قۇناغا پلە دوو

ژلاين وان وەلاتانقە دروشمىن يەكسانى و برايەتى بەلاقىرىن بەلى دېپىواريدا دىسان كورد بۇونە هاولاتىنن پلە دوو و ژ زوربەى مافىن خۇ بن باربۇون. سەبارەت كوردىستانى عىراقنى پشتى رۆبەرۇبۇونە كا توند ژلاين كوردانقە پىچەمەت چەسپاندىنا مافىن خوبىن نەتهوھى د دەستورىدا لى چ ل كەتوارى كوردى نەھاتە گورىن هەتا شورەشا ۱۴ ئى تەمۇزا ۱۹۵۸ و ژبەر رولى كوردا دشورەشى دا و لىزىر گڭاشتنى عەبدولكەرىم قاسىم رازى بۇ دىمادى سىئى دا ژ دەستورى عىراقنى ب ئاشكرايى يېزىت (كورد و عەرەب ھەۋپىشىن دعىراقنى دا)، لى ماوهىنى كورت پىچە نەچوو جارەك دى دەستەھەلاتىن عىراقنى ژېرىيارا خۇ پەشىمان بۇونەفە و ھەر ژ ۱۹۶۲ ھەتا ۲۰۰۲ رېزىمەن ئىك لەدۈيىت ئىكىن يىن عىراقنى ب ئاگىر و ئاسن بەرسقا ھەمى داخازىن كوردان دا و بەردمواام بۇون سەر كىمكىن و شکاندىنا كەرامەتا گەلى كورد، لى چىرا ل سەرەنۇي دروستكىن دەولەتا عىراقنى و بەشدارىيە كا كارا كر ل دام و دەزگايىن حکومەتى و بۇ ئىكەم جار هاولاتىيە كى كورد وەكى سەرۈك كومار هاتە ھەلبىزادەن و جارەك دى كورد ژى وەكى ھەمى هاولاتىن عىراقنى بۇونە پلە ئىك، لى مخابن دەلبىزادەن ئى جارى بۇ پۇستى سەرۈك كومارى ھەولدانە كا مەزن هاتە كرن كەن ۋە پۇستەي ژكىردا وەرېگىنەفە و كوردا ب ھەزى نەبىن بۇ ۋە پۇستەي، بەلى ب رېدى و ئىك ھەلۋىستىيا كوردا تايىت سەرۈك بارزانى كو رازى نەبۇوى جارەك دى كەرامەتا گەلى كورد بەيتە كىمكىن.

دوان دەولەتىندا ھەمى رېورەسم و ئاهەنگىن نەتهوھى گېرانە وەكى جەڑنا نەروزى . . . . هەت، بەلى سەرەدەمىن دەولەتى ئىسلامى تايىت پشتى هاتتا ئومەروا ل سالا ۴۰ك بو سەركورسيا خىلافەتى وەكى هاولاتىنن پلە ئىك سەرەدەرى دگەل هاتىيە كرن و ئەف مللەتىن دى وەكى تۈرك و فارس و كورد هاتىه ناسىن ب (مەوالى) و بۇونە هاولاتىنن پلە دوو و دئەرك و مافاندا دگەل عەرەبان زور جىاواز بۇون و گەلەك جاران باجە كا زىدە سەرەتىيە سەپاندىن و ئەف رەموشە يَا بەردمواام بۇ تا سەرەدەمىن عەباسىا و ژبەر كوشورەشا عەباسى سەرەت مەوالىا بۇو لهوما ھندەك ماف ژى دانى. سەرمىرى ئەقى چەندى دناف ئەدمىياتا عەرەبى دا كورد هاتىنە ناڭىرىن ب دز و جەردە و رېگر ئەقە ژى پىچەمەت كىمكىن و سەڭكىرنا گەلى كورد بۇويە و ئەف چەندە يَا بەردمواام بۇو ھەتا هاتتا سۇلتان سەلاحەدىنى ئەيوبى (۱۱۹۲_۱۱۳۷) و دامەززىاندا دەولەتى ئەيوبى ل مسىرى و شامى و لقى دەمى زوربەى سەرکىرە و وزىزير و كاربەدەستىن دەولەتى كورد بۇون و جارەك دى رولى كوردا دناف جىڭى ئىسلامى دا بەرزبۇوقە تايىت پشتى رولەكى مەزن گېرائى دەھرىن خاچ ھەلگەراندا، لى پشتى ژنافچۇونا دەولەتى ئەيوبى سەرەت دەستى تۈركىن مەملوکى جارەك دى كوردە ھەبىتە خۇ ژ دەستىدا و يابەردمواام بۇ تا دوماھىا سەرەدەمىن عوسمانى ۱۹۲۲. پشتى دامەززىاندا دەولەتىن نەتهوھى و دابەشكىرنا كوردىستانى سەرەت ھەرچووار دەولەتىن تازە دامەززى (توركىا و ئىران و سورىا و عىراق) ھەرچەندە

فتاح بارزانى

گەلى كورد كو دناف روپەلىت مېزۇين دا هاتىيە ناسىن ب گەلین ئارى يان ھندوئوروپى بەهزاران سالا پېش نوكە دگەل ھوزىن چىايىن زاگروس تىكەلبوون و ئاكنجى بۇون و دگەلەك قۇناغىن شارستانىدا دەربازبۇون و شيان ژمارەكە كىيانىت سىياسى و سەرەخو دامەززىن مينا لولوبى و مىتانى و خورى و ئورارتى و گوتى و كاشانى و مىدى . . . هەت. ھندەك ژئەقان دەولەتىن كوردى بىرەنگە كى نىمچە ديموکراسى دەسەلاتى گېرایە و ماف دايە گەلین دى ژى رېورەسم و بىنەت ئايىنە و رېقەبەرەريا شارىن خۇ بىنەن مينا سەرەدەمىن گوتىا كو ئەف ماف دابۇو بىنەمala (لەگشادۇسى) ياسومەرى، ئانکو وي سەرەدەمى كوردە چ ئارىشىن دەسەلاتى نەبۇونە بەلكو ئەو هاولاتىنن پلە ئىك بۇون. سەرەدەمىن دەسەلاتا ئەشكانى و ساسانىيەن رەگەز فارس كوردە بەشدارىيە كا كارا ھەبۇويە

کومارا ئیسلامى يا ئیرانى ب قان مانورىن سەربازى چ دخايت؟!

د. خالص عرفان

سیستەمنى دژە موشەكى يا (S ۲۰۰) بو ئیرانى راگرت و ئیرانى د ماوهەكى كىم دا پشتى وي بىريارا روسيا سیستەما خو يادىزە موشەكى تاقى كر كو بو جەن دلگرانىا هەمى دەولەتىن ئەوروپا، ئەمریكا، ئیسرائىل و دەولەتىن عەربى هەر وەك زوالفقارى ئىك ژ فەرماندەيىن سوپايانا پاسداران دېيىزىت هەمى سنور و بازارىن ئیرانى كەفتەنە بن سىبەرا قەلغاناندا دژە موشەكى يا ئیرانى دا و دەھىتە پاراستن ژ هەر ھېرىشەكى بو سەر ئیرانى. کومارا ئیسلامى ب وى كارى خو و گڭاشتىن ل سەر خەلکى مەدەنى و چالاڭقانىن مافى مروڤى و ملىتارىزەكرنا شار و گوندان دخايت ھەبوونا خو بپارىزىت و خو وەك ولاتهكى سەقامگىر و بن ئارىشە بىدەتە نىاسين ئەقە دحالەكى دايە كو نەرازىبۇونا خەلکى ئیرانى بتابىبەت ل روژھەلاتا كوردستانى، بەلوجستان و ئەھواز و ئازەربایجانى روژ ب روژ زىدەتر دېيت و ئەمبارگوپىن ئابورى خەلک خستى يە درەوشەكى زور خرابدا و شەپرەزەپى يا ئابورى روژ ب روژ زىدەتر دېيت. وي مانورى چەند ئارمانجىن سەرەكى ھەبوون:

۱- نىشانىدا ھىزا خويا سەربازى بۇ دەولەتىن دەوروبەر كو ئەگەر بىنە ھارىكارى زل ھىزىن جىهانى بو هەر ھېرىشەكى ل سەر کومارا ئیسلامى دى بەرسەكى درىدانە وەرگەن.

۲- بى دەنگىرنى خەلکى ئیرانى بتابىبەت كىم نەتھوا وەك كورد-ئازەرى-عەرب-بەلوج، ب ھىزا سەربازى كو دوان روژان دا ۲ گوند ل پارىزگەها لورستان و ئورمەن كەتتە بەر درىدانەترين ھېرىشىن کومارا ئیسلامى وەك گوندى بىزىن ل سەردەشتى.

سیستەمنى دژە موشەكى يا (S ۲۰۰) دچەند روژىن بۇورى دا کومارا ئیسلامىا ئیرانى مانورەكى سەربازى كر كو ھەمى ھىزىن لەشكەرى تىدا بەشداربۇون (ئەرتىش، سوپاها پاسداران، نىروى ئىنتزامى) كو بناقى پارىزەرەن ئاسمانى ولايەتا ۲ بۇو دوى دەمى دا وي مانورا لەشكەرى يا مەزن و بەرفرەھ گرنگىھ كا تايىھەت ھەبوو چونكى ئەقە دەمەكە كو ئیران دبن گڭاشتىن نىشەدەولەتى يە ۋلاپ ئابورى و رامىارى و مافى مروڤى ۋە، ھەرەپسا بىريارىن ئەنجومەنى ئاسايىش دژى ئیرانى و ھەولدانىن ئەمریكا و ئیسرائىل و ئەلمانىا و فەرەنسا و بىرەتىن ب چەكىن ئەتومى و گرفتىن ناڭخو يى ئیرانى رەۋشا وەلاتى پر ئالوزىرى يە، دوى رەۋشا ئالوزى رامىارى و ئابورى دا کومارا ئیسلامى دەست ب مانورەكى لەشكەرى كر و ھوشدارى دا دەولەتىن دەوروبەرەن خو و ئەمریكا ئىك ژ فەرماندەيىن سوپايانا پاسداران پشتى دامەززانىدا سیستەمنى قەلغانان دژى موشەكى كو ب سەركەقتوپى ھاتىيە تاقى كر دا خوياكىن كو بنگەھىن سەربازى يىن ئەمریكا د ھەر دەولەتەكى دەوروبەردا ئارمانجا موشەكى مەھىيە و گەف ل وان وەلاتان كر ھەر چەندە كو دناف چ وەلاتەكى نەبر، لى بەلۇ دىارە كو ئارمانجا وان دەولەتىن عەربى نە بتابىبەت عەرەبستانى سعودى، قەتەر، بەحرەين، كويت بۇون كو بنگەھىن سەربازىيەن ئەمریكا تىدانە ئەو مانورە بەرسەك بۇ بۇ روسيا ژى چونكى روسيا دەھەقەنگىن دا دگەل ئەنجومەنى ئاسايىش دا فروقىتا

ویستگه‌هه‌ک ژ ژیانا زانان و ماموستاین کوردا یه‌تیئن بارزانی

ئامادەکرن / حىدىقىن چەعفەر چىيىسى

نهبوی خو بدهته دهست چ حکومه تان
شیخ ئەحمەد دگەل ڏن وزاروکان
فەگەریانه ف عیراقى ، بقى رەنگى
بارزانى يى نەمر دگەل زىدە تر ڙ(٥٠٠)
پیشمه رگین قاره مان دناف شەرى ھەر سى
سنوران دا مان ودھرباسى ناف حکومه تا
عیراقى نەبون ، پاشان حکومه تا عیراقى
پەيمانه ک دگەل ترکيا گریڈابه رامبەر
سەركوتکرنا كوردان ، داكو سنوريين
خوبىگرن وبه رامبەر بارزانى وھە قالىن
دگەلدا راوه ستىن و نەھەلىن دەرباسى ناف

ناف ڦي پارتيا نوي دبن، پشتى رو خانا
کومارا ساقايا کوردستانى ول سيداره دانا
پيشه وا (قازى محمد) وسه روکين کوردان
بارزانى نه چار دبیت خوزئيرانى ڦه کي شيت
هه رچه نده حکومه تا ئيرانى چهندين
جاران داخواز ڙ بارزانى يى نه مر کر کو
ته ڦي پيشمه رگين دگه لداخو بدنه دست
لى بارزانى يى نه مر بچي داخوازا ئيرانى
رازي نه بو، چونکي باش دسياسه تا وان يا
گه مار و شوفينى دگه هشت . ده ما بارزانى
يى نه مر يريارا يه خودانى داي وئاماده

چاخن کو بارزانی یئن نهمر ل
موهابادی دبره سهر، کوردیین باشور
داخواز ژ بارزانی دکر کو پارتیه کا نوی
بھینه دامه زراندن داکو ریکھستنیں دیتر
یئن کوردا دهرباسی ناف ٹھن پارتییں
بیبن، پشتی دانانا پهیره و پروگرامه کی ریک
وپیٹک و دانوستاندیں به رفرهه لسهر چهوانیا
ٹھن پارتییں ژھه مو ئالیه کی ٹھه پارتی
دیموکراتی کورد ب سه روکاتیا بارزانی
یئن نه مر دھینه دامه زراندن، و پارتیا هیقشی
و درگاری و شوره ش ب هه قرا دهرباسی

بارزانی ل (ئاشکەندى) ڏی هاتیه بنجهه کرن (باگروفى) راپورتىن خراب لسەر فرى دىكىنە ناقەندا پارتى يى ولسەر دڙایەتىا خو دگەل بارزانىن نەمر يى بهردموام بو و دگەل (يوسوفوف) و سەروکى پاراستىن يى سەردهمىن ئىستالىن ڏی بارزانىنى نەمر جەبەھەيەك يى دڙایەتىكىنە يىك ئانى بو ، بارزانىنى نەمر ڏی بىن دەنگ نەدەكىن و بهردموام نامە لسەر رەوشاد پەنابەرین كورد فريدىكىن بو كرملىنى لى مخابن ئەف نامە نەدگەھشتىن ، ل ئادارا (١٩٤٩) ئى ديسان جەھن بارزانى هاتە گوھارتى و بهرهف (ئارالى) فريكر و لەدەپ دا هەۋالىن بارزانى يىن ئازادىخواز ڏی فريكەنه (ئارالى) ، ديسان ڏی نەدكارىن ھەف دوو بىنن و داخوازىن ھەف دىتنى ڏی نەدھاتە قەبول كرن ، روژەكى بارزانىنى نەمر ل سالا (١٩٥٠) ي نامەيەكى د دەتهف ڙنکەكا جيرانا خو كو دخواست بچىتە موسکو ، بارزانى ڏى خواست كو ڦى نامەيەن بکەتە دناف پوستەي دا ب هاريكاريا ڦى ڙنکى نامە دگەھىتە(كرملينى) پاشان لسەر داخوازا (ئىستالىنى) (ھەيئەتەكى فريدىكەنه (ئاشکەندى) و بارزانى ڏى دئىنە ويئى ، لى ئەف ھەيئەتە ڏى داخازيا بارزانى قەبول ناكەت و رىكى ڏى نادمن بگەھىتە (كرملينى) ل ڦان بارودوخىن سەخت دا ل دەست پىكا سالا (١٩٥٣) ي لسەر داخوازا بارزانىنى نەمر پەنابەرین كورد دەست ب مانگرتى دكەن ، ب مەرچەكى حکومەت رىكى بدمت بارزانى و ھەيئەتەكا پەنابەرین كورد بگەھەنە (كرملينى) و پرسا كوردى ڇىرا بىژن ، ڦى مانگرتى (٧٢) دەم ڇمیران ۋەكىشا پاشان حکومەتى دەستورى دا كو دوو كەس ڙ پەنابەرین كورد كو بارزانى دگەل نەبىت دكارن بگەھەنە كرملىنى . هەتا كو ئىستالىن لسەر حکوم بارودوخىن پەنابەرین كورد گەلەك يى نەخوش بولۇن چاخى كو ئىستالىن وەفات كرى ، و خروشۇنى جەھن وى گىرى زمانى روسى كر ، لى دەما

خو ب رى چونەكا درېز كو زىدەتر ڙ (٥٢) روزان ۋەكىشاپو دەرباسى سوقىھەتن بويىن ، ل ئازەربايجانى هاتە بنەجەكىن ، پاشان ھەر لوېرى بارزانى و ھەۋالىن خو ڏەف دەتىنە ۋەقەتىن دەنگ و ل كەمپىن لەشكى دا و ل رەوشەكا خراب دەست ب ڇيانەكا نوى دكەن ، پاشان پشتى دەممەكى دىتە حکومەت بارزانىنى نەمر فريدىكەتە (باکويى) ديسان ڏی نەدھيلا بارزانى و ھەۋالىن وى ھەف دوو بىنن ، ھەرەپسا رەوشاد پەنابەرین كورد روژ بولۇن ، ھەۋەپسا رەوشاد پەنابەرین پارتىا روزئى خرابىت دبوو ، بەرپرسىيارىن پارتىا كومونىسم يا ئازەربايجانى كەربا خويا موھابادى ڇىپر نەكىر بولۇن ، سەرددەمەن كومارا كورستان ، كومارا ئازەربايجانى دخواست كو ئەو بکەۋىتە بن دەستى وان ، لى كورد بىن چەندى رازى نەبۈون ، (باگروفى) ڏى ئەف بارودوخىن نازك يىن ب سەر كوردان دا هاتى ب دەليقە زانبۇن ، ولدەپ دلى خو ئاگەھدارى سەبارەت بارزانى و ھەۋالىن دگەلدا ددانە (ئىستالىن) و كومىتەيا مەركەزى ، و سەرددەمەن (ئىستالىن) (بارزانى) و ھەۋالىن دگەلدا گەلەك هاتە ئىشاندىن ، و چەندىن جاران هاتە سورگون كرن ، و دناف كەمپىن لەشكى ڏى دا گەلەك كار ڏى د كىشاند ، كاركىنا ب زەممەت و سورگون كرنا (بارزانى) و ھەۋالىن وى هەتا كو (ئىستالىن) ساخ يا بهردموام بولۇن ، بارزانى ڏ ڦى رەوشى گەلەك يى نەرازى بولەورا ڏ بەرپرسىيارىن حکومەتا سوقىھەتن داخازا ھەف دىتنى كر داكول سەر پرس گرىكا كوردان بېيېن و خواست بىن چەن دەناف گازىن دەناف كەمپىن لەشكى ڏى دا گەلەك كار ڏى د كىشاند ، كاركىنا ب زەممەت و سورگون كرنا (بارزانى) و ھەۋالىن وى هەتا كو (ئىستالىن) ساخ يا بهردموام بولۇن ، بارزانى ڏ ڦى رەوشى گەلەك يى نەرازى بولەورا ڏ بەرپرسىيارىن حکومەتا سوقىھەتن داخازا ھەف دىتنى كر داكول سەر پرس گرىكا كوردان بېيېن و خواست بىن چەن دەناف گازىن دەناف كەمپىن لەشكى ڏى دا گەلەك كار ڏى د كىشاند ، كاركىنا ب زەممەت داخازى يە نەھاتە قەبولكىن و حکومەتى ل تەباخا سالا (١٩٤٨) ئى پەنابەرین كورد فريكەنە (تۈزبەكتىن) و (بارزانى) يى نەمر ل (ئاشکەندى) هاتە بنەجە كرن ، و لوېرى ب هاريكاريا ماموستايەكى روسى خو فىرى زمانى روسى كر ، لى دەما

خاكا تركىا ببن . وهىزىن ئيرانى ڏى لەدیف را دچون ، هېرىشىن توندىن لەشكى عيراقى ب هاريكاريا توب و فروكان بولەسەر هېزىن بارزانى يى نەمر دەست پىكىن ، لى بەرخودان ڙلايى بارزانى يى نەمر فە هەر يا بهردموام بولۇن ، هېزىن بارزانى يى نەمر دەرباسى گوندىن باكوري كورستانى دېن ، و خەلکى وان گوندا ب خوشحالى ڇە پېشوازيا بارزانى يى نەمر دەركەن ، لى نەشىيان لوېرى ڏى بىنن ڇېرکو لەشكى تركىا دەردورىن وانا گرتبون ، دەما كو بارزانى يى نەمر دخواست ل چىايى (شەمدەيتان) را دەرباز بېيت ، هېزىن ترکيا هېرىش بىن سەر و ڙلايەكى دىتەرە فروكە وتوبىن وان بارزانى وېشىمەرگىن دگەلدا دورپىچ كر بون ، لى هېزىن بارزانى يى نەمر دەرپىچىن رىزگار بکەن ، بارزانى يى نەمر وېشىمەرگىن دگەلدا ل سۇرپىن سەن دەولەتان بەرخودان دەرەپەت سوقىھەتن ڦە چن ، لەورا ل پرانىا دەقەران بوسىه ل پېشىا وان دانابون ، لى بارزانى يى نەمر ب زانا بون كارى خو ڙقان بويسانە قورتال بکەتەل ماكۆيى هېزىن بارزانى يى نەمر نەچار دېن رامبەر سوپايان ئيرانى راوهستن ، و دناف بەرا ئازادىخوازىن دگەل بارزانى يى نەمر و سوپايان ئيرانى دا شەرەكى مەزن رويدەت ، و دئەنجام دا سوپايان ئيرانى دشکىت و چار پېشىمەرگىن قارەمان ڏى پلا بەرزا شەھيد بونى وەردىگەن و ١٥ يىن دىتە ڏى بىنەدار دېن وزيانىن ب سوپايان ئيرانى ڏى كەفتى ئىك جار زور بون ، لىنى رى چونا بارزانى يى نەمر دا بوسوقىھەتن كونىزىكى (٣٥٠) كيلو مەترا بولۇز موھابادى دەست پى دەتكەت و ل ئاراسى لسەر سۇرپىن سوقىھەتن ب داوى دەيت . پشتى فريكىرنا نوينەرەكى ڙلايى بارزانى يى نەمر فە بولۇز بولۇز ب سەر دەست پى دەتكەت ب مەرەما دانا مافىن پەنابەرین سىاسى پېشى رازىبۇنا سوقىھەتن بارزانى دگەل ھەۋالىن دگەل دا دەرباسى سوقىھەتن دېن ، پشتى كو بارزانىنى نەمر و ھەۋالىن

نوژمن دکهتن ، ئىدى پارتى ب ئاشكەرایى كار دكىر، رەوشما نوى ھەم ل كوردىستانى ھەم ل عيراقنى ئازادىيەك دابىن كربو، لىن پرسگىريكتىن جڭاڭى ونه تەوهىي نەھىيلا ئەف ئازادىيە زېتىدە دوم بىكەت، ئىك ڏوان پرسگىريكتىن سەرەكى ئەو بو كۆ مصىرى عيراقنى دخواست ب ھەقرا كومارەكا عەرەبى دامەززىين، ول ۋى رەوشىن دا كوردىستان ڙى مينا پارچەيەكا ۋى كومارى دەاتە هەزمارتىن، لىن بارزانى يىن نەمر ب ۋى چەندى يىن رازى نەبو ونه دخواست كوردىستان وەها بھيتكە هەزمارتىن ، ڙلايەكى دېترە دنالا ئەشكىرى عيراقنى دا ڙى ھندهك پرسىن بنگەھىن ھەبۇن، گەلەك جنرالان نەدخواست ئىكەتىيەكا بېنى رەنگى پېك بھيتكە رەوەها لىسر پرسا كوردان ڙى ناكوکى ھەبۇن، گەلەك ڙ سەرۈكىن لەشكەران مەروفيتىن (راسىسم) نەزاد پەرسى بۇن ورازى نەبۇن كۆ پرسا كوردان ڙى بھيتكە چارەسەر كرن، گەلەن كورد ڙى ب ماھىن خۇ يىن رەوا شاد بىن، بېنى رەنگى ھىدى ھىدى پەيوەندىيەن كوردان و حکومەتا عيراقنى بەرهە لوازى و ئالۇزىيانقە دچون، و دەستەلەتدارىن عيراقنى ب بەھانەيىن جودا دخواست شەرئى چەكدارى يىن ڏىزى كوردان ئەنچام بىدەن، بېنى رەنگى شەرى دەست پېتىر وله شکىرى عيراقنى ب ھىزىن پەيادە و فروكە ھېرىش بىرە سەر كوردان، ئىدى چ رىكىن گوفتگۈپىن نەمابۇن، لەورا ل ۱۱ ئەيلول ۱۹۶۱ ئى بارزانى يىن نەمر بريارا بەرخودانى دا و شورەشا ئەيلولا مەزن دەست پېتىر، روز بۇ روزى پىشىمەرگە ب ھىزىتربون وشىيان چەندىن دەقەرەن جودا جودا رىزگار بىكەن، و ھېرىشىن دوڈمىنى ڙى ب توندى ئىك شكاندىن، و هەزمارتىن چەندىن دەقەرەن ھەزىزلىك بەرخودانى بىن وينەيا پىشىمەرگەي رەوش ھاتە گوهارتىن، ڙ هېلەكىن ھەزىزلىك بەرخودانى كوردان و ڙ هېلەك دېتىر قە ناكوکى يىن دنالا رېكخستن و ھىزىن عەرەبان دا، و هوسا رەوشما حکومەتا عبدالكريم قاسم

سوسىيالىست راھاتبو ئامادەكىن وھەرەوھا بارزانى ل سالا (۱۹۵۶) ئى دېچىتە ئېيچانى و كوردىن وېرى ڙى دېنىت و بارزانى پشتىگىريا دخوازا كوردىن (سۇقىيەتسانى) يا (تۇتونومى) يىن كر، لىن حکومەتا سۇقىيەتىان ئەف داخوازە قەبول نەكىن لى ڇىبو پىشىكەفتا چاندا كوردى بىريارىن نوى وەرگرتىن و ب ۋى ئاوايى وەشانىن كوردى مينا راديوو و پەرتوكىن كوردى ب ئازادى و ب هارىكاريا دەولەتى دەست ب وەشانىن خو كر.

ل ۱۴ ئى تەباخا سالا (۱۹۵۸) ئى دا جنرال عبدالكريم قاسم ب رىكا كودەتايەكا لەشكىرى دەستەلەتى حکومەتا عيراقنى بەدەست خو قە دېنىت و مەلكى عيراقنى تاج و تەختان بىجە دەھىلىت، و سىستەمىن حوكىمانى يىن ڙ مەلكى يىن بو كومارىيەن دەيتە گوهارتىن، پشتى ۋان گوهارتىن نوى يىن سىياسى دى ڇىبو بارزانى يىن نەمر و ھەقائىن وى يىن ئازادىخواز خوش دېيت كۆ ۋەگەرنەف باوهشا وەلات، ھەر وەها حکومەتا عيراقنى يا نوى ڙى دەستور دابو كۆ پەنابەرەن كورد ئەگەر بخوازن دكالىن ۋەگەرنەف وەلات، بارزانى يىن نەمر لىسر رومانيا، بولغاريا، چكۈسىلۋاکىا، دەرباسى مصرى دېيت، و ھەقىدىتەكى دگەل جمال عبد الناصر پېك دېنىت، لىسر هند پرسىن گرنگ، دەما بارزانى يىن نەمر ل فروكە خانەيا بەغدايىن دگەھىتە ناف خاكا عيراقنى، بارزانى مينا قەھرەمانەكى نەتەوهى دەيتە ھەمبىز كرن، ب ھزاران كوردىن شەرەفمەند پىشوازىيە كا گەرم لى دەكەن، ھەرەوھا عبدالكريم قاسم ڙى ھاتىپ بىشىا بارزانى، ھەف دېتىن جنرال بارزانى و جنرال قاسم نە ب تىن دى ب ۋى چەندى بىداوى ھاتىپ، بەلكو ھەردۇو سەرۈكان جارب جار دى ھاتىپ، ھەف و لىسر پرسگىريا كوردان ويا عيراقنى ب مەرمەما چارەسەركىننى گوفتگو كربان، ب ۋەگەريانا بارزانى يىن نەمر پارتى چالاكتى دېيت، و دەست ب خەباتەكا

يى نەمر بەرهە (موسکوپىن) ۋە دېچىت داكو پرس گرىكا كوردان ڙىرا بىزىد، لى دېتىا خروشوفى ڙى يا ئاسان نەبو بارزانى سىن روژان چاۋەرى دېيت تاكو دكارىت بگەھىتە خروشوفى، پشتى كۆ بارزانى گەھىتە جەم خروشوف: رەوشما تىدا دەرباز بۇوي ڙىرا شروقە دكەت، بارزانى ئەو كارىن باگرۇف و ھەقائىن وى ئىنائىن سەرەي پەنابەرەن كورد ڇىبو خروشوف دېئىنە زمان دېيىتى .

- ھون ڙ هېلەكىن ۋە هارىكاريا گەلەن بن دەست دكەن و ڙھېلەكى دېتىر ۋە ئاستەنگان دېيىخنە د رىكا وان دا، ئەز خو نە سەرەكەفتى دېنیم ڙېھر كۆ نەا ئەز پرسا نەتەوهەئىا كوردان ب ھەيەتا ھەرى بلند يا رۈزھەلاتى را ئانكۇ يا (كرملينى) را دېيىم، و ئەز رەوشما نەتەوهەئىا كوردان كۆ ڙلايىن داگىرەھەن ئەز ب چار پارچەيان ھاتىمە ۋېرى ڙېھر كۆ ۋى نەتەوى باومريا خو دايىه من ھون دەولەتە كا مەزنن و دېيىن ھون هارىكاريا گەلەن بن دەست دكەن، ڙېھر ۋى چەندى ئەز ھاتىمە ۋېرى ڙىبو ھندى كۆ دوزا رەوايَا كوردان ب سەربەقەفيت ئەز داخازا هارىكارىي ڙ ھەوە دكەم .

- پاشان كرملىن (۷۴) نامەيىن (بارزانىي) نەمر كۆ ڇىبو كۆچكە كرملىنى فريىركىبۇن دەرئىخستن لى ئىك ڙقان نامەيان ڙى نەگەھىتبو جەن خو، بارزانى داخوازا هارىكارىي ڙ سۇقىيەتى دخوازىت و كرملىن ڙى سۈزى دەدەتە بارزانى كۆ پشت گىريما دوزا كوردان بىكەت و كورد بخو بريارا چارەنقىسىن خو بىدەن، پشتى ۋى ھەقىدىتى رەوشما پەنابەرەن كورد باش دېيت و گەلەك كورد نىزىكى ۲۰۰ كەسان دەست ب خاندىن دكەن و بارزانى ب خۇزى دەست ب خاندىن زمانى و سىاسەتى و ئابورى دكەت ھەرەوھا بەشدارىي دكورسەكە لەشكىرى ڙى دا دكەت كۆ ئەف كورسە ڙ جنرالىن روسى وين دەولەتىن

Kurdistan4all/

لثان بارودو خان دا ئەمريكا ژى دخواست
بکەفيتە پەيونديان دگەل شورەشا كوردى،
ئازاد بېيت، و كورد دناف خاكا خودا
و بىنى ئارمانجى نامەكى ژبوي بارزانى يىن
نه مر فريىدكتەن، و دنافرۇوكا قىن نامى
دا داخوازا پەيونديان ژبارزانى يىن نەمر
دەكت، و پشتگىرىسا خو ژبوي ئوتونوميا
كورستانى دياردكتەن، و هەر دېتى دەمى
دا پلانىن ئىكەتىا عەرەبان ژى كۆز
دولەتىن مصر، عيراق، سورىي، پىك دهات
دەنچىن 1963 ئىنسانا بىداوى هاتن.

مفاوەرگرتىن:

- ان سوی رود ارس
- كردها و كردستان
- روژناما خەبات
- ئەنترنېت

لەشەن بارودو خان دا ئەمريكا ژى دخواست
بکەفيتە پەيونديان دگەل شورەشا كوردى،
ئازاد بېيت، و كورد دناف خاكا خودا
بىنى خودان ئەرك و دەستەلات، هەر
لەستپىكى حوكىداريا بەعسىان، كوشتنا
كومونىستان دەست پىكىر، و ب سەدان
كومونىست و كەسىن چەپ هاتە كوشتن،
پشتى قىن قىركىن كومونىستان، گەلەك
ژ وان كۆ شورەشا كوردى ب كريگرىتى
لەھەمم ددان، خو ھاشىتە ناف بەختى
كوردان، و هاتە كورستانى، خو بەشك
ژ شورەشا كوردى ھەزمارت، حۆكمەتا
سوھىيەتا بەرى كۆ هەتا دوماهىكى ژى
پشتگىرىا عبدالكريم قاسم كربو، لى
پشتى قىركىن كومونىستان، د ميدىا و
روژنامەيان دا رخنه يا حۆكمەتا عيراقى
كر، و پشت گيرىيا شورەشا كوردى، هەر

روز ب روژى بەرهە لوازىيەن قە دچو، دېتى
كەش و ئاوايىن دا نەراييونا عەرەبان ژبوي
ئارمانجىن خو، شورەشا كوردى پر گرنگ
دېزەزاند، ژبوي كۆ بكارن عبدالكريم
قاسى ڈەستەلاتى بىخن پشت گيرىيا
كوردان ب پىدەتى دىانى، لەورا جارنا
دخواست ب سەركىدا يەتىا شورەشى را
بکەفته پەيوندى و ھەۋكارىيا، كورستانى و
ب مەرجى ئوتونومى ژبوي كورستانى و
ديموکراسى ژبوي عيراقى بۇ خەباتە كا وەها
ئامادە بون، لەلەكابا بەيت دا دى درېزى
يىن ب قى بابهەتى دەين

پشتى ھەلۋەشيانا حۆكمەتا
عبدالكريم قاسى، ڈلايىن بەعسى
وناصلريانقە، (عبدالسلام عارف)
وەك سەرۈك كومار و (ئەممەدەسەن
بەكىر) ژى وەك سەرۈك وەزىرى حۆكمەتا
نوى دەيتە ھەلبىزارتىن، حۆكمەتا نوى ژ
بەعسى وناصريان پىك دهات، و دنافا قىن
حۆكمەتىدا ب تىن دوو وەزىرىن كورد
ھەبون، لگور دىتىا وان ئىدى پرسا
كوردان ژى چارەسەر بول، ھەرچەندە
حۆكمەتا نوى سوزا ئوتونومى يىن دابو
كوردان، و ب قى مەرجى كوردان ھارىكارىا
وان كربو لسەرخستا حۆكمەتا نوى دا، لى
وان نەدخواست سوزا خو پىك بىنن، دېتى
ئاوايى دا گەلى كورد ژى نەدكارىن دەست
ژ ئوتونومى يىن بەردىن، كۆ پىشتر لسەر
رېك كەفتۈن، ژبەر كۆ گرنىيا چ مافىن
كوردان نەدھاتە كىن، دەقان ئالوزيان
دا بارزانى يىن نەمر شاندەكى فريىدكتە
بەغدا داكو لسەر پرسىرىكىن كوردان
گوفتگو كربان، پشتى چەندىن جاران هاتن
و چونى و ھەۋدىتىن بەردىوام وېن
ئەنجام، دوماهىكى نەچار بون بچنە
دەف جمال عبدالناصر، و لوپىرى لسەر
ئوتونومى يىن رېك كەفتىن، گەلى كورد
ھەردىم ژبوي ئاشتى يىن د ئامادەبون، و
ژبوي ئەنجامدا نا وى يەكى گافىن گرنگ
دەھافىتىن، قەبۈلۈكىن ئوتونوميا كورستانى چ
گرنىتى تىدا نەبو، چونكى دوارى پراكىتىك

شیری، یان، باودری کورد کرینه بوسلمان؟

دیاره ئەف ناقه دىنە کوکا خو دا هاتىه گوھرين دراستىا خو دا ئەف ناقه (گایان) بۇو و ئەفەزى تىشىكىن دوور نىنە و يا ئەم دزانىن كو دەقەرا مە يا چىايى يە و پىندىنى ب رىيەرەكى ھەيە دا رى و جەھىن دروست نىشا وان بدەتلى لى فېرىھ پرسىارەك سەرەھەلددەت و دېبىزىت (ئەرى گاھان ج بۇو مەرمەم ئى كارى وي ج بۇو ئەرى سەرۈك خىل بۇو يان فەيلەسۈف و مەرۋەكى زانا و حەكىم بۇو يان ئى بازىرگان بۇو ئەرى بۇچى نەپىسىرەن عەرمەبا ئەفە دىار نەكىرىيە يان ھەر گاھانەكى چىلا بۇو ؟!).

چىرۇكى دووپىن ئەوه يا دېرۈكىنچىسى كورد (شەرەھەخانى بەدلېسى) دېرەرتوكا خو دا (شەرفنامە) بۇ مە فەدگوھىزىت و دېبىزىت: پىشى پېغىمبەرى (س) پەياما خو دايىھ سەرەكىدىن جىھانى (مەرمەم ئەو جىھان ا ل دەمۇرۇبەر)، ئوغزخان كو باينى ترك و تەتەرا يە رابۇو ب ھنارتىا كەسەكى كورد بناشى (بەغۇز) و وەسف دەكت (ب كەسەكى خودان روخسارەكى كرىت وەكى عەفرىتا و نەشرين ئى لايىن سەرەچاڭا فە و تىرى پرسك . . . !) ئەف برايدەرە چوچو لايىن پېغىمبەرى (س) دا كو باودرەيا وي بخۇ بىكىشىت و بىزىتى ئەفە مە باودرەيى ئىنما و لەدەما پېغىمبەرى (س) بەغۇز دېبىزىت: ئەز كوردم پېغىمبەرى (س) دېبىزىت (لا يوق الله هەز الشعوب للاقلاق بىنهم، و إلا لغلبوا على الأمم و اساووا إلى العالم) رامانى وي (خودا ئىنگىرىنى دناف فى مللەتىدا دروست نەكەت ئەگەر دى دەستن خو دانته سەر مللەتا و نەخوشىن بۇ جىھانى ھەمىي چىكەن)، ئېقىرە ئەف رىوایەتە كەقتە بەر رەخنە كا دېرۈكى يا مەزن و كومەكا پرسىارا ئى بەدلېسى ھاتىه كرن و تىدا ما بىن بەرسە ئۆزان: ئەرى بەدلېسى ئەف روودانە ئى كى فەگوھاستىھە و ئىدەر و فەگەر روكىن وي ج نە ؟ و ئەلایەكى دېقە ئەو بخۇ يىن نزىكى روودانە بۇو ئەرى ئەف چىرۇكە ئى كى فەگوھاستى يە ؟ و دىسان ناقى بەغۇزى د ج ئىدەرىن دى دا نە ھاتىه و ج پەرتوك بەحس ناكەن ئەرى ئەف ناقە ئى كىقە ھاتىھ ئەرى ؟ دىسان ئوغزخانى بابى تۈرك و تەتەرا ل چاخى پېتىجى مىشەختى ژىايە

روماني يا بەيىز لەرامېھر بۇو) روزەلات كە ئادمانچى كو دوى دەميدا ئىمبەرەتوريەتا ساسانى دەستەلەتا خو ياشەنلىقى و تام دايىا بەربابى لىسر كوردستانە ھەزارا سەپاند بۇو (ھەفالىن ئەفە ھەر حالى مەبۇو و دەمما مەرۋە دېرۈك دەخونىنىت ب تىن دى تەپا لىسەرى خو دەت و ھەزىنەت و گەلەك جارا پېتىشىن مەرۋەنى نە قىت پەيىطا بېتىشىت ؟)، ل ۋېرىھ خەلەپە عومەر (س) بەركىن بەرەھەببۇونا ئىسلامىن دانە بەرىك و دەست ھافىتە دروستكىنە لەشكەرەكى مەزن كو بىسەر كردىيەتىا (سەعەد كورى ئەبى وەقامىسى) بۇو و ھېدى ھېدى بەرەف ئەردەن رەش (مەرمەم ئى مېزۇپوتامىا يە) ئە هاتىن دا ئايىن ئىسلامىن بەلاف كەن و ئەفە دەھيتە ھەزىمارتن رىكا راستە و خو بۇ بەلاقىرە ئىسلامىن. رىكا نە راستە و خو: ھەلبەت باھرا پىتر ئى ئىدەرىن بەحسن ئەفە باھەتى دەكەن ب تىن ئىتك رويدان فەدگوھىزىن ئەفەزى كىم و كاسىيەكى دەھەتە بەر سىنگىن فەكولەرا كو بشىن راستىا وي كەتوارى فەگوھىزىن، دىارە كو ھەندەك كوردا ھەر زوي باودرە ب ئىسلامىن ئىنایە ب تايىھەت لىسر دەمنى پېغىمبەرى (س) كو كومەكا ئىدەرە بەحسن ئەفە رودانى دەكەن، (جاپان_ گاپان_ كاپان_ گاوان دىارە ئەف ناقە دزمانى عەرمەبىدا ب جاپان ھاتىھ چىنكى پىتا گ دزمانى عەرمەبىدا نىنە) ئەف ناقە دەھيتە بەرچاپىن مە و گوھىت مە ئاگەھ ئى دېيت گەلو ئەف گاھانە كى يە ؟ ئىتك ئى سەحابىن پېغىمبەرى (س) يە و بەحس لىسر دەھيتە كرن ب ناقە (ئەبى نەصىر) ھەر وەكى كورى وي (مەيمون) ئى فەدگوھىزىت دىسان دەكتىن (ئەبى بەصىر ئەلکوردى) ھەلبەت ئەفە كاپراي كومەكا فەرمودا ئى پېغىمبەرى (س) فەگوھاستى نە ب تايىھەت دبوارى ناكاج و كاروبارىن دى دا، و لىسر دەمن نەنە گورەكى پېرۇز ل بازىرەن تەكىرىتەن هەيە و دېزىن يى ئىتك ئى سەحابىن پېغىمبەرى يە و بناشى (جاگىر ئەلکوردى) و وەسا دەھيتە بەحسكىن كو ئىتك ئۆزان كەسايە ئەفەن پېشىدارى د بەلاقىرە ئىسلامىن دا كرى دەمما ھېرىشا بوسلمانى ھاتىھ سەر دەقەرا تەكىرىت و رەنگەل وېرى ھاتىتە كوشتن و ھەندەك نەپىسىرەن كەقەن ئەفە روودانى فەدگوھىزىن وەكى (ئەلھەروى)، لى

كوفان ئحسان ياسىن

(٣-٢)

پېغىمبەرى (س) بەنە كوكا ئەف ئايىنى دارىشىت ب تايىھەت ئەف ستوونە ھاتە چۈكالاندىن پشتى كوچا مەزنا مەدىنى كرى دىارە لىسەر دەھەمىن وى ئىسلام ب رەنگەكى بەرەھە بەلاف نەبۇو و گىزگىزەك ئى لايىن لايىنگرا قە دەھاتە كەرن كو دى چاوا تېشكىن وى بۇ دەمۇرۇ بەرا بەلاف كەن. دىسان دىارە پېغىمبەرى (س) يى مژۇولى دانانَا ئىنكمەن بەنە كوكا ستوونىن ئىسلامى بۇو، دىسان ئەفە رى خوشكىنەك بۇو ئى بەرەھەببۇونا قى ئايىنى. ئىسلامەتى وەكى ئايىن زورىنى ل كەسىن ناكەت بىبىتە بوسلمان و پېشىرسەكەر ئى هەبۇونا كومەكا ئايىاتا ئى قورئانا پېرۇز ئۆزان (لا اكراء فى الدين قد تبين الرشد من الفى) دەقى ئايىتى دا دىاردەبىت نايىتىن كەسەك ب زورى بىبىتە بوسلمان و ج سەپاند لىسر كەسىن نىنە و لەدۇماھىي باشى و نەباشىن مەرۋەن دەھيتە دىاركىن و تو يى ئازادى دىسان (فمن شاو فلیومن و من شاو فلیکەر) يى بشىت بلا باودرەن يىنیت ئەفەي ئەو ستوون ئىسلامەتى لىسر ھاتىھ دارىشتن. ئەرى ھەلگرەن ئارمەن بەلاقىرەن ئىسلامەتىن ئەف چەندە بەر چاپ وەردگرت؟ بەرسىغا قى پرسىارى ب بەلاقىرە ئايىنى و كارقىن وان دەھيتە دان. پشتى پېغىمبەرى (س) وەغەر دوماھىكى كرى برىيار ھاتەدان خەلەپە (ئەبۇ بەكر ئەلصەدىق) بىبىتە خەلەپەن بوسلمانانە ھەلبەت لەنینن بەرەھەكىن ئىسلامەتىن لىسر دەمن ئەفە خەلەپەن بەرەھە ئەنگەرا ئۆزان مژۇول بۇونا ئەفە ئى ئېھر چەند ئەگەرا ئۆزان ئۆزان بەنگەن ئەفە ئەبۇ بەكر (س) ب ئەنافېرنا (لەنینن خەلەپە ئەبۇ بەكر (س) ب ئەنافېرنا (لەنینن فەگەراندىن_ حركات الرده) كو پشتى وەغەر دوماھىي يا پېغىمبەرى دروست بىبۇن تا سالا 12 مىشەختى پاشى دەمما خەلەپە (عومەر كورى خەتابى_ س) خىلافەتا بوسلمانىن وەرگرتى دەست ھافىتە بەرلاقىرە ئىسلامىن و بەرى كو ئەو بەرەف روژئاڭا قە بېجىت (كە ئىمبەر تورىا

دیسان زه‌لامین ته‌نگافیا بون.
پشتی بولسان شایان سه‌رکه‌قتن دشیری
قادسین دا بینن بهر پین وان فرهه‌تر لی
هاتن و جهن پین خو دیت و ب ساناها شیان
بسه‌رکه‌قتن چنکو میرخاسین کوردا پشکداری
تیدا کر و ئه وی باش دزانن کا میرخاسین
هله‌لوست و کرن کی نه و پهیشا زه‌لامین بو
کن دهیته گوتن ۹۹۹ پشتی بولسانان سه‌رکه‌قتن
ئینای چند راستیه‌کین ههین ئهیم نه‌شین
پشت گوه قه بھاچیزین ژوان:

میرخاس و خوگوریکه‌رین کورد بهری
دهمی بولسان بون.
بولسان شیان ب سه‌رکه‌قتن ب هاریکاریا
میرخاسین کوردا.

ئه بونه جهی شکو و قیانی و ریزگرتی
ل دهق ئه‌میری بولسانان تا بچووکترین
له‌شکه‌ری ریز لی دگرت عومه‌ری س گوتی (و
عاملومهم معامله اهل الكتاب) ل قیره دیار
دبیت کو کورد خودان ئاینه‌کن تاییهت بون
بهری کو بولسان بھینه دهقه‌ری.

کورد ئاقه‌که‌رین بنه‌کوکا ئیکن با
ئیسلامی نه و شارستانیه‌تا بولسانان گله‌ک
ل سه‌ر دهستن وان ئاقا بوبیه ئه‌ف دهستیکه
ئی لدهق جابانی بوبو پاشی دیلیمی سه‌حابی.

ل قیره (ماسینون) روژه‌لاتناسی فه‌منسی
بیروایه‌کا دی دیزیت سه‌باره‌ت پشکداری کرنا
کوردا دشیری قادسین دا کو کوردا که‌رب و
کینه‌کا مه‌زن به‌رامبهر فارسا هه‌بوو و گله‌ک
که‌قن بوبو ئه‌وان د دیت کو ئه‌فه بون وان
دهرفه‌تک ئه و توله‌کا دیروکی ژ فارسا ژ‌که‌ن
کا چاوا ئه‌وان ئیمبه‌رتویرا میدیا ژ ناپیر
ئه‌وژی دهرفه‌تا خو بینن ل جهی ئیمبه‌رتویرا
ئه‌خمينیا که‌قن ئه‌گه‌ر ئه‌م ئه‌قی پرسیاری
رمگه و دیت؟ لی ئه‌گه‌ر ئه‌م ئه‌قی پرسیاری
ژ ماسینون بکه‌ین ئه‌گه‌ر کوردا که‌رب و کینه‌کا
مه‌زن بمنیتی د دلی دا ئه‌ری بوجی هیزین
حکومه‌تا عیراقن که‌قته د دهستادا د دهمن
سه‌رده‌لدانی دا و هاتنه ئازادکردن ۹۹۹ و یا ئه‌م
دزانین وان چ لیه‌رامبهر مه کربوو؟ دیسان
ئه‌وی دهمن کوردا دزانی کو دبنه‌کوکا خو دا
میدی نه؟ و یا ئه‌م دزانین کو روژه‌لاتناسی
روسی (مینورسکی) د کونگری روژه‌لاتناسی
ل سویسرا ل سالا ۱۹۲۸ ئه‌ف چه‌نده گوتی
یه؟! ئه‌ری که‌رب و کینا کوردا دمنیتی د دلی
دا یان ژ بیر دکه‌ت؟؟.

هر چاوا بیت سال ۱۶ مشه‌ختی یه روودان
ل به‌رامبهر راوستیانا دوو له‌شکه‌را یه دهقه‌ر
فوراتن ناشه‌راسته (قادسیه) و هوسا هه‌ردوو
له‌شکه‌ر که‌قته به‌رامبهر ئیک له‌شکه‌ری
بولسانان ب سه‌رکردا یه‌قا (سه‌عه‌دی کوری
ئه‌بی و مقاصی) ل سه‌ر دهمن خه‌لیفه (عومه‌ر
کوری خه‌تابی س) و دیاره گریدانه کا روودانان
دنافبه‌را هه‌ردوویا دا هه‌بوو و پلانا به‌لاقکرنا
ئیسلامه‌تین ژ پایته‌ختن خه‌لافه‌تی دهات و
بتنی سه‌عه‌د جی به‌جی کاری پلانی بوبو مو بو
ئیکم جار هیزین ئیسلامی به‌رهف (مدادن
و نه‌ا دیزیتی تاق کیسرا و شینوارین وی تا
ئه‌قرو دیارن ل تزیک به‌غدا و دیاره پایته‌ختن
هافقینی بوبو یین کیسرایین فارسا) ژه چوون
پایته‌ختن ساسانیا و هاته کنترول کرن، بین
گومان ئه‌فه نه ب دلن ساسانیا بوبو و که‌رب و
کینین وانین مه‌زن ژه‌بوون و بزاوی کر لقینین
بولسانان زیده‌تر نه‌هین و شاری (جه‌له‌ولاین)
کوردی کره شیرها خو یا مه‌زن، ول ئیک دوو
کومبیون و کومبوبونه کا بلهز هاته گریدان دا
سنوره‌کی بو به‌رفه‌هبوونا ئیسلامه‌تین دانن و
پشت وی کومبوبون (یه‌زیجرد مه‌هاران زازی)
وهکی فه‌رماندی له‌شکه‌ری ساسانیا هاته دهست
نیشانکرنا.

دی هینه سه‌ر شه‌ری قادسین و دیاره
سه‌عه‌د بین مژووی پلانا شه‌ری بوبو و هاتن
چوون ل سه‌ر که‌لا قادسین دکر و فه‌رمانن
خو ددانه له‌شکه‌ری دیزین ئه‌وی (له‌شکه‌ری
میرخاسین کیسرا) دیت کو ل دهروبه‌رین
کله‌ن بون و گوته هیزه کا بولسانانه هه‌رن ئه‌و
چی یه چن دیت؟ پاشی له‌شکه‌ری میرخاسین
کیسرا گوت ئه‌م بولسانانی!! (هه‌لبه‌ت
له‌شکه‌ری میرخاسین کیسرا کورد بون و
دگوتین له‌شکه‌ری سور هنده‌کا دگوت کولاو
و ده‌رسوکین وان دسوربوون و ئه‌فه شسته‌کن
نزيکی زانستی یه و تا نه‌ا ده‌رسوکا سورا
کوردا یا بناف و دنگه و هنده‌کین دی دیزین
نه‌خیر سه‌رچاقین وان دسوربوون و دیسان
کورد دسور و سپی نه و تاییهت باین زنار و
گله‌لین کوردستان ره‌نگین سور و سپی کرین
و تا نه‌ا یا دیاره!) سه‌رکی فی له‌شکه‌ری
دگوتی (دیلیم کوردی) گله‌ک جارا دگوتی
له‌شکه‌ری دیلیم (جیش دیلیم) ئه‌ف له‌شکه‌ر ب
میرخاسین دهاته ناسین ژ بهر فن سالوچه‌تی
کیسرا یه کربوونه زیره‌ثانین خو یین تاییهت

و لسهر دهمن پیغمبه‌ری (س) نه‌بوبو؟ ژ بهر کو
ئه‌ف پرسیاره هه‌می دمینه بین به‌رسف (ئه‌م
فین هه‌می ناکه‌ینه شسته‌کن بین به‌رسف رمنگه
ژیده‌رک هه‌بیت به‌رسف قان پرسیارا بدەت لی
تا ئه‌قرو مه نه‌بوبونه) و بدیسی نه شیایه
به‌رسف وان بدەت ئه‌ف چیزه‌که ب چیزه‌که کا
ئه‌فسانه‌ین ل قله‌م دهیت‌دان دیسان به‌حسن
۱۱ باززگانین ده‌هرا جه‌زیری دهیت‌کرن کو
ئه‌وانا په‌یوه‌ندی ب پیغمبه‌ری (س) کریه ل
دهما هاتن و چوون دکن بو جه‌زیرا عه‌ره‌بی
و ئه‌وان باوری پن ئینایه و دهست هافقیتیه
به‌لاقکرنا ئیسلامی ل کوردستانی ئه‌ف هه‌می
دهیت‌هه‌زمارتن وکی رین نه‌راسته‌وحو بو
به‌لاقکرنا ئیسلامی.

ریکا راسته‌وحو: بهری کو ئه‌و به‌رهف
ده‌هرا مه بهیت ئه‌وان پریزا خو یا ژمنگی
و گه‌نی ل گزیرتا عه‌ره‌بی دا به‌ریاچه‌کرنا و
باوره پن کرن ب ئیسلامه‌تین و ئه‌وان خو
دنیاسی کا ئه‌و چ توخمن؟ رمنگه تا ئه‌قروهه
لوزیک و هوشی و کلتوری عه‌ره‌بی بین که‌قن
کارتیکرنا ل سه‌ر که‌سی عه‌ره‌بی هه‌بی و سترانین
یا البرقاله و رومانه له‌یزینا چکا؟! راستیا
ئاخشتا مه دس‌هلمین مخابن هنده‌ک کورد تا
ئه‌قرو چاقیکرنا ل کلتوری وانی رزی دکن
هه‌ر چاوا بیت کورد دنافبه‌را ئمبه‌ره‌توريه‌تی
مه‌جوسیا فارسیا ساسانی و روما بیزه‌نتیا
مه‌سیحی یا پشك کری بوبو و باهرا پتر ژ
ده‌هرا مه یا ل ژیر دهستن ئمبه‌رتوهیت‌تا فارسی
بوبو دیاره کو بولسانان دهست هافقیتیه به‌لاقکرنا
ئیسلامی د دهمن خو دا و (به‌ندین حه‌یرانی
ب دهه و مه‌جال دخوشن)، لوزیکن به‌لاقکرنا
ئیسلامه‌تین دجه‌ن خو دابوو و یا دراسه‌تکری
بوبو و رمنگه هنده‌ک که‌س هاتبینه هنارتان بو
فه‌کولینا ده‌هرا کا چاوا ئه‌و دی ئیسلامه‌تین
به‌لاقکن و رمنگه ئه‌وان پیزنان ژ که‌س‌کن
وهکی جابانی و سه‌لمان فارسی و مه‌گرتبن و
دیاره کاری سیخورین دئیسلامه‌تییدا حه‌رامه
و ئه‌وانا ئیکم جار ده‌هرا مه کره ئارمانچ
ئه‌فه‌زی ژ بوشاییه کن نه‌هاتبیو ب تاییهت ئه‌گه‌ر
ئه‌م بزانین کو کورد و نه‌توبین ده‌هرا که‌لله‌ک
د بیزاربوون ژ دهسته‌لاتا فارسا (و دیاره کورد
بخو چه‌ز ژ رسمايیتین ژیانی ناکه‌ت تا راییتن
خویک و خه‌راجا بدەت دهله‌تا ساسانی و
ئه‌فه شسته‌که دگه‌ل مه مايه تا ئه‌قرو گله‌لو
بوجی؟!).

رهوشا روشهنبیری و هونهاری و زانستی ل بامهربن کەشقن و نوى دا

دیدار : کاوار ئەنۋەر

بامهربن خانىي زانست و ئايىن و گيائى پيرەكىين زەردەشتىيەت و مەسيحىيەت و ئىسلامى ، گۇندەك ژ دانگا چيايى مەتىنى ، ژ بەرنىاسىنا گاردول و چەپىن خۆكى ، چيا دركى ئاقا ھمبىزازەشىلۇ و ئاقا وئى يا زەلال دكەتن ، ئەقە ژيانە راستى يە كۆ بامهربن مەلبەندى هىزرا روشهنبىريا دەقەمرا سېنەيە ، ھا ئەقە نالبەند و حوسنى بامهربن نە ، لەورا ئەقە كاڤلە گۇندى پېتۈي دناف دنەغىرىدا ئەقە دا يابۇويە چىروكەك تىنى ئاش ديتىن شىكۆ يابۇويە كەشقناتى تىدا .

مامۆستا « سەعىد مەممەد روجەب » ئىكە ژ مامۆستايىن كەشقن ل بامهربن ، كەسەكى رەوشەنبىر و بەرنىاسى دەقەرئى يە ، مامۆستا « سەعىد » ل سالا ۱۹۳۸ ئى بامهربن ھاتىيە سەر دونيائى و دەرچووئى « خانىي مامۆستايىن سەرەتايى » ئانكۆ « دار المعلمین الابتدايە » ل مىسل و ھەولىيە دوماھىك ئىنائىيە ، و چەندىن جارا ھاتىيە زىندانىكىن و دەربەددەر بۇويە ، نەما ژى خانە نشىنە ، ئەندامىن پ.د.ك ل رېكخراوا بامهربن نەا خۆ جەن بامهربن يە ، ژ بەر ژىيى وي يى درېز و ۋەرىز سەربوورا وي يابۇويە كەشقنەن بەھەر دىت ئەم ھەقدىتەكى دەگەل دا بکەين .

ملوک و حاكم و مير بۇون

خۇدان حۆكم و چەك و شىر بۇون
ژئەسىلى (عنصر) ئى ثارى
سیلا夫 : روشهنبىرىي ل
بامهربن چ تەمەرەك قەدگرتەن ؟
مامۆستا : بىن گۆمان و ھەر وەكى
زىدەرىن دىرۈكى بەحسى بامهربن
دەكەن گۇندەكى مەزن بۇو، و دناف وئى
گىلەشۈكە ھىزى دا كۆمەك كانىيەن
ھىزى و روشهنبىرى ھەلاقىتى نە
ئەقە ژى بۇ ئەگەرەك كۆ گەلەك
جورىن روشهنبىرى ل بامهربن ھەبن
, وەكى ستارانال داوهتا و شەقىرىريا د
ھاتنە گوتن ، مينا ستاران بىز :

سیلا夫 : ئەرىزىيەن سوقىگەرى

سالح يوسۇش ...
بۇ نمونە نالبەندى شاعىر
بەحسن روحا ئايىن بۇونى گەيدانا
ناخى مروۋى دەگەل باشى و خرابىي
و دېبىزىت :
ئىلاھى تو حۆكم دارى
ئەمنى ب حۆكمى تە رازىنە
حەقىقەت ھەر تو غەفارى
بەلى نەفسا مە خائىنە
ھەر دىسان مللەتى خۆ ژى ڈېر نە
كىرىي :
مخابن بۇ جەن كوردا
نەولى بۇيە ئىشارى
بەرى ئەقەر جىيەن گىر بۇون

ل بامهربن ج كارتىكىن كرىيە سەر
روشا روشهنبىرى ؟

مامۆستا : كارتىكىن سوقىگەرىي
ل سەر روشهنبىريا بامهربن يَا
بەرتەنگ بۇو ، بەلى دىسەر ھندى را
ھندە كارتىكىن سوقىگەرىي
و ۋەرىز ئەنەن دەقەن دەقەن جودا
و سىاسەتمەدار و بىرمەندىن جودا
جودا بۇون كۆ تەمەرەن نەتەوە و
ئايىن و عەشق و ئازادى بۇ مللەتى
خاستى نە ، وەك « مەلا ئەحمدەدى
نالبەند ، حوسنى بامهربن ، فەخرى
بامهربن ، عەلى شىيخ غىاسەدين ، و

**سیلاف : تونها رموشا روشهنبری
چاوا دبینی ؟**

ماموستا : روشهنبری یا پیش دکه قیت ل بن سیبهرا قى ئازادىنى ئەوا نە ئەم تىدا دېزىن ، بىدەھا هەلبەستقان و موزىك ژەن و مىزۇونقىسىس و ستران بىئىز و دانەر يىن پەيدا بۇوين ڈ وان ڈى « محسن قوجان ، عەبدولرەحمان بامەرنى ، دايىكا دالىايىن ، كوردو بامەرنى ئەفە هەلبەستقان ، دلشاد سالح ، نالى سالح ئەفە ڈى موزىك ژەن ، مىستەفا نورى نېيىسەر ، ديسان موسەدق توپى نېيىسەر » و گەلهكىن دى .

**سیلاف : ج بهىتە كىن بۇ
بامەرنى دى رەموشا وى یا روشهنبرى
يا جاران زەرىتە فە ؟**

ماموستا : ب راستى ئەز ڈەزى دېىنم ، سەنتەرەكى روشهنبرى بهىتە فەكىن و خۆلەن موزىكى و زمانى بهىنە فەكىن ديسان ئەز فەكىن پەرتوكخانەكى باش بەھر دېىنم .

خۆ ڈ سروشتى بامەرنى بخۇ وەرگرتى يە ھەمى چىا و گر و دار و ديمەنەن جوانن رامانا بامەرنى بخۇ مالا روشهنبرىنى يە ، سەيدا « سالح يوشى » دا بەرەۋ چىای قە چىت و بەرى خۇ دەته وان ديمەنەن جوان دا ئاشۇپا وى ۋەبىت و دەست ھافىتى هەلبەستا ۋەھىنەت ب كوردىستان،

ھەر دى بىئىن خويىنى رېزىن ھەر ئىك لەيىت ئىك پىرۇز كەين ئىك قەد نا رىنەن دى ھەرسەتىنەن ئالا پىرۇز جەزەن و نەورۇز توھەرھىشى كوردىستان

**سیلاف : تو ڈ ماموستايىن
كەقىلى بامەرنى بزاڭا زانستى ل
بامەرنى يا چاوا بۇو ؟**

ماموستا : دەربارە بزاڭا زانستى ل بامەرنى ب راستى بزاڭە كا بەردەوام بۇو ، بەرى فەكىنا قوتابخانىن فەرمى ل بامەرنى خاندىن ھەبۇو ل مزگەفتا و تايىبەت « تەكىا بامەرنى » و پاشان قوتابخانىن فەرمى فەبۇون ل بامەرنى و گەلهكى زانا و نۇزدار و ئەندازىيار ڈى رابۇون خزمەتا مللەتى خۆ كر .

سیلاف : نەورۇز د سالىن ۱۹۷۰-۱۹۸۰ يان دا ل بامەرنى دەاتە ساخكىن ؟ ئەگەرج بۇون و كى بۇون بىشى كارى رادبۇون ؟

ماموستا : نەورۇز ل ھنده سالىن ۱۹۷۰ ئى دەاتە كىن و ئاهەنگىن مەزن چى دېبۇون وەكى وى ئاهەنگا ل « گەرا ھەسن » ھاتىھ دروست كىن و گەلهك شانوگەرى و چالاکى دەاتە كىن ، ئەگەر بەرمەما پەيدابۇونا وەرەيا سىياسى ياكى كوردىوارى ل دەف ھاولاتيان ، ول سالىن ۱۹۸۰ ئى خەلکى بامەرنى نەورۇز ل مالىن خۆقە دەكتەن دا « چىلىتى و شريناھيا » دەنە ئىك و دا جەزنا ئىك پىرۇز كەن ، و پىشەرگە ڈى ل چىای نەورۇز دەكتەن ئاگەن مەزن ل سەرەن چىای ھەل دەكتەن .

۱- مەحمد ياسىن نهارى .
۲- ئىبراھىم حەسەن بامەرنى .
۳- عەبدولا بابىن سىروى ، و گەلهكىن دى .
و ستران بىئىن نە ڈى « مەممود بامەرنى ، سەعدەولا بامەرنى ، موافق بامەرنى ... » و داوهت و رەقاس ڈى ھەبۇون ل جەزنا و بتايىبەتى د جەزنا نەرۈزى دا ، زەلام دا كەقە گورەپانى و دا سترانا بىئىن و داوهتى كەن و ھندهك ڈى دەقسىن ، موزىك ژەن ڈى ھەبۇون ڈ وان ڈى « ئىبراھىم سىران » كۆ ئاميرى عودى ڈەنلى ، سەعدەولا بامەرنى ديسان عود ڈەنلى ، و عەبدولا بابىن سىروى دەھول قوت بۇو ، ڈ موزىك ژەن نە ڈى « دلشاد سالح سازى ڈەنلى ، نالى سالح كەمانى ڈەنلىت » و ئەف ھەردوکە ئەندام بۇون ل تىپا ھونەرى ياكى دەھوكى ، و گەلهكىن دى ڈى .

**سیلاف : تىمەن شانوگەريا ل
بامەرنى ھەبۇون ؟ و كى بۇون بناف
و دەنگىزىن شانوھان ؟**

ماموستا : ب راستى تىمەن شانوگەري ڈى ل قوتابخانا دەاتە شانوگەرى دەاتە كىن بۇون ، ھندهك ئەو ڈى بۇن كەن بۇون ، بەلن ھنده شانوگەرى ڈى ل جەزنىن نەورۇزى دا دەاتە كىن ل سالا ۱۹۷۴ ئى شانوگەري « دەيكى شەھىدى » كۆ ڈ دانان و دەرىئىخستنا من بۇو و ب ھارىكاريا چەندىن ھەڤالا وەكى « توفيق سەيد ئەحمد ، ئەبو بەكر يوسف ، نەوزاد رەشید ، وەسفى حسین ، ھەناؤ ئەحمد ، ساھىرە نورى ، سعاد مەممەد ، سەربار يوسف ، ڈيان يوسف « بۇون ، ئەف شانوگەري ڈى « گەرا ھەسەن » هاتبۇو نمايشىكەن .

**سیلاف : بامەرنى روشهنبرىيەتا
خۆزج وەردىگرت ؟**

ماموستا : بامەرنى روشهنبرىيەتا

گھشتونگوزار و دیره لوک

سەردار ھېنْتۆقى

دیره‌لوکن لى ژ بلى چيا دفیت ئاڭ ژى هەبیت
دا کو گەشتۈگۈزار دروست ببیت و ل دیره‌لوکن
روبارى زىن مەزن کو ۰.۲۲٪ يا ئاڭا دېچلە پىڭ
دئىنیت دەرباس دبیت و ژ بلى زىن مەزن
روبارى دىن شىن ھەيە دگەل روبارى سېنە
و شىرلانكى .

ل دیره‌لوکن گەلهك جەھىن بەرناس ھەنە
کو خەلكى دەڤەرى و كوردىستانى قەستا وان
دكەن و يىن ژ ھەميا گىرنگىر (شىرلانك، يىاوي،
سەروكانيي، گەلىي بالندا) و ژ بلى ۋان جەھىن
ھەنى گەلهك جەھىن دېتىر ژى ھەنە .

شیرانکی جوانترین خهمل یا دایه گوزارا
دهقه ری چونکی روباره کن بچوکه ول ده دورا
وی چهندین رهزو و داروبارین وهلاتیا هنه
و دگه ل هه بونا ڦان جهین چاندنی ل سهر
رهخین رووباری گهله ک جهین خوش هنه بو
بیهن فهدا ن و رونشتني .

ل گوندی بیاوی ڙی کو ین گرندایی
دیره لوکن یه و دکه ڦیته ده ڦهرا زیبار ب
سنه ده ما هه بونا ئاقه کا ته زی و دارو باره کن ب
خه مل ل هه مهوو ده ما و ب تابه ت ل و مدنزی

باشترين نموونه ڙي بو ڦئي چهندئي و هزاره تهك
دايه گه شتو گوزاري، لئي يا راست بيت تا نوکه
ئه ڦ و هزاره ته ل هندهك جهين کيم، زيند هتر
نه شيايه وهلاتي مه بکه ته وهلاته کي گوزاري
و ڦان ديمه نين کو مروڻ دشيت بيئريت:

خوهدايى مەرن بۇ خو داده يىسائى حەللى
دەرۋەت و كارەكى وەسا نەكرييە كۆ
گەشتىارىن دەرۋەت كوردىستانى هەمۇو سالى ل
بەندىا وى چەندى بن كانى دى كەنگى سەردازا
قى وەلاتى خوهدايى بکەن.
لى نايىت بھېتە ژېير كرن كۆ وەلاتى مە
نەك وەلاتە كە كۆ ژېير خانا وى ياخابورى يال
سەر تورىزمى بەلكو ئەم وەلاتە كى بكاربەرىن و
ژيانا ل سەر نەفتى، بەلى لىگورا من تورىزمى
چ تىشە كى كىمتر ژەفتى بۇ ژېيرخانا ئابورى
پا وەلاتى نىنە.

جهیں گوزاری ل دیره لوکی:

دیره‌لوك کو دکه‌فیته باکوری هه‌ریمن ب
heebona چه‌ندین چیاین بلند و جوانین وهک
چیاین (مه‌تین، گاره، لینک)ی یا به‌رناسه و
ئه‌ف حاین هه‌نی بونه ئه‌گه‌ردن جوانین یو

دیره‌لوك ب سیما و دیمه‌نین خو بین جوان
دبیته ئیك ژ ده‌فه‌رین گوزاری ل وەلاتى و ئەف
ناحیه دکەقیتە باکوورى هەریما کوردستانى و
یا هەقسنوره دگەل باکوورى کوردستانى و
ل ۋى دەفه‌رئ چەندىن جە و دیمه‌نین پرى
جوانى ھەنە كو بالا ھەر كەسەكى بو لايى خو
رادكىشىن و مروقى دکەنە ئەقىندازىن سرۇشت
و خەوزايىن جوانى دەفه‌رئ و کوردستانى.

گه شتوگوزار ئەو لايەنه يە بىن كول جىهانا
ئەفرو دا گەلەك گرنگى پىندھىتە دان و گەلەك
وهلات هەنە كۆ ژىرخانا ئابوورى يَا وان ب
لايەنى گوزاريقە يَا گرىدايىھە ول سەر گوزارى
ئەو وهلات خۇ برىقە دېھن و ب گشتى ئەگەر
ئەم بەرى خۇ بەھىنە وهلاتىن پىشىكەۋتى دى
بىنин كۆ گەلەك گرنگى دايە لايەنى تورىزمىن
و كارەكىن وەسا كرييھ كۆ ھەر كەسەك ل
وهلاتى خۇ (مه بەست پىن وهلاتىن فەماينە)
قەستا وان وهلاتا بىھن و پارەبىن خول وىدەرى

ل کوردستانی ژی هەر زیکا حکومەتی
ب گرنگی قە ئەف لایەنی ھەنی وەرگرتیه و

دویره تا نهاد جاده‌یهک بو نه‌چویه و حکومه‌ت
ری خوشکه‌را خه‌لکی ژی نه‌بونه بو ئاپاکرنا
گوزارا ده‌قهری.

خه‌لک و گمشتوكوزار:

خه‌لکن ده‌قهره‌را ديره‌لوکن ب وئى ئىكى
يىن بەرناسن کو گەلهک حەزا وان ل سەر
سەيرانان هەيە و باشترين نموونه ژی ئەوه
دهما کو بهار دەپيت هەتا ھافىن ژی خلاس
دېيت ل بن هەر دارەكىن مالبانەكى هەي و
بو مەبەستا سەيرانى چونه ژ دەرقەي مال.
لى ئەگەر بەرئ خو بەدەينه گوزارا ده‌قهری
دى يىنин کو ئەو گوزارا هەي ژی ئەوه يا
کو خه‌لک و خەمخورىن ده‌قەری بو ديره‌لوکن
كىرى دا کو رویەكى جوان بەدەنە دەقەرە خو و
ئەف كەسىن ھەنن تا نوکه يىن شايىن چەند
جەهەكىن گوزارى ئاپاکەن و گەلهكىن دېيت ژی
ھەنن کو ب پارەكى زوور خارنگەھەن جوان و
پېشکەتى ئاپاکرنه.

داخازى ژ حکومەتى:

حکومەت خودانا ھەمۇو تىتەكىيە و
هاولاتى ھەر دەم مافى رەخنەگەرلىقىن ھەيە ژ
حکومەتن و لەورا ئەز دېئىم و داخازى ژى
ژ حکومەتا كوردستانى دەكەين کو ھەم □ بو
ماقايىن ھاولاتىن كورد و ھەم ژى بو فەزاندنا
ژيرخانى ئابوورى يا ھەلاتى بلانى ب ئىكسانى
بەرئ خو بەدەنە ھەمۇو دەقەرەكى و ديره‌لوکن
ژيررا خو نەبەن.

دهما کو بو فەخارنا ئاپى قەستا سەر روبارى
دەكەن و ژ بلى ۋى ئىكى دەقى گەلى دا دوو
پرین گەقشار ھەنن کو بو سەردەمەن كەقنى
فەدگەرن و ئەف ھەر دوو پرین ھەنن ھەر
چەندە بەرەف ھەرفاندن و نەمانى دچن لى
يىن شايىن خه‌لکى بەرەف گەلى يىن داكو ژ
نېزىك شىنوارىن كوردستانى بىبىن.

گەشتوكوزار و جەھىن شىنوارى:

ل ناحيا ديره‌لوکن مينا ھەر جەهەكى دېتىر
يىن كوردستانى چەندىن شىنوارىن گىنگ و
كەقشار تىدا ھەنن، لى ژ بلى كو گوزار ھاتىيە
پېتىگوھ ئىخستن ل ۋى دەقەرەي جەھىن شىنوارى
ژى يىن ھاتىنە پېت گوھ ئىخستن ل
ديره‌لوک چەندىن جەھىن شىنوارى وەك (كەلها
نېروھ، پرا كەلما، پرا كۆچكا، پرا ماركا، دەكل
چەندىن رېكىن ھاتن و چوونى ھەنن)، لى
ئەگەر حکومەت ب چاۋەكى ئىكسانى بەرئ
خو بەدەتە ھەمۇو دەقەرەي ج یىنەقىت دى ئەف
لايەنن ھەنن ژى بىتە سەدەما فەزاندنا گوزارا
دەقەرە ديره‌لوکن.

گىنگى دانا حکومەتى و پېت گوھ ئىخستنا وي:

تا نەھا حکومەتا كوردستانى ب ھېچ
شىوه‌يەكى گىنگى نەدایە لايەنن گوزارى يىن
دەقەرەي و ھەمۇو راستى ژى د بەرچاقن كوتا
نەھەتا ئىك جادە ژى بو جەهەكى گوزارى ل
ديره‌لوکن دروست نەكريع و ئەگەر ھەر كەسىن
سەردا ئەلەن بەندا بکەت دېتىت زىدە يىن
ھشىار و ل سەر خو بىت چونكى ئەو جادا د
ۋى گەلى دا دەرباس دېت كېر ھاتن و چونى
ناھىيەت و ژ بلى ۋى ئىكى دۈبارى شىرانكى
كىرى كىمتر ژ ۱۰۰ مەتران ژ جادا گشتى يىن

ھافىن ھەر دەم و ل ھەر جەهەكى خه‌لک
قەستا ۋى سەيرانگەھەن دەكەن و دەمەن خو
يىن خوش تىدا دېرىيەن، ھەرمەسا ل ۋان
سالىن دوماھىن ب ئەگەرا گەلەك سەردا ئەن
ھاولاتىان بو بىاواي ئەف جەھى گوزارى وەك
جەھەكى بى گەھەشتىدا دوو دلا ژى لېھاتىيە و
گەلەك ژ كور و كچىن دەقەرەي شەھىيانىن خو
ل وېرى دەكەن.

سەرەتكانىي ژى ھەر دەكەقىتە دەقەرە
زىبارى و چەند كىلومەترەكى با ژ بىاواي دۈبرە
جەھەكى گوزارىن گەلەك خوشە و ل ۋان سىن
سالىن دوماھىن سەيرانگەھەك ب ئاپى (قىن)
ژ لايى خه‌لکن دەقەرەي ۋە ئەتىيە ئاپاکرەن
و ئەف سەيرانگەھەن ھەنن بو شەقى بويە
جەھى خىرە بونا گەنجىن شىلاذرى و ديره‌لوکن
ھەرمەسا د ۋان سالاندا چەندىن شاندىن
ل سەر ئاستىن مەزنىن وەزارى ل عىرالقا
فيدرال و يىن كوردستانى ژى ب مەبەستا
گەشتوكوزارى سەردا ئەن سەيرانگەھەن كرييە
و كوردستان ب گشتى و سەرەتكانىي ب تايىەتى
بويە جەھى حىببەتىا وان كو جەھەكى گەلەكى
خوش و دلەقىنە.

گەلەن بالند كو دەكەقىتە دەنابەر ديره‌لوکن
و ناحيا بارزان دا و ھەر دوو پارىزگەھەن
دەھوكى و ھەولىرى ژىك جدا دەكت جەھەكى
دېتىر يىن گوزارى ديره‌لوکن و دەقى گەلى دا
رۇبارى روپىن شىن دەرباس دېت كۆز ناپى
وئى دىيارە رۇبارەكە كۆ ئاپا زەلال يا ھەي و
دېمەنەكى گەلەكى ب سرچ ھەيە.

لايەنەكى دېتىر يىن گەلەن بالندە ئەمۇو كو
ھەر كەسىن سەردا ئەن گەلەن بکەت دېتىت ب
چاۋ گىانەورىن كېشى ل ئالىي بارزان بىبىنەت

چوپى فەتەجە بو سىلاخ :

**داخواز ژ من نەھاتىيە كرن كونسىرتان ل دەفەرا بادىنان بگىر، ئەگەر
بھىتە كرن ئەز درېغىن ناكلەم**

ھەۋپەيقىن : كامى گوھەرزى

رسەننەن كوردى بەرھەم ب ئىنىت كو ژ ۱۲ تراكان پىك دھىت، سترانەكا ماموستا «عەلى مەردان» تىدایە سى سترانىن ماموستا «محەممەد سالح گىلانى» «دناف دانە، و سترانەكا كرمانجا سەرى دناف دايە بنافى (ئەحمەدى مەلا موسا دگەل لاوکى مەتىنى) و هەروەسا سترانا (لە پاش مەرگم) يا ماموستايىن مەزن «مشكۇ» تىدایە كوتايىتە ب بازىرىنى ھەقلەرىقە.

چوپى دېئىت: مە بىڭىز يە كرى ئەھىپ سىدييە هەرجوار بازىرىن كوردستاندا باشور (كەركوك، ھەقلەر، سلىمانى و دھوك) بخۇققە بىرىت، و سى پەست دناف ئان ۱۲ تراكان داهەنە . هەروەسا چوپى يىن گوت

ئەمرىكا و كەندەدا كرييە ژ بۇ سازداندا كونسىرتان، ل زورينا ولايتىن جىهانى كونسىرت گىرائىنە، مينا سوئيد و فينلەندىدا و دانيمارك و نەرۈچ و ئەلمانيا و نەمسا و سويسرا و ئۆكرانيا و بەلجيكا و يۈنان و .... هتد، و هەروەسا چوپى يىن ل بازىرىنى باشما كوردستاندا باكور و كوردستاندا رۆئىتاقا ل بازىرىنى قامىشلۇ ژى كونسىرت گىرائىنە و چەندىن كونسىرت ل بازىرىن كوردستاندا باشور ژى سازداينە .

چوپى د ھەۋپەيقىنەكا گۇۋارا سىلاخ دا ھاتىمە كوردستانى داكو سىدييەكا سترانىن كەقىننەن رسەننەن كوردى بەرھەم بىنەم چوپى يىن ديار كر كو ۋىن جارى ھاتىم كوردستانى داكو سىدييەكا سترانىن كەقىننەن

كۈرتىيەك ل ژيانا ھونەرمەندىدا ب

شىyan «چوپى فەتەجە» ئى

چوپى فەتەجە ئىك ژ ھونەرمەندىن دەنگ خوھش و بشيانىن كورده كۆ خزمەتە كا مەزن ژ بۇ ھونەرى كوردى كرييە و د چەند سالىن دەربازبويىدا چوپى ب رەنگەكى ئەكادمىي و پىشكەفتى سىدىيەن خوھ بەرھەم ئىنابىنە و شىابىيە سەرنجا گوھدارىن دەنگ خوھ ب رەنگەكى جوان رابكىشىت .

چوپى فەتەجە ل سالا ۱۹۸۳ ئى ل بازىرىنى كەركوكى ژ دايىك بۇويە، و دوو برا يىن ھەين، چوپى ل سالا ۱۹۸۶ ژ بەر خراپيا رەوشان كوردان دگەل خىزانى خوھ بازىرىنى خوھ ب جە ھىللايە و ل دەفەرا سنورى دنابىبەرا عيراقى و ئىرانىدا مائىنەقە و پاشان ل سالا ۱۹۸۸ ئاوارىن ئەوروبا ولاتى ھولەندايىن بۇينە، چوپى ل سالا ۱۹۹۰ چوپى بۇويە قوتا باخانەيە كا كورالل مۇزىكىن بۇويە و ل سالا ۱۹۹۶ چوپى بۇويە قوتا باخانەكە دەنگى و ل وېرى ب رەنگەكى زانستى ل ژىر چاھدىرىپا ماموستايىن ھولەندىقە فيرى ستران گۇتنى بۇويە . ل سالا ۱۹۹۹ چوپى بۇويە ئەكادىميا كوردى ل ئەلمانيا و ل وېرى دەرگەھىن ھونەرى كوردى بۇ ھاتىنە ۋەكىن و ب رىكا ماموستا «وريا ئەحمدەد» ۋە، زىدەت ئەھ بوارە ژ بۇ چوپى يى خوش بيو . چوپى بۇ جارا ئىكى ل سالا ۲۰۰۰ ئى پىشكەدارىن ل ئاھەنگەكى دكەت ل بازىرىنى دانهاخى ل ولاتى ھولەندايىن، كۆ زىدەت ژ سىن ھزار كەسان بەرھەف بیون . ل سالا ۲۰۰۲ ئى ل ژىر كارتىكىندا ھونەرمەند بورهان موقتىدا ئىكەم سىدىيا خوھ كو ژ ۹ نە تراكان پىك ھاتبۇو، بنافى (چىت ناو بىنەم بەلأف كرببۇو و ل سالا ۲۰۰۷ ئى سىدىيا خوھ يَا دووبىن بەلأف دكەت بنافى (ناوتدىنەنم ژىنۇ) .

ھەزى گۇتنىيە د ماۋى حەفت سالىن دەربازبويىدا زىدەت ژ دەھ جاران سەرداشدا

دسترىت، مە پرسىيار ژى كر ھەرى زۇر
ماندى دېبىت ھەتا دشىت بىشى رەنگى
سەركەفتى سترانا بادىنى بىزىت

وى گوتى : نەوللا ژ بەركو من دگەل
ھونھەندىن بادىنى پەيەندىيە كا باش ھەيدە
و بابىن من دېھروھىدىدا ئەم وەسا فير كرينى
ج جياوازى دناقىبەرا دىيارىبەر و كەركوك و
مەھاباد و قامشلو دا ئىنە، ئەز بو ئاخفەتنى ب
زاراقا بادىنى ياش باشم لى نە زور، و گەلەك
باش ل زاراقى بادىنى تىدگەھم .

ل دور ئەھقىنەنى، كانى چوبى توشى داھىن
ئەھقىنەنى بويه

وى گوتى : نوکە من شوی كريپە و
بىن گومان من ب ئەھقىنەنى خەۋەنلىقى خوھ
ھەلبىزاريپە .

چوبىي چەند سترانەك ب زمانى بىيانى
گوتىنە، مە ب پېتىشى زانى بىزانىن كانى
پەيىش و ئاوازىن وان سترانا ل جەم كى
ھاتىنە دانان

چوبىي يىن گوتى : ژ لايىن كاك « گوران »
قە، كورى ئاوازدانەرى مەزن ماموستا « بورھان
موقۇنى زادە » يە، كونھا ل بەريتانيابىن دېزىن .
دېرسىيارەكا دىكەدا كانى چوبى توشى
گرفتار بويه ژ بەر كو كەچەكا ھونھەندىدە
وى گوتى : بىن گومان د فەرەنگى مەدا بولى
كچى نەيا بساناهىپە كارى ھونھەرى بىكتە، لى
ئەز بخوھ توشى چ ئارىشان نەبويە .

ل دور وى چەندى كانى چوبى يىن ل
بەرنىنە قەگەرىپە كوردستانى، ل ھېرە
ئاكنجى بىيت

وى دىار كر : دەقى ماوهى دا نە مە لېر
نېنە .

مە پرسىيارا ھونھەندى چوبى يىن كر،
كانى مەزنتىرين ھېقىيا وى چىپە
وى گوتى : خىرا ھەمى دەھەرەنەن دەزىن
و خىزان و مللەتى من و ئازادىيا كوردستانى
مەزن .

ل دور وى چەندى كانى وى دەقىت
دېاشەرەزىيەدا وى چەند زاروک ھەبن
چوبىي يىن گوتى : بەس حەز دەكم ل
دەسىپىكى من كەچەك ھەبىت .

ل دوماھىيىدا
چوبىي يىن گوتى من رىز ژ بولۇنەنەن
گۇفارا سىلاڭ ھەنە و ھېقىيا سەركەفتى ژبۇ
گۇفارا سىلاڭ دخوازم .

وى گوتى : براستى سەبارەت كونسىرتان
ھەمى دەمان دەقىت ھونھەندى بەھىتە داخوازى كەن

داكۆ بچىت كونسىرتان بىگىرىت، داخواز ل مە
ناھىتە كەن، ئەگەر نە ئەم درېغىن ناكەين، لى
مە چوار جاران ل بازىرىدى دەھوكى كونسىرت
گىزايىنە، ل دەقەرەن وەكى ئامىدىن و زاخو و
ئاكىرى و ... هەتە، دەقىت داخواز ژ مە بەھىتە
كەن داكۆ ئەم ژى بشىئىن بچىن و كونسىرتان
بىگىرىن، ئەو بخوھ فەرەنگى من سترانگوتى
زىدەتە فەرەنگە كى كەمانجى بادىنېيە و ھەر
جەھە كا كوردستانى باشور داخوازى ژ من بىكتە
كو كونسىرتان لى بىگىرم، ئەگەر دەلىقە ھەبىت
دە بخوشحالىقە دەخزمەتا گەلى خودا بەم .

ل دور وى چەندى كانى چ جاران چوبى ژ
بەرھەلۇيىتەكى بابىن خوھ دلگران بويه

چوبى ب قى رەنگى ھاتە ئاخافتن : بىن
گومان ھەكە دوو كەس ل مالەكىدا كار بکەن
دە دېتىن جودا جودا ھەبن، لى چ جاران مە
چ گرفت نەبويە و ھەر ئىكىن ژ مە دېتىن خوھ
ھەيدە، لى ھەمى دەمان ئەم شىيانە بگەھىنە
ئەنچام و مە چ گرف نەبويە .

دېرسىشا پرسىيارەكا دىكەدا كانى چەگەر
خوشتىتىرىن كەمس داخوازى ژ چوبى يىن
بىكتە دەستبەردارا ھونھەرى بىيت، دە چ

ھەلۇيىت ھەبىت

وى ب پەيەكىن گوتى : نە خىر .

ل دور پەيىش و ئاوازىن سترانىن چوبى

يىن ھە

وى گوتى : ئەو پەيىش و ئاوازىن بدلى
من بىن ئەز دى بىزىم، شىتكى سىورداركىرى
نېنە كو بىزىم بىتىن پەيىش ئان ئاوازىن فلاں
كەسىنە .

ھەرەتسا سەبارەت وى چەندى كانى چوبى
گوھى خوھ دەدەتە كىز ھونھەندىن
سەرددەم، ھەرى چەند گوھى خوھ دەدەتە
سترانىن خوھ

چوبى بىشى رەنگى ھاتە پەيەقىن : ب راستى
زۇر حەز ل دەنگى ماموستا « زىياد ئەسەد »
دەكم گوھى خوھ دەدەمە سترانىن وي، گوھى
خوھ دەدەمە ھونھەندىن « لەيلا فەرقى » يىن،
و گوھى خوھ دەدەمە ھەمى ھونھەندىكى .
ئەكىد گوھى خوھ دەدەمە بەرھەمەن خوھى
كانتى چەند ب دلى من و چەند سەركەفتى
بويە .

چوبى ب زاراقى بادىنى زۇر جوان سترانان

دابەشكەن و ئامادەكىن موزىكى ژ لايىن
ھونھەندى « ھېمن حوسىن » ب رەنگە كى
مودىرن ھاتىپە كەن، ل ستوديويا ميلودى
كەزىپە بەرى وي كاك « كاروان » ل
ھەقلىرى و ئەندازىيارى دەنگى كاك « ئاكو
عومەر » يە، ھەرەتسا دەماوى دەربازبۈيدا ئەم
چونىھە بېرۇت و مە رىكلامە كا تەلەفزيونى
ژ بۇ كومپانىا ئاسىسالىپ چىن كر، ژ بەر كو
بەرى دەمە كى مە گەرىپەستا خوھ دگەل وي
كومپانىا ئىنى كەپىقە، ژ بۇ ئەنچامدا ئەنچامدا
رىكلامى ستابەكىن 100 سەد كەسى پشکەدار
ببۇون .

و ھونھەندىدا دەنگ خوھش چوبى يىن
گوتى : مە لېرە ئان نزىكان دوو كلىپىن نوى
بەرھەم ب ئىننەن .

دېرسىشا پرسىيارەكا مەدا كانى چ فاكتەر
بۇنە هوکارىن بىشىكەفتىن وي

چوبى يىن گوتى : ھارىكارى و پشتىگەرپە
بابىن من ھەمى دەمان فاكتەرەك بوبىه كو
ئەز بېشىم پېش بکەقىم، ئەز بخوھى ژۇر ل
سەر كارى خوھ يە ۋەزىم و خوھ زۇر ب كارى
ھونھەنى دەكم و زۇر راھىتانا دەكم،
و ماموستايىن من ژى زۇر ھارىكارپە من دەن

ل دور وى چەندى كانى چوبى چ جورە
پەرتوكان دخوينىت ول چ قوناغىن
زانكوبىن خواندىيە ؟

چوبى يىن گوتى : ئەز پېتىر گەنگىن دەدەمە
باپەتىن دەرۇونى، ژ بەركو ئەو بېشىكەن دەن
دخوينىم گەيدايىپە ب باپەتىن دەرۇونى ۋە، من
بە كالریوس دەقىيەتىدا دەپەتىدا وەرگەرىتە و من لېرە
ل سالا بەھىت خواندىن ماستەرەي ھەر دەقى
يىافىيدا بخوينم .

ل دور وى چەندى كانى بوجى چوبى يىن
خوھ ب چوبى كەركوكى نەدا ناساندىن

وى گوتى : براستى ل دەسىپىكىن چەند
جارانى ئەز ب (چوبى كەركوكى) ھاتەمە
نافىكەن، لى ناقى من (چوبى ئىيھىسان غەفور
فەتاج) ل، ئەورۇپا ناقى باپىرى دەن
نازانىف، ژ بەر قىن چەندى ئەز ب (چوبى
فەتاج) ھاتەمە ناساندىن .

دېرسىيادەكا دېتىر كانى بوجى چوبى كەيم
ل دەقەرەن بادىنان كونسىرتان دەگىرىتە
ھەرى د پروگرامى وېدا ھەمە كەپىقە
كونسىرتان ل ئان دەقەرەن بىگىرىت

دوو زارقەکەرین ۋەزىن ل دیوانا سىلا夫

كەمال رەمەزان:

گەلەك ئارىشە و ئاستەنگ كەفتىنە د رىكا
كارى مەدا لى ئەم شىايىن خۆل بەر بىرىن.

سەنا ھاشم سەعىد:

من وىنەكى تايىبەت دچاقى خەلکى دا چىكىر و
دشىم سنورىن جقاڭى بشكىنەم و رولى خوه ب
گىرم.

دېدار: ھەبىغا دۇسىكى

سەنا ئەو ڙنا ناقدار ب ناھى دۇنيا و ھەفچىنىنى وى ب ناھى عاشور بەروارى ھەردو ھەفچىنىن ھەقىن و
د ناھى ھونەرى دا پەيوهندىيا دىلدارى پىكىچە گرىدىايە و نەھا كارى ھونەرى ئەنجام دىدەن. ناڭبىريان تۈوشى
گەلەك ئارىشە و ئاستەنگان بۇوينە و لى يىن شىايىن سەركەفتىنى ب دەست شە بىنن و يىن شىايىن خۆز
گۇتنىن جقاڭى دوور بىخىن.

کەمال رەمەزان، ناسىارە ب ناقى
عاشور بەروارى دېپىن ۲۵ سالىپىن دايە،
ل دور كارى درامايان بۇ سىلافل گۆت:
نهو ئەز پتريا درامايا ب شىۋەكى باش
ل قەلەم دەدم ژېھر ئەو تىگەھشتىنا
جڭاڭى مە يىن نەو كۆ هيڭ نەگەھشىتىه
وي ئاستى كۆ دىتنەكا ئەرىپىنى بو
بەشداريا ئافرەتلى ب ئاساپى بىيىن،
لەورا عاشورى ۋىا باس ل ھندى
ڏى بىكتە كۆ ئەھۋى گەلەك ئاستەنگ
دىتىنە و نەخاسىمە كۆ ھەۋىزىنا خو
ڏى يَا ئەكتەر خواتى تووشى گەلەك
گۆتگۈتكىن جڭاڭى بۇوبىه، لى ناڭبىرى
يىن شىاي تا نەا سەركەھقىتى بىيىت.
عاشورى ناڭبىرى دىياركر كۆ پترە ڏ
نە سالا چووبىه دكارى ئەكتەرىپىن دا و
پىشكدارى د زنجىرە و فلم و درامايان
كوردى دا كرييە.

ژېھر ھندى دىتنا عاشورى دا كۆ وي
ل بەرە بەرە خىزاناندا خو ھەمىيى بىدەت
خزمەتكىرنا ھونەرى كوردى. ژېھر ھندى
عاشورى ل سالىپىن (۱۹۸۸) چووبىه د
تىپەكا ھونەرى دا كورس بو ستران
دگۇتن.

ھەر دگەنگەشا سوھبەتى دا
ھەۋىزىنا وي يَا بەرنىاس و ئەكتەر دونيا
بەروارى كۆ ناقى دروستى وي سەنا
كامىل دېپىن (۱۹) سالىپىن دا دەست ب
كارى ئەكتەرىپىن كرييە، خانم دونيايان
گۆت ڏى ھەۋىزىنا وي دگەل عاشورى
دىياركر كۆ دىستانەكى دا بەرە ھەردو
بچن د ھيلينا زىرىن دا ستران پىكىفە
كلىپ كرييە و تىدا بۇونىن بۈوك و زاقا،
دونيايان گۆت كۆ ئەوان د وي سترانى دا
پەيوەندىيا دىلدارىن گرىدا و پاشى پىكىفە
برىارا ھەۋىزىن دا و چوونە دھيلينا
زىرىن دا. ل ۋىرە عاشورى ئەو ڏى
باس كر كول دەستپىكى ھەۋىزىنا وان
گەلەك گۆمان ڏ ھەۋىزىنا دىرىن ژېھر
گۆتتىن خەلکى لى پشتى كۆ ماوهەكى
ماينە دگەلىك و پىر ل ھەۋ شارەزا

«ئەز دىنام من كەساپىتىه كا باش
بو خو چىكىري د ھونەرى و كارى
ئەكتەرىپىن دا»، لەورا بوجى بى كارى
ئەكتەرىپىن دى چىن كچەكى ڙ و ملاتەكى
دى ئىنин نە وللە مە ڏى ئەو شىيان
ھەنە ھەمى كارىن ھونەرى بىكەين و
بى زەممەت. ناڭبىرى خو گەلەك دىلشاد
دىنinin دكارى ھونەرى و ئەكتەرىپىن دا.
دووف دا عاشورى گۆت مە
گەلەك پىتىگاڭ ل بەرن ب ھاۋىزىن و
سەركەھقىتى يىنин و ژېھر ھندى دىياركر
ئەوان ل بەرە پىشكداريا دىنەما
جيھانى دا بىكەن.
ل داوىن ھەردويان دىياركرن ئەو
نەا دىپا شورەمش يَا ھونەرى دا نە ل
كانيماسى.

بۇونىن شىيان خول بەر گۆتتىن خەلکى
بىگرن و ھەمى سىنوران بېھزىن.
ڙلايەكى دېپە سەنایا ناسىار ب
دونيا دېپىزىت پشتى كۆ ئەو بۇوبىه
ئافرەتەكا چەلەنگ دكارى ئەكتەرىپىن
دا و شىاي پەياما راستا ھونەرى و
باتىيەت وەك ئافرەتەكا خودان شىيان.
سەنایا ب گىرنىزىن قە ئەو ڏى گۆت
كۆ ژېھر هيڭ پىشكداريا ڙىن دكارى
ئەكتەرىپىن دا دچاڭىن مەدا نەبۇوبىه
تشتەكى سرۇشتى ژېھر ھندى گەلەك
جار ئاخختۇن ڙ بازارى دەھىن و تووشى
گرفتان دېپىت لى ھەۋىزىنى وي يىن
ھونەرمەند ھارىكارەكى ب هيڭىز دگەل
و ژېھر ھندى دىھەر ھەمى ئاستەنگان
را خو ب دچاڭىن جڭاڭى دا ئەرىپىنى
دىيىت، ژېھر ھندى سەنایا گۆت:

ئەری دەرھىنەر و ھونەرمەند بىتى زەھمەتى ب كلىيى فە دېھن؟

نیازمند

دگه ل دا ژی که نالین ب تاییه ت دبواری هونه ری دا کاردکه ن کلپین لاواز پیشکیش نه که ن و دام و ده زگه هین په یوهندیدار پشته چانیا هونه رمه ندین لاواز نه که ن و يا ژه میئ گرنگتر موزیکر هن یئ دهنگی وی بکیر نه هیت خو به رامبه ر کوژمه کن پارا یئ مه زن بیت ژی بو ساز نه که ن ژبه رکو هه که ته بو سازکر ته و ژدانان خو فروت ته هونه ر پاش ئیخست لایه نین سپونسہ ریئ دکه ن که سین لاتینیئ باش دزانن دو چھونا کلپان بکه ن.

ل دوماهیئ دیئرم ما چ ژمنه يا من ژی گونه و ئه و کلپا من نه چیا دئ تبلا خول کونترولى ده م.

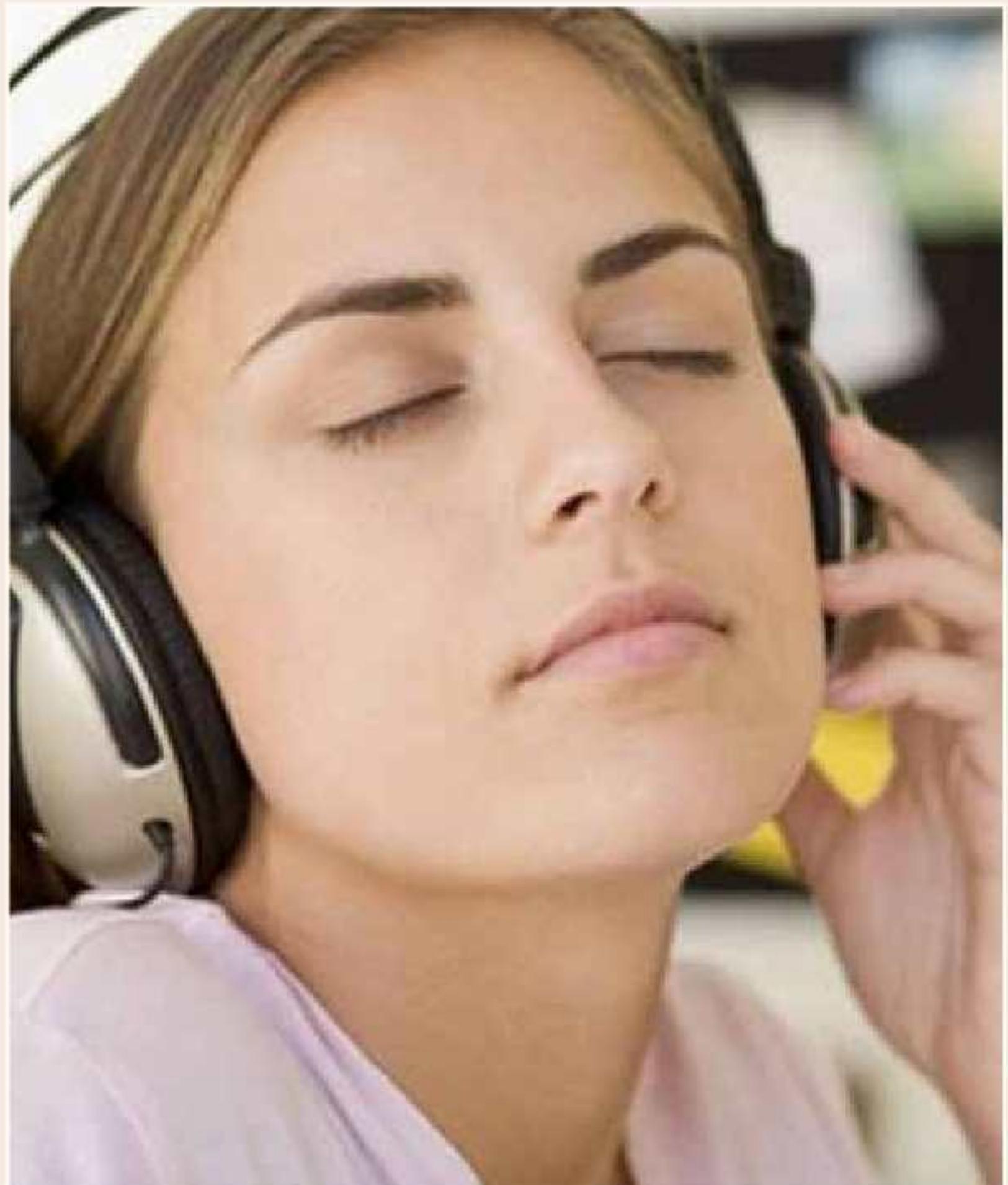
مه زن دیباشق زمانی دا و کارتیکرنا خو يا نیگه تیف ژی دکه ت . هه لبه ت نوکه هونه رمه ندین کور دستانی ل شوونا باشترين به رهه م دروست بکه ن و داهاتی وی بکه نه پر ژه یئن فیرى خواز خوازوکیئ بووین دئ بینین ده زگه هه ک حزبی، حکومی، رهوشہ نبیری، هونه ری يان دئ پاره کن کیم ده تئی يان ژی دئ بیڑیتی کلپه ک ته خه ما مه دئ ئه م بو ته دروست که نین هونه رمه ند ژ مفلسیا خو لو قیانکا وی يه قیجا گلیش و سه د جارا گلیش!!!. ب دیتنا من بو به رسینگرتن بو پیشکه قتنا کلپیں فه ره (هوزان، ئاواز، گروپین موزیکی، ئه کتھر) بها و پویتھ دانه کا مه زن پئ بھیتھ دان و

كارتىكىنە ميوزىكى لىسەر ژيانى

حەممىي رەمەزان ئەرەدنى

کو ئەف گولە ھونەر کو ميوزىك دجهىن
قى دايە هەرۇ گەشتىرلىنەت و يا دى
ھىدى ھىدى چرمىسى و ئەگەرى وي بەس
ميوزىك بۇ دەمىن كۈنى مەروۋ يىن وەستايە
د گەلەك باپەتىن ژيانى دا ب گوھداريا
ھندەك ميوزىكا كۆ حەزىز دىكەت دى
شىت ئەقى وەستانى ژىيانى خو و ھزرا
خو دویر كەت.

ئىك ژرىيكتى نىاسىندا ھەر مللەتكى
ميوزىك وسترانن. جورىن ميوزىكى
نىشانى كەلتۈر و رەوشىت و تىتالىن ھەر
مللەتكى نە. چەند جوانە كۆ ميوزىكىزەن
لىسەر كەلتۈر و مېڭۈ و دېرىوكا مللەتن خو
ميوزىكا خو ب ۋەھىنىت گەلەك جاران
ئەم دىينىن كۆ ھندەك كەسان چاڭ لېكىن
كەلتۈر و رەوشىت و تىتالىن ھندەك مللەتىن
دىتە دەكەن و ئەگەر ئەف ميوزىك چەند
يا جوان و خوش بىت بەس وەك تىتەتكى
گەلەك يىن كويىر و ب ھېز دناف ھزر و
بىرىت مەروۋى نامىنىت. ميوزىك دشىت
كارتىكىنە كا ئەرىتى يان نەرىتى لىسەر
مەروۋى ھەبىت. ئەگەر ئەم سەح بکەينە
وەرزشقا ئەنلىكىن كۆ ميوزىكىت كۆ ھېزىزا
مەروۋى زىدە دەكەن ب كاردىئىن و مەروۋەكى
کو يىن دل شىكەستى و نائومىدە دېيانا خودا
ميوزىكىت ھىدى و نەرم كۆ بىيىتە ئەگەرى
تەنابۇونا ھزر و دلىنى ب كاردىنىت.
لەوما پىتىقىھە ئەم گەنجن خو پالبىدەين
بۇ فېربۇونا ميوزىكا رەسەنا كوردى ئەگەر
بىقىت خو فېرى ميوزىكا مۇدىرىن بکەت يان
کو حەزىز ميوزىكا مللەتىن دىتە دەكەن دەكەل
ميوزىكا رەسەنا باب و باپىرا خو تىكەل
بکەت تا كۆ بىتىن كوردەوارىي ژىي بەبىت.
ئىك ژ ساخلەمتىرىن باپەت دېيانى دا
ميوزىكە و پىتىقى يىا ھەر ژيانەكى يەھەول
بەدەين لەدەپتەن ھەزىز خو ئامىرەكى ميوزىكى
خو فېربەكەين چونكى ميوزىك وەك خوارنى
پىتىقى يەكە ھەرا گرنگ دېيانا روۋانەدا.

دبابەتكى دەمىن كۆ گوھداريا جورەكى
ميوزىكى دەكەت پر ژەھىزى (Energy)
دېبىت. دكتورايىت ئىشىت دەروننى
(سايكلوجى) دېيىن كۆ ميوزىك گەلەك
نا ئومىدىان ب ژيانى ئۆمىدەوار دەكەت،
دەمىن كۆ مەروۋ چ كەس نەبىت كۆ دەكەل
باخقىت يان كۆ ھەست ب نەخوشىيەكى
دەكەت ب گوھداريا ميوزىكەكى كۆ لىسەر
باپەتىن وى ۋەھىنىت دشىت تەناھىيەكى بەدەت
دللى خو گەلەك زانايىت دونيابىن كارتىكىنە
ميوزىكى لىسەر گىانەوەرمان و لىسەر گەلەك
گولان يىا جەرباندى و بو نەمۇونە دوو گول
وەك ئىك و ل جەھەكى وەك ئىك دانا و
بەس بۇ گولەكى ميوزىك ژىي پىن كەر دەبىت
ميوزىك وەك شانو و نىگاركىن بەشەكى
ھونەرى يە كۆ گەلەك كارتىكىنە كا گىرنگ
يا ھەى لىسەر مەروۋى و نىشانى ھەستى
دەروننىا ھەر مەروۋەكى يە. گەلەك جارا
ميوزىك ژەنەك ھەست ب دلمانى يان كۆ
دىئىشىن دەكەت لىسەر باپەتكىن ژيانى يان
كۆ ھەست ب خوشىيەكى يان ژىي ئەقىنىي
دەكەت و ئەف ھەستە د ميوزىكا خودا
يا دىيار كرى گەلەك سەر كەفتىت ژيانا
گەلەك كەسان يانكى سەركەفتەن د گەلەك
شەر و جەپادا ئەگەرى قىن ميوزىك بۇويە
كۆ ئەف ميوزىكە دەكەل دەنگى خوش تىكەل
دبوو پالدەرەك و پالپىشەك بۇويە بە مەروۋى
دەھەرى دا. دەمىن كۆ مەروۋ يىن بىن ھېزە

نۇوچىيەن ھونەرى

ب: پىرس ئامىدى

ئاخىختنا پاشا يىن ھەڤرگىيە دەكتەت
دا گۈلەن گلوب وەربىرىت

راگەھاندن و شىست و سىيەمین خولا
خەلاتىن گۈلەن گلوب ل روۇزا (١٦/كانييىنا
دووئى ٢٠١١) ئى دى هيئە ئەنجامدان ل
باڭىرىنى لوس ئەنجلوس يىن ئەمرىكى و
سىيەن ناقدار ((ريکى جروير)) دى
پىشىكىشكارى ئى رى و رەسمى يىت.

يەھىي سعادە دەدەمەكى نەچافەرى
كىرى دا وەغەركەر

بىت چونكى دى رويدانە كا سەرنج راکىش
بىت و دى دەنگەدانە كا باش ھەبىت.
پشىنى نەخوشخانە ئى بىن ھېلى بۇوى
ل شەقا (٢٠ - ١٢ - ٢٠١٠) بى رىكاكا
فروكەخانا تۈركى بى بالەفرەكە تايىھەت
تەرمىن وى ھاتە ئەگوھاستن بى وەلاتىن
لوبىنانى.

باراك ئوباما دەلمەكى ھندى دا

باراك ئوباما سەرۋوکىن وەلايەتىن
ئىكىرىتى يىن ئەمرىكا دەغان ئىزىكىان
دا دى پىشكدارىن دەلمەكى ھندى دا
كەتن بىن كوتىدا دەركەقىت و ئەف
قىلمە ئى سىناريو و دەرهىننانا (جاناکى
فيسوناتان) روئۇنامەخانا كەقىن و ناقدار
كۆ بى بەرھەمىن خۇ چەندىن خەلات
وەرگەرتىنە. چىروكَا ئى ھلەمى دى ل دور
ئىيانا گۈنەكىن روئۇناتايىن وەلايەتا «تامىل
نادو» بىت كول وى باوهەر ئە ئوباما زور
يىن دلسوزە بى ئەۋان و دېزىنە ئى گۈندي
ئى ئوباما و ديسا رولەكى باش ھەبۇو
بى سەرئىخىستا ئوبامى دەلبىزارتىن
چووپىن دا. ئەف قىلمە گەلەك باھەتىن
مروفقايەتى و يىن جىڭاڭى بخۇقە دگرىت
و سەرەرای پەيوهەندىتىن گۈندي دەگەل
سيايەتمەداران. بەرھەقىهەكى باش بى
دەھىتەكىن كۆ بشكدارىن دى د پىريا
فيستەقلالىن جىھانى دا كەتن و لەۋىت
گۇتقا دەرھەيتەرى دى ئوباما پىشكدارىن
دەھەمى دىمەنەن دا كەتن بىن كۆ يىن
بەرھەف بىت.

ب مەرەما وىنەكىن كلىپەكىن بى ئىك
ڈ سترانېيىزلىن عەرەب (مايا دىباب) ل
باڭىرى ئەزمىر يىن تۈركى دەرھەيتەرىنى
ناقدارى لوبىنانى ((يەھىي سعادە)) يى
وەغەرا دوماهىن كىر پشىنى كۆ ئىشەكىن
قە كارەبىن گىرتى و دەملەدەست كوشتى.
ئازانسا «دوغان» بەلاڭىرىھە كۆل وى
دەمىن دەرھەينەر يىن مۇزىلى وىنەكىن
كلىپەكىن بۇو كۆ چەند لوكەيشن دىگرتن
دىناف سەھنەكىن ل ۋارگۇنا شەمەندەفرەكە
كلاسيك ب ھېزەكە كارەبىن يا (٢٥)ھزار
قۇلتى دگرىت و دەملەدەست دكۈزۈت و
سەرەرای وىن چەندى ئېھەر ھاشىتىندا وى
ب سەختى ئى ھاتە بىرىنداركىن و
پشىنى بىراشىن بەردەۋام يىن ھەشكارىن
وى ئەۋىن كارى كلىپەن دەن گەھاندە
نەخوشخانى بەلىن سەرچەم بىراشىن وان
دىن مەباپوون و گىانى خۇز دەست دابۇو.
ھەزىيە بېزىن كۆ بەرى نوکە
سترانېيىزلى داخاز ئى كربوو كۆ كارى
كلىپەن ئەنjam بىدەن بىن كۆ ئەو دىمەن
داخىدا بىت وى رەتكەر و گۇت دەقىت تىدا

ھەن سىنەما يىن بناشقى ((ئاخىختنا
پاشا)) كۆ ڈ دەرھەينانا «توم
ھۆپىر» يە ڈ بەرھەندا وى دگورەپانان
ھونەر ئەن سىنەما يىن دا دەھىتە ھەزىمارتن
ئىكەم بەرپىزاز يىن پلا ئىكىن بى بەدەستە
ئىنانا خەلاتىن (گۈلەن گلوب) ئەو بى
حەفت پىشاھاتىيە كاندىدىكىن وەك
باشتىرىن (ھەن و ئەكتەر ئىكىن ذەلام و
يا دووئى ئەكتەرا ئافەرت). ھەرورەسا
ھەن فلمتىن «Fighter» و كەنالى
جىڭاڭى نوکە ھەڤرگىيا ھەن سىنەما
دەن كۆ ئەو ڈ د شەش بواران دا
ھاتىنە بەرپىزازكىن. ڈلايەكىن دى ھە
ھەر ئىك ڈ ئەكتەران ((كولىن فريس و
جىس ئايزىيەنرگ و نيكول كىدمان و هالى
پىرى و جىنىيەر لورىنس) وەك باشتىرىن
ئەكتەر دى ھەڤرگىن كەن. ھەزىيە بېزىن
كۆ وەرگەر ئەقى خەلاتى ھەيەكىن
بەرى رۇرەسمىن ئۆسکار ڈ لاين جىڭاتا
راگەھاندىتىن دەرەكى ھە يا ھولىود دەھىتە

ئەگەرین مىرنا زوى

ب/توريں دیرہ شش

سهر گهلهک ڙنان هاته ئهنجامدان،
ئه و ڙنا دگهل خهسيا خو دڙيت ل بن
ئيڪ خانى دبيته ئه گهري نه خوشين
دهرونى بو وى ڙنى و دبيته ئه گهري
زидеه بونا وى بو ئيشين دلى و بلند بونا
فشارا خوينى، ئه و تشتى کو دبنه
ئه گهري کيمكينا ڙين مروڻي.

۱۰. خه موکی: ئە و كە سىئىن خە مۇك
و بىزار و هەر دەم ژ شانسى خو دېئى
باوەر، و هەر دەم بەرىخو دەنه نىقى
خالى ژ گلاسى، ژىھەكى كورت دېين
ژىئىن دى ئە وىن نىعەمەتا بەھىن فەھىي
ل دەف ھەى و بەر دەوام بەرىخو
دەنه گلاسى قىزى، بىزارى و خە موکى
دېيىتە ئە گەرى كىم بەر دانا ھورمۇنىت
كە يەخوشىيى، و ل وى دەمى ئە و
ھورمۇن ھشىك دېن دەمى بىزارى بو
مروقىي چىندىيەت.

ل ڦيئری ڊفڀٽ روی بروی خه ميٽ
روڙانه ببین ب باشى، چونکى هندهك
سالين دى ڙڻيٽ مروڻي زиде دكهت،
وئه گهر روی بروی نه بین، دى ڙڻيٽ مه
کورت کهٽ، چونکى که سى بىزار زو
خه موکى ساخله ميا وان تيٽ دجيٽ.

ل دوماهیئ خالهک دمینیت کو دی
بیته جھی مهنده هوشبونا هه میان، کو
ھه تا نوکه جھی دان و ستاندنسی یه، کو
ئه وژی خوارنا ڤیتامیناتیت پیشہ سازی
دبنه ئه گھری زوی مرنا مروғی،
ئه وژی د ڦه کولینه کا زانکویا کوبنها گن
ده رکه فتیه یا ڦه کولینین زانستی،
ماوی ڙیانی تیک دبهن ب تایبہت
ئه وین (یتا-کاروتین) و فیتامین (و-
ی) دخون کو دبنه ئه گھری بیهیز بونا
به ڦگر یا له شی:

٤. بى خيرهتى: ئەگەر ئەم باوهەر
قەكولىنىن چىنى بىكەين، زيانىن
تەمبەلىي پىرن ۋ زيانىن جىڭاركىشانى،
ئەوين زوى دىرىن ب تەمبەلىي پىرن
زوان ئەوين ب نېكوتىنى دىرىن.

۵. نشستنا کیم: کیمیا نشستنی
بیته ئەگەری کومه کا ئاریشان،
باتاییبەت يىن دلى کو دېنە ئەگەری
کیمبونا ژین مروقى.

٦. پیسبون: دهه‌می ۋە كولىنان
دا دياربويه كو پیسبون زيانه كا گشتى
يە، ب تاييەت ل بازىرەن ب قەرە بالغ،
كىو دىنە ئەگەرئ كىمبونا ژىئى
مروقى:

۷. گهلهک خوارنا گوشتی: ئەوین
بتر گیایی دخون پتر دژین ژ ئەوین
گوشتی دخون، و ئەف قشته يى زانايە
زمیزه وەرە، بەلگە ل سەر ۋى چەندى
قەكولينا زانكويا ئېكسفورد يا بريتانى،
ناافرى دايە وى چەندى كو ئەوين
گهلهک گوشتى دخون ژىن وان يى
كورتە، و ئەگەرئ مىرنا ژ نشکە كىيچە يە،
و ۋەكولىنى دياركىريه ژى كو گوشتىن
قۇدىك كىرى وەكى (برگر... هتد) كو
خوى و دوهن د ناقدا د زىدەنە و دېنە
ئەگەرئ مىرنى.

۸. به ریخودانا تیله‌فرزیونی
بو ده میهن دریژ: ڦه کولینا جھاتا
ڦه کولینین بریتانی ئاشکرا کریه کو
هر ده مژمیره کی مروڻ به ریخو بدھتہ
تیله‌فرزیونی ٪۷ عمری مروڻ کیم
دکھت.

۹. ژیان دگهل خهسیی: د
خاندنه کا یابانی دا یا نمونه یی کو
دنافه را سالن ۱۹۹۹-۲۰۰۴ و که ل

درېژبونا عهمرى ئىك ژ گرنگترین
نيشانىن مەندەھوشىي نە د ژيانا مروڤى
دا، و دھىتە دانان ئىك ژ پىرتىرىن
شولىن كول پىشكىننگەھىن بايلوجى
د دونيايى دا ژ پىنځەمەت تىڭەھشتىن
و ۋەكىنا نەينيان كو ھارىكاريا مروڤى
دكەن بۇ درېژبونا ژىن مروڤى.

بهلى زانا گه هشتينه وي باوهريي کو
ئەو خالىن ل خوارى دەست نىشانىكىرى

دنبه ئەگەری زوی مىرنا مروقى:
۱. جگارەكىشان، گەلەك
خواندىنەن كو گرىدايى دناڭبەرا
جگارەكىشانى و كىمبونا ژىيى مروقى،
و دېھ كولىنەكا زانايان دا ئاشكارابويه
كو هەر جگارەك پىنج دەقىقا ژ ژىيى
مروقى دكۈزىت، وニيڭا جگاركىشان كوج
دكەنە دونيايا دى ژ ئەگەری جگارە
كىشانى.

۲. خوارنا زیده
شريناهيان: گلهک خوارنا شريناهيان
مروقى بهرهف ڙيهکي کورت دبهت،
راسته کو شانهين لهشی مروقى پيدفي
ب شهکرا فلوكوزي ههيء، بهلى زيده
خوارنا وي ب ريزين مهزن کارهکي
نهي تهندروستي يه، چونکي مروقى
نيزيکي پيرين دكهت و پاشي مرني،
قيجا چهند شهکري کيم بکهين دي

ئەندامىن لەشى مە ڙى شىئن پاراستنى
ل سەر تەندروستىا خو كەن و دى ب
كارى خو رابن ب رەنگەكى ب رىك و
پىك .

۳. قەلەوى: دوهن عەمرى مروقى كورت دكەت بو گەلهك سالا، سەریك ستويربونا دوهنى دېيىتە ئەگەرى توش بونى ب ئىشا شەكى:

ڙن، ڙانه و ڙيانه

(٥-٤)

رامانا وي ئهوده: دهمن زاروکبوونى هات (چاوا ميزدانك تڙي ديبت و ئيندي مروف نكاريت خول بهر ميزتن راگريت). ئهف کارданه ديبته سى قونوغيا ئيكن تيكچوونا زهقلهکين مالبچويکي يه کو ديبته ئهگهرا خاڻبوون و دريڙبوونا ستوبن مالبچويکي، يا دووئي زينهبوونا تيكچوونا زهقلهکين مالبچويکي يه و شوربوونا سهري بچويکي يه دناف کهنانلى ڙنی دا و ههتا بچويک دهردکه فتيه ڙ دهرقه، يا سين بهردهواميا تيكچوونا زهقلهکين مالبچويکي يه دهمن بو دهمن ههتا هه قالبچويک (مشيمه) و ئهه په ردهين بچويک دنخافت ڙي دهرکه فن.

چهند حهفتنه کا بهري زاروکبوونى زکن ڙنی شورديبت و لثينا وي ب زهمهت دکه فيت و تيکه ليا سيسى نهشيت بکهت و توند و تيئز ديبت و ترسهک دکه فتيه دلني وي کو بچويکي وي ين کريت بيت يان ين درست نه بيت، لهوا ڙي هيقيا وي يا مهزن ديبته دانانا باري خو، هه رجه نده ل ڦي دهمن ڙنا زکدار دکه فتيه خرهپسان و شهرهنيخه کي دگه دهروونى خو و هزرين وي دنه دوو لاين ئيكن هه زدکهت ڦي بچويکي دناف لهشن خو دا بهيليت و نهفيت بيت و ڙي جودا بيت، لايin دووئي ڙي هه زدکهت وي ڙناف لهشن خو بکهته دهري و ل دووماهين ئهف شهرهنيخه بن دهنگ ديبت پشتى بونا بچويکي، ڙن ل بهري زاروکبوونى گلهک خهونان بخو و بچويکي خوهه دينيت، نه خاسم رهگه زئي وي و رهنج و سمایين وي، هندهک جaran ڙن دخازيت رهگه زئي بچويکي ين نير بيت ههکه ڙن ل زاروکيا خو پتر هه زبابن خو کريبت و دخازيت رهگه زئي وي ين من بيت ههکه پتر هه زدهيکا خو کريبت، لئن پتریا ڙنان دخازن رهگه زئي بچويکي نه خرى ين نير بيت کو ب ديتا زانايين دهروونى ئهف چهنده دزفرتين بو دوو ئه گهرا، ين ئيكن ههزا ڙن يه جارهکا دى ڙ دايلک بيت وک كور، ين دووئي مهسلين جهاکي نه کو كورپي پايه بلندتر دادن ڙ كچي.

پاڦيئن دا نهبوو و کهـل و پـهـلين زـارـوـکـبـوـونـى بـيـنـ تـايـيـهـتـ نـهـ بـوـونـ (ـوـهـکـ گـوزـ وـ تـافـوـيرـکـهـرـ وـ مـهـفـهـسـيـنـ تـايـيـهـتـ).ـ لـهـواـ ڙـيـ رـيـزـهـيـاـ مـرـنـاـ ڙـنـانـ لـ دـهـمـنـ يـاـنـ پـشـتـيـ زـارـوـکـبـوـونـ گـهـلـهـكـ پـتـرـبـوـوـ ڙـيـ سـهـرـدـهـمـيـ.

زاروکبوونى دناف مللـهـتـيـنـ پـاـشـقـهـمـاـيـيـ دـاـ هـنـدـهـكـ دـاـبـ وـ نـهـرـيـتـ هـهـنـهـ گـهـلـهـكـ کـهـسـ هـهـتاـ ئـهـقـرـوـ لـ پـهـيـ دـچـنـ.ـ بـوـ نـمـوـونـهـ خـرـقـهـبـوـونـاـ کـچـ وـ ڙـنـيـنـ دـهـرـ وـ جـيـرـاـنـاـ لـ دـوـورـ ڙـنـ لـ دـهـمـنـ ڙـارـوـکـبـوـونـىـ وـ ئـهـوـ ئـاهـهـنـگـاـ بـوـ دـهـيـكـ وـ بـچـوـيـكـ دـگـيـرـنـ وـ خـوـيـ بـ دـورـيـنـ وـانـ وـهـرـدـكـهـنـ يـاـنـ دـوـيـكـيـلاـ بـخـوـيـرـاـ تـڙـيـ ڙـوـوـرـيـ دـکـهـنـ وـ بـ دـهـنـگـ بـلـنـدـ هـنـدـهـكـ سـتـرـاـنـاـنـ دـبـيـڙـنـ وـ ڦـهـدـگـيـرـنـ دـاـ کـوـ شـهـيـتـانـ وـ ئـهـجـنـهـيـانـ دـوـيـرـ بـيـخـنـ وـ بـهـرـهـكـتـ بـکـهـفـيـتـهـ مـالـىـ وـ چـاـفـيـنـ نـهـحـهـزـ وـ حـهـسـوـيـدـانـ کـورـهـ بـيـنـ!!!ـ ڦـيـكـ ڙـ تـيـتـالـيـنـ هـيـشـتـاـ دـنـافـ مـهـ دـاـ مـاـيـنـهـ سـاخـ ئـهـوـ شـاـبـاـشـ وـ دـيـارـيـ وـ خـلـاتـنـ ئـهـوـيـنـ هـهـفـسوـيـ وـ خـزـمـ وـ کـهـسـ وـ کـارـيـنـ ڙـنـ وـ مـيـرـيـ بـوـ مـالـىـ دـيـئـنـ.ـ بـ رـاستـيـ ئـهـفـ تـيـتـالـهـ هـنـدـهـكـ جـارـانـ يـيـ باـشـهـ چـونـکـيـ ئـانـهـهـيـاـ خـيـزـانـاـ هـهـڙـارـ دـکـهـتـ بـ مـهـزاـخـتـيـنـ ڙـارـوـکـبـوـونـىـ وـ کـرـيـنـاـ کـهـلـ وـ پـهـلـيـنـ ڙـارـوـکـيـ وـ دـاـيـكـ کـوـ دـيـبـتـ بـارـگـارـانـيـهـکـ بـيـتـ بـوـ مـالـبـاـتـيـنـ دـهـسـتـكـورـتـ وـ سـهـرـگـرـدانـ.

لـ جـفاـكـيـنـ پـيـشـكـهـفـتـيـ دـهـمـنـ ڙـانـيـنـ ڙـارـوـکـبـوـونـىـ دـهـيـنـهـ ڙـنـ ئـيـكـسـهـرـ مـيـرـ وـيـ دـگـهـهـيـنـيـتـهـ خـهـسـتـهـخـانـهـکـ وـ لـ جـهـهـکـ نـيـزـيـكـ لـ بـهـنـداـ ڙـارـوـکـبـوـونـاـ وـيـ دـمـيـنـيـتـ،ـ ئـهـفـ ڙـيـ يـاـ فـهـرـهـ بوـ ڙـنـ چـونـکـيـ پـشـهـقـانـيـهـکـ دـهـرـوـونـىـ وـ تـهـنـاهـيـ وـ ئـارـامـيـهـکـ دـدـهـتـهـ وـيـ وـ هـهـسـتـ دـکـهـتـ زـهـلامـيـ وـيـ يـيـ ڙـدـلـ پـشـكـدارـيـاـ وـيـ دـکـهـتـ دـهـيـ دـهـيـ بـهـرـتـهـنـگـ دـاـ.

لـ مـهـهـاـ نـهـهـيـ ڙـ زـكـدارـيـ زـکـنـ ڙـيـدـهـ مـهـزـنـ دـيـبـتـ وـ دـيـوارـيـنـ وـيـ سـتـوـيرـ دـبـنـ وـ شـكـهـفـتـاـ وـيـ بـهـرـفـرـهـ دـيـبـتـ.ـ دـهـمـنـ ڙـارـوـکـبـوـونـ نـيـزـيـكـ دـيـتـ دـيـ زـهـقـلـهـکـيـنـ مـالـبـچـوـيـكـيـ بـ نـازـكـيـ تـيـكـچـنـ کـوـ هـيـديـ هـيـديـ ئـهـوـ تـيـكـچـوـونـ دـيـ زـيـدـهـبـنـ وـ بـ ڙـانـ کـهـقـنـ،ـ ئـهـفـ ڙـيـ زـهـنـگـلـهـکـ دـهـيـتـهـ لـيـدانـ وـ

د. ئاشتى عەبدۇلھەكىم

زاروکبوون: ئهفه رويدانه کا زىده گرنگه د ڙينا ڙنان دا کو کارتىكىنى ل سەر لەش و دەرەوونىن وان دكەت، کاردانما زاروکبوونى يا جودا يه ل ڙنان ل دويىش رېيشت و كولتور و شىوازى ڙيانى ل جىهانى، هەلبەت ل زاروکبوونى ئهه کارتىكىن ل زهقلهکين حەوازا ڙن و کهنانلى وى سىكىسى ديبت پتره ڙ هەمى پارچەيىن لەشى وى و ئهف زهقلهکه ب هېزىتن ل ڙنин گوندى و ل ڙنин ئەفرىقى، ئهفه ڙي چونکى ڙن ل گوندان و ل ئەفرىقيا روزانه ب کارىن سەخت و توند رادىيت ب ئاوايىه کي کو زهقلهکين وى هەمى ب هېزىتن ڙ ڙنин بازىرى ئەھۋىن فيرى ڙينه کا بى رەنچ بۈوپىن کو د ئەنجامدا زهقلهکين وان هەمى سىست و خاڻبوونىن، چىروك گوھ لى بۈوپىن کو جاران ڙنه کا خەلکى گوندان ڙانىن زاروکبوونى هاتىنى و زاروکىن خو بۈوپىه دەملى ل ناف زهقىن کاردىك يان ل ڀىرى پەز ددۇت و دا زاروکى خو دناف هندهك كىنچرا پىچىت و رىپا مالى گريت بى کو تووشى گرفتارىيەکى بىيت!!، رامانا قى ڙي ئهه نىنە كو ڙنا گوندى هەر دەم ب قى ئاوايى سەرپىن و ب سانەھى و بى ئالۇزى زاروکبوونى، بەلكو نەبۇونا خەستەخانە و نوژداران بەري وان ين دايە داپېركان کو بەري نوکە شارەزايى د وارى

www.alriyadh.com

قالبىن خو دهردکه فن و دهست ب قىزى و ههوار
ههوارى دكەن و وەكى هوڤەكى درنده و كريت
و كەشەفرىت پىشچاڭى مروفى دىن. پىريا ۋان
تۇخەمە ڙنان ئەون يېن ئارىشەيەكى دەرروونى
ھەچ ل مالا باين و چ ل مالا مىرى. ديسان
پىريا ۋان ڙنان كەيف ب زاروکى خو ناھىت
ڙېھر هەر ئەگەرەكى، بو مىناك چونكى ئەو
زاروک يېن پاشباھ يان بىزى يە يان دى دەقەكى
دى ل مالى زىدەكەت و بارى وى ھىشتا گران
كەت ڙلايىن ئابورى ۋە. ئەم ڙنین زىدە ھاتىنە
نازاىندىن ڙلايىن دايىابان يان مىرى ۋە ڙى پىر
ئىش و ڙانىن خو مەزن دكەن داكو كەس و
كارىن خو پى ب ئىشىنىت يان پىر پويتەي پى
بدەن. ل ۋى سەردەمى و ل جەتاكىن پىشكەفتى
زاروکبۇون يَا بۈويە كارەكى سەرپىن و سەتك و
ڙىلى نۇزىدارى زاروکبۇونى كۆ وەك بابەكى خو
نيشا ڙنى دەدت و ب هەمى رىكان ھارىكاريا وى
دكەت نۇزىدارى دەرروونى ڙى پالپىشىتا وى دكەت
ل بەرى زاروکبۇونى و ھىزەكى دناف دلى وى دا
دچىنىت كۆ بكارىت خو راگرىت ل بەر سىنگى
ھەر نەخوشىھەكى، بەلى ھىشتا خەونە كۆ ملەتى
مە ڙى ل دويىت دەوسا مللەتىن پىشكەفتى
بچىت و دىمەنلىن لى خورپىنا سىستەران ل ڙنان
ل دەمىن زاروکبۇونى تزى چاڭ و گوھىن مە
ھەميانە!!! سەد حەيف و مخابن!!!.

ھەندەك ڙن ڙى ل دەمىن زاروکبۇونى ڙ

رېزەمەكى دى ڙنان حەزىدەكەن كچەك بىيت
چونكى خو د وى كچىن را دىيىنت و ھەست
ب بۇونەكا نوى دكەت دگەل بۇونا وى كچىن. ل
دويىت كەلەپورى خو ھندەك مللەت ھزىدەكەن
گەشتىر و رىندر دىيىت ڙنان زكدار ب كورەكى
چونكى كۆر كەيتىنى ڙ باين خو وەردىرىت و
دەھتە دەيكى خو!!!.

ھەمى ڙن موكوم و نازاك، ڙېر و ساوېلک، دلشاراد
و خەمبار، ھەزار و دەولەمەند، ساخلم و نەساخ
ڙ زاروکبۇونى دىرسن و سەھمنى ڙى دكەن.
ئەقە ڙى چونكى زاروکبۇون بويەرەكە مەزىنە د
ڙيانا ڙنان دا و ڙان و ئىشان و خوين بەرپۇون
و لەش ڙىكەپۇون و مەترسيا مەننە ھەمى تىدا
ھەنە زىدەبارى كومەكە گوھرىنەن ئىكسەر و
ڙىشكەفە دەھەمى لەشىن وى دا، بەلى پىشكەفتى
زانستى ئەوا ئەم ئەقەپەن ل ڙېر سېبەرا وى
دەپىن و ڙ بەرى وى دخوين زاروکبۇون نەھىلایە
كارەكى سەخت و ب زەممەت وەك بەرى. د
سەر ھەمىن را ھىشتا زاروکبۇون ل جەم ڙنى
وەك ھنگافتەكى دەھتە بەرچاڭ كۆ رەنگە ڙ
بەرمائىن كەلەپور و سەرپۇرىن كەفن بىت و
ئەنجامى ئەم چىروكىن دلتەزىنەن ڙنى گوھدىريا
وان كرى.

زاروکبۇون و پەپىن ((كىريارا سېكسى))
مينا ھەقىن ڙلايىھەكى ۋە تەماماكەرپىن ھەقەدوو
نە ڙلايىن دى ۋە، مينا ھەقىن چونكى ل ھەردوووان
وەرگىرتىن و دنافادا ھېلان و پاشى دان و
دەركەفتىن ھەنە. ھەرئاڭ تەماماكەرا يَا دى يە
چونكى دەست پى دكەن ب دلچوونى و پاشى
پەپىن و ئاقىزكەرنى و زكدارىن و زاروکبۇونى.
گەلەك جاران ڙى ڙن خوشىا سېكسى نايىنىت
ھەكە ھزرا ئاقىزى و زكدارىن دگەل نەكەت.
ئەو خوشىا د كىريارا سېكسى دا گەلەك وەكى
ئەو نەخوشىا د زاروکبۇونى دا پەيدا يە!!!، لەوا
ڙى ئىشاندا زاروکبۇونى ئىشانە كا خوشە و
خوشىا سېكسى خوشىھەكە نەخوشە!!!. ھەر
ڙنەك ل دەمىن زاروکبۇونى دناف دەرروونى خو
دا دكەتە قىرى و ھەوار ڙ ئىشانى ھەرچەندە
دەۋ ڙ كىريارا سېكسى بەرنادەت و ڙ زكدارىن
ليشەنايىت پىشى ھەر نەخوشىھەكە زاروکبۇونى

نووچه بیین زانستی

ههتا نوکه دهاته هزرگرن. ڦان زانایان پالپشتی لسهر هندهک ڦه دیتینن نوی کریه کو تیدا دیاربوبویه که لواشی گالاکسین دی (مجرات) ین جودایه ڙ گلاکسیا مه ((ریکا کادزا)). ئه وان زانایان بو کوفارا (نیچه ر - سروشت -) گوت: هه بونا پتر ستیران راما نا وی دیتیه پتر ئه خته رین مینا ئه ردی کو نه دویره ڙمارا وان ب گھیتہ تریلیونان (ملیونین ملیونان).

تیمی ڦان زانایان دیت کو گالاکسین که فنتر ڙ یا مه هه ڙماره کا بیست جارکی مه زنتر ڙ ستیرین سور و بچویک تیدا هنه. ئه ڻ ستیرین سور و بچویک ڙ روڙا مه مه زنتر و تاریترن.

پروفیسور پیته ر ڦان دوکوم ماموستاین زانکویا ییل کو سه رپه رشتیا تیما زانایان کریه هزر دکھت ئه ڻ ڦه دیتنه دی هه ڙمارا ئه خته رین هزر لئ کری د گھردوونی دا زیده کھت و دئنه نجامدا ئه و ڙیانین ل قولاچین گھردوونی په یدا دی زیده بن.

پروفیسوری نافبری ئه و چهند ڙی دیار کر کو ڙیئن ڦان ستیرین سور و بچویک پتره ڙ (۱۰) بليون سالان، لهوما ماویه کن تیرا خو دریز ین بووری داکو ئه و ئه خته رین لدور زفرن ڙیان لسهر په یدا بیت.

و دریز (پتر ڙ ۹ ده مژمیران هر روز) یا ب زیانه و نه دویره بیتیه ئه گرا زوی مرنی !!!.

سیر پهستانا خوینی دئینیتے خواری

کومه کا نوژدارین ئوسترالی ب ڦه کولینه کن رابون و تیدا دیاربوبو کو سیری مفاین خو هه یه وہک ده رمان دڑی بلندبونا پهستانا خوینی.

دڻي ڦه کولیني دا نوژداران ۵۰ نه ساخ کرنے دوو پشك، پشكه ک ڙوان هه روز سن که پسولین تڑی سیر ددانی و پشکا دی که پسولین ڦالا و هاتھ دیتن کو ئه و نه ساخین که پسولین تڑی سیر و هر گرتین پهستانا خوینا وان هاتھ خواری.

لئ خوارنا سیری پهستانا خوینی ب پله یه کا کیم دئینیتے خواری و نکاریت بیتیه ئیکه مین چاره د کیمکرنا پهستانا خوینی دا ل گھلک نه ساخان.

هه ڙی گوتني یه کو سیری مفاین خو هه یه بو دلی و کیمکرنا کولیسترونی خوینی.

د گھردوونی دا تریلیونین
ئه خته رین مینا ئه ردی هنه
زانایین ئه سمانی دیزین دیت هه ڙمارا ستیران سن جارکی پتر بیت ڙ ئه وا

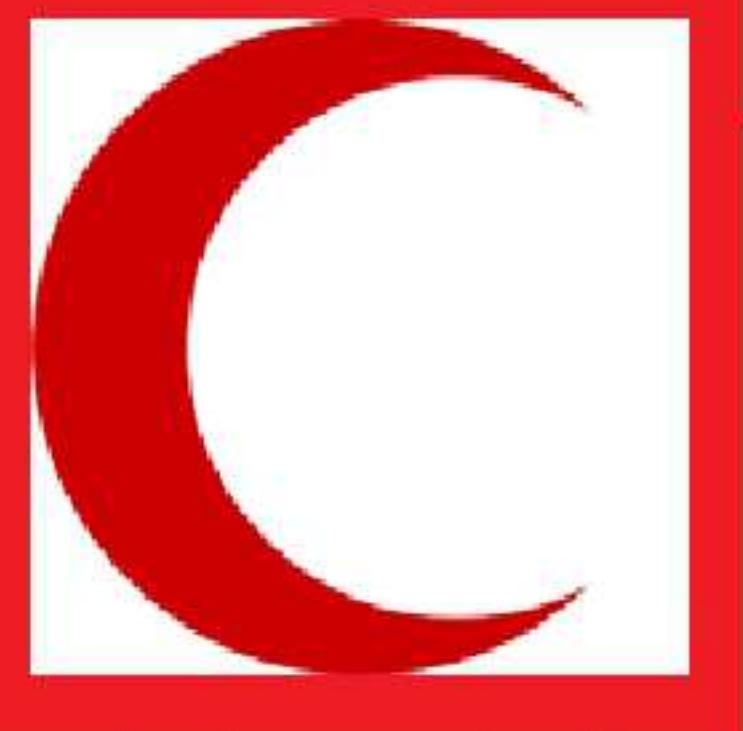
مفاین خهوا تهنا

ڦه کولینه کا نوی کو هه ڙماره کا زانایین سویدی پن رابوون ئاشکرا کر بی به هربوون ڙ خهوا تهنا و ئارام بو ده مین دریز رهشا خودانی تیک ددمت و وی تووشی نه خوشیان دکھت پتر ڙ ئه و کھسین تیرخه و دبن.

دڻي ڦه کولیني دا کول په یمانگه ها (کارولینسکا) ل پایته ختن سویدی (ستوكھولم) هاتیه ئه نجامدان و نهینه ۲۲ خوبه خشان هاتھ گرتن ده من ۸ ده مژمیران ماینه نفستی و پاشی و نهینه ین وان هاتھ گرتن ل ده من ۲۱ ده مژمیران ماینه هشیار و دیاربوبو رهشا وان ل بی خهوین یا خراب بوبو و نیشانین و هستیان و نه مانا گھشیا سه رو سیمایان و داومه ریانا باری ساخلمی هه من ئاشکرا بون.

بو زانین ل ده مه کن بووری ڙ ئه ڻ ساله هه ڙماره کا زانایین بریتانی و ئیتالی ئاگه هداریه ک به لافکر کو نفستن بو ماویه کن کیمتر ڙ ۶ ده مژمیران هه رشہ ڻ نه دویره بیتیه هوین مرنا زوی، ئه ڻه ل ده مه کی کو دیارکر ڙی نفستن بو ماوہین دویر

ستوی و لسه ری رانان.
 ۲-کوخکه کا هشک کو چهند
 حهفتیان ڦه دکیشیت.
 ۴-زکچون کو چهند حهفتیان
 ڦه دکیشیت.
 ۵-کیمبوونا سهنجا لهشی و بن
 هیزبوون.
 ۶-وهستیان و که رخین.
 ۷-پرسکین پیستی و په مبلوکین
 دهقی.
 ۸-ته زته زینک و پیتوی بوونا دهست
 و پیبان.
 ۹-داومه ریانا رهشا ده روونی.
 ۱۰-ههودان ب هندهک جورین
 به کتریا دبیژنی ((ههله په رسـتـ
 انتہازی-)) و په نجه شیرین ئنتیکه
 وهک کاپوزی.
 خوبیار استن:
 هر گافا مروقی ریکین ڦه گواستنا
 نه ساخی زانین خوبیار استن ب سانه هی
 دکه قیت، ئانکو:
 ۱-دویرکه تزن ڦ تیکه لیبن سیکسی
 بین بن په رجان و ب کارئینانا فلاشی
 ((کوندومی)) ل حاله تین گومان
 تیدا.
 ۲-پشکنینا هر خوینه کی به ری
 ڦه گوهستنا وی بو لهشی مروقہ کی.
 ۳-تافویر کرنا هه می ئامیرین
 پیسبووی ب خوینه کی به ری دووباره
 ب کارئینانا وان.
 ۴-ئه و ڙنین ڦایروسی نه ساخی
 که تیه دناف خوینا واندا به یته
 شیره تکرن کو زکدار نه بن و هه که ر
 زکدار بون شیری خو نه دنه زاروکی.
 دهست نیشانکرن:
 پشکنینا خوینی کو ده می که سه ک
 تووش دیبت هندهک دڑا و هر ناف خوینا
 ویدا پهیدا دبن دڙی ڦایروسی ئیدزی.
 چاره کرن:
 هه تا ئه ڦفرو چ چاره بین بنبر بو
 نه ساخی نه هاتینه دیتن. هندهک
 ده رمان هنه توندی و تیزیا ڦایروسی
 سست دکهن و ڙی نه ساخی دریز
 دکهن، به لئن چنکو زیده د بهاگران
 هه رکه س نکاریت ب کار بینیت.

ڦه ل سالا ۱۹۸۲ و هیڈی هیڈی
 نه ساخی رهین خو دناف ئاخا پرانیا
 وہلاتین جیهانی دا برنه خواری و
 ئه ڦفرو نیزیکی ۴۵ ملیون که سان تووش
 بوونه ل سه رانسہ ری جیهانی.
 ریکین ڦه گوهازتنی:

ڦایروسی نه ساخی دکه قیتے ناف
 لهشی مروقی ب ئیک یان پتر ڙ ڦان
 ریکان:

۱-تیکه لیا سیکسی دگه ل که سه کی
 تووش بووی ((۹۰٪ ڙ حاله ڦان)).
 ڦایروسی نه ساخی دکه قیتے دناف
 تو خاما زه لاماندا و ڦه ریزین سیکسی
 ل ڙنان. تفا نه ساخی ڙی ڙیده ره که بو
 ڦه گواستنا نه ساخی، لهوما کریارا
 سیکسی ب دهقی و ماچین کویرین
 دهقی هاریکاریا تووش بونا مروقی ب
 نه ساخی دکه ن.

۲-خوینا پیسبووی ب ڦایروسی،
 چ ئه و خوین به یته ڦه گواستن ڙ
 پیشکه ره کی نه ساخ بو و هر گره کی ساخ،
 یان ب ریکا ئامیرین پیسبووی ب
 خوینا نه ساخه کی، بو نموونه: ئامیرین
 نشته رکاری و نوژدارین ددانان و سمتنا
 گوهان و سونه تکرنا کوران و گویزانک
 و سرنجین دووباره هاتینه ب کارئینان
 و دهقدانا پیستی، ئه ڦه هه می ده می
 ئه و ئامیر نه هینه تافویر کرن.

۳-ڙ دایکا نه ساخ بو زاروکی چ
 ل ده می زکداری (دووگیانی) یان
 زاروکوونی یان شیردانی.

۴-چاندنا ئه ندامان پشتی
 ڦه گواستنا وان ڙ نه ساخه کی ئیدزی.
 بو زانین نه ساخی ناهیته
 ڦه گواستن ب دهستکرن و دهست
 ڦه دانا نه ساخی، که فتنا خوینی لسہر
 پیستی ڙبلی هه که برینه ک لسہر
 هه بیت، بیهندیں و کو خین، پیکھه
 رابون و روینشن و خوارن و ڦه خوارن
 و کارکرن دگه ل نه ساخی.

نیشانین ئیدزی:

۱-بلندبوونا پله یا گرمیا لهشی
 دگه ل خوه دانی کو چهند حه فتیه کان
 ڦه دکیشیت.

۲-ستویر بونا گریکین لمفاوی ل

نوژداری سیلاف

ئیدز

نه ساخی کا ڦه گر و کوژمه که ئه گه را
 وی ڦایروسه که دبیژنی HIV کو
 هه ڦرویشی ده زگه هی به رگریا لهشی
 دبیت و وی ده زگه هی پوچ دکه ت و ڙکار
 دئیخیت و دئه نجامدا لهشی نه ساخی
 دمینیت بن بہ ره ڦانی دڙی نه ساخیان
 ب نفشین به کتریا و ڦایروسان و دبیت
 نیچیره کا ب سانه هی بو وان.
 دهست پیکا ڦه دیتنا نه ساخی ل
 هندهک مروقان بوو ل ویلا یه تا
 کالیفورنیا سه ر ب ویلا یه تین ئیکگرتی

بهیزترین کلاسیکو د جیهانی دا

الکلاسیکو

بد شلوونه

ریال مادرید

* دهستکه هفتنه هردوو يانهيان د همه مي قاره مانسا دا:

	قاره مانی	ریال مادرید	به رشه لونا
۱۹	خولا ئیسپانیا (لایگا)	۳۱	
۲۵	کاسا شاهن ئیسپانیا	۱۷	
۸	کاسا سویبر یا ئیسپانی	۸	
۳	کاسا سویبر یا ئهوروپی	۱	
۳	قاره مانیا ئهوروپی قاره مانین خولا	۹	
۱	کاسا جیهانی یا يانان	۴	

کلاسیکو ئیسپانیا ئه و ياریا بناف و دهنگه ئهوا جیهان هه می ل هیثین دمینیت و دهیته هزمارتن بهیزترین کلاسیکو د جیهانی دا کو دنابه را هردوو يانهیین بناف و دهنگ (ریال مه درید و به رشه لونا) دایه ئه و ئی ڈبھر هه بونا چهندین ياریکه رین زیره ک و بناف و دهنگ د ناف ریزین شان هردوو يانهيان دا کو دهمن ياریا شان هردوو يانهيان دهیته ئهنجامدان چاف هه می به رف ياریا وان دچن و ذور ترین ریزا پشتھنان د جیهانی دا تەماشای ياریا شان هردوو يانهيان دکهن کو ب کلاسیکويا ڈماره (۱) یا بهرنیاسه، ل وهلاتن مهڈی پشتھنان شان هردوو يانهيان د ذورن و هاولاتین کورد ئی ڈبھر ڈ هردوو ره گهزان هر ئیک ب گورهی حەزیکرنا خو پشتھنان شان هردوو يانهيان دکهن، ئەھە ئی چەندەکە ڈ دیروکا کلاسیکويا ئیسپانیا دا:

* ئهنجامین خولا ئیسپانیا (لایگا) يېن هردوو يانهيان ل ياریگهها (سانتیاگو بیئرنا) :

- (۵۰) سەركەفتەن بو يانا ریال مه درید.

- (۱۵) سەركەفتەن بو يانا به رشه لونا.

- (۱۴) وەکھەقى.

- ریال مه درید (۱۶۹) گول توماركىينه.

- به رشه لونا (۸۷) گول توماركىينه.

* ئهنجامین خولا ئیسپانیا (لایگا) هردوو يانهيان ل ياریگهها (کامپ نو):

- (۴۸) سەركەفتەن بو يانا به رشه لونا.

- (۱۸) سەركەفتەن بو يانا ریال مه درید.

- (۱۶) وەکھەقى.

- به رشه لونا (۱۶۲) گول توماركىينه.

- ریال مه درید (۹۲) گول توماركىينه.

* چەند نمرىن پىغانەمى د دیروکا کلاسیکو دا:

- مەزنترین ئهنجامن سەركەفتەن بو يانا (ریال مه درید) ل ناف ياریگهها (سانتیاگو بیئرنا) ب سەركەفتەن بو ب (۱۱ - ۱)، و ل ناف ياریگهها (کامپ نو) دا يانا (ریال مه درید) ل وەردى (۱۹۶۲ - ۱۹۶۳) ئ شىا ب سەركەفتەن ل سەر يانا (به رشه لونا) ب ئهنجامن (۵ - ۱) ئ.

- مەزنترین وەکھەقى ل ناف ياریگهها (کامپ نو) بول وەردى (۱۹۶۲ - ۱۹۶۴) ئ دەمن ياریا وان دوماھىك هاتى (۵ - ۵).

يانا مانچيستەر يۇنايىت

* ناسنامە:

يانە: مانچيستەر يۇنايىت.

وهلات: ئىنگلەيز.

بازىر: مانچيستەر.

ناسناف: شەيتانىت سوور.

دامەزراندىن: 1878.

راھىئەر: سير ئەلىكس فېرگسون.

سەرۆك يانە: بابى چارلتون

جلكىن يارىكەران: سوور و سپى

سەرەكى، رەش و شىن يەدەك.

* دەستكەفتىن يانى:

١- قارەمانى خولا ئىنگلەيز (١٨)

جارا.

٢- قارەمانى كاسا ئىنگلەيز (١١)

جارا.

٣- قارەمانى كاسا خېرخازى (١٦)

جارا.

٤- قارەمانى كاسا كارلينگ (٢)

جارا.

٥- قارەمانى خولا ئەوروپا قارەمانىن خولا (٢)

جارا.

٦- قارەمانى كاسا سوپەر يا ئەوروپى

جارەكى.

٧- قارەمانى كاسا كىشۈرە جارەكى.

٨- قارەمانى كاسا يانىن ئەوروپى

جارەكى.

يانا مانچيستەر يۇنايىت يانەيەكا (ئىنگلەيز) يە و ئىكە ژوان يانەيىن ھەرە زىرەك و بناڭ و دەنگ د جىهانى دا و خودان ئاستەكى بلندە د ئەسمانى تەپپاپى يَا جىهانى دا كو شىايى ژمارەك زورا پشتەغانان ب يارىا خو يَا جوان لدور خو خرفە بىكتەن و نوكە ل رىزا ئىكى دەھىت ل سەر ئاستى جىهانى.

ل سالا (1878) ئەندەك كرييکاران ل سەرپەركىدا ئاسنى ل (لەندەن) پايتەختى (ئىنگلەيز) كار دكر و وان ب ھەۋرا برىار دا يانەيەكى دابىمەزريىن و پشتى وەستىيانەكا درېز و بزاف لەدیف بزاقى يانەيەك دامەزراند بناقى يانَا (نوپتن) و پشتى ھنگى ئەفان كرييکاران ھەمى كارھىلان و دەمنى خو ھەمى ب راهىنالاناقە دېبوراندىن ھەتا شىايىن يانَا (نيوتەن) دابىمەزريىن و يارىكەرىن فينى يانى برىاردا كو زوى پشكداريا د چ قارەمانىدا نەكەن تاكو ئاستى وان بەرەف بلندتىرىن ئاستقە بچىت ئەۋ بول سالا (1892) بو جارا ئىكى پشكدارى د قارەمانى كاسا ئىنگلەيزدا كر و پشتى قارەمانى ب دوماھىيەك ھاتى ئەۋ يانەيە ھاتە نافىكىن بناقى (مانچيستەر يۇنايىت) و ل ھەمان سالدا ب فەرمى ھاتە ۋەگوھاستن بو يارىگەها (ئورترافورت) ل بازىر ئىنگلەيز.

ذیشین ب قہلہمی حبری

(ξ-1)

عبدالرحمن سامه رني

چایخانا هاتینه بلافه کرن، هر گافا
فیتی و دهست قوتان ب سه ر گوندی فه
چبان، هه میان دزانی (سه میرا ته و فیق)
یا هاتیه سه ر شاشا ته له فزیونی و تشتی
سه یر ژی ژی، ژنان ژی حه سیدی ب
دیتنا ویله دبرن، به لئی نه ژبه ر دهنگی
وی، به لکو ئه و ژنا شیایی سه رنجا زه لام
و لاوین گوندی بو خوه را کیشیت، تو
بیژی یا ب چ به ژن و باله.

چهند خوشه ههکو ئەز ۋان ھزران دكەم، ھەر چەندە وىننىن من يىن زاروکىنىي ڙى بۇون، بەلىٽ ھەميان دزانىن چاوان دەربىرىنى ڙەستىن خوه بىكەن، تە چ ۋىبا با و تە حەڙ چ كربا، تا تە گوھى خوه دا با چ ڙى. كەسى ماين خوه دتە نەدكىر، ڙېھرکو ھەستىن تە بۇون و دې زيان بۇون و ب سەر توخيپى كەسى قەنەدچوون، تو يى ئازاد بۇوى تىدا. ب راستى سەيرە ئەقا ئەم نوکە خوه تىدا دخاپىنин، ئەم ھەمى ھەستىن خوه قەشىرین و مە شىانىن دەرىئىخستنا وان نەبن و ئەم نەشىابىن خوهشىي ڙى وەربگىرین، دېھرامبەر دا، ھندهكىن دى، بەريكىن خوه ل سەر حسابا مە تىرى بىكەن.

ترسا مه یا ئىكى ژ حەڙىكىنى يه،
ڙبهر هندى ژى ئەم زويكا ل خوه ب گومان
دكەقىن، هەر ديدارا ھونەرمەندەكى
سترانبىز، دى بىنى ژ فلكلورى دەست
پىكىر، ب بهانا ساخكرنا پاشماوى باب
و باپيران. ب راستى ژى مافى وى يه،
ڙبهرکو گوهىن خەلكى ژى ل ئىك ئاواز
و ئىك سەلىقە ب تى خوش دهين و
دترسىت، ئەو پارى ل ئىكەم كلىپا خوه
دمەزىخت، خەرجىا خوه نە زفرينىت.
دا كو خوه ژ ترسا ئىكى دەربازكەين
ژى، دېيت ژ (گوندى و ھەۋچارى و

تشت بو مه نه خه من، يا گرنگ دلى مه
يىن (سافى و پاقزه). ئەگەر روزه كى
ئىزى مه دلى ئىك هيلايت، ئەم چىينه
بەراھيا ئىك و مه ئىك دوو (پەلقوتە)
كربىت يان ئىكى ژنهك رەۋاندىت، مه
روز و دەرفەت و شىوازىن تايىھەت يىن
ھەين بو پىكھاتى. ژبهر ھندى ئى
دكومەلگەھى مه دا، نە نۇۋدارىن مه
يىن دەرونى دېھەرنا كلينيکىن خوه دا
دسه ركەقىن و ب پارە دكەقىن و دئەسەس
ئى دا، ئەم پىدەقى پوليسىن نەھىلانا
توندو تىرىزىن نىنин! دەستى مه يى ب
سەرى مه قە و روژا كەس بەحسا مه
نەكەت، وي شەقى ھەمېي خەونىن مه
ل باخ و چىمەنا دگەرىيىن و پلەيىن
گەرمى بگەھنە چەندى ئى، بو مه نە
خەمە، ژبهر كو مه كانىيىن ئاڭى يىن
تەزى و خومالى ھەنە و ئەم ب ملکى
خوه و باب و باپىرىن خوه دزانىن و
ئەلەھە مەدوللىلاھ.

ترس

هه میان پیخوشه گوه ل سترانین کوچک و دیوانان بگرن، هه کو (نادر سپینداری) له علیخانا گوشه‌یی دبیزیت یان لاوکی مه عده‌منی ب دهنگی (خه لیل باکوزی) یان دهمما (حه سه ن عه‌لی خه نجه‌ر) ئوسى زهری ب قه سابى سه‌ری ..... دده‌ته نیاسین یان هه کو (شوکری بیسەپی) تبلین خوه دکه‌ته دگوه‌ین خوه را و بف دکه‌ته سه‌یدکو سه‌یده‌قانان. ب راستی دهنگی وان و سه‌لیقا ستران گوتنا وان، گه‌له‌ک ژ دلی مه دهیت و ئەم ناهیلین کپین ژ دهنگی بچویکە کی بھیت، ته هه ر دفیت تاویکا بدھین و گوهنی هه میان ژی، دگه‌ل خوهش دهیت.

د سالین ژنوي ته‌له فزیون ل سه‌ر

تشت بو مه نهخهمن، يا گرنگ دلى مه يى (سافى و پاقزه). ئەگەر روزهكى ژى مه دلى ئىك هيلايت، ئەم چىينه بهراھيا ئىك و مه ئىك دوو (پەلقوته) كرييit يان ئىكى ژنهك رەفاندىيit، مه روز و دەرفەت و شىوازىن تاييھەت يىن هەين بو پىكھاتنى. ژبهر ھندى ژى دكومەلگەھى مه دا، نە نۇڈارىن مه يىن دەرونى دەركىدا كلينيکىن خوه دا دسەرگەقىن و ب پارە دكەقىن و دئەسas ژى دا، ئەم پىدۇقى پوليسىن نەھىلانا توندوتىزىي نىنин! دەستى مه يى ب سەرى مه قە و روژا كەس بەحسا مه نەكەت، وى شەقى ھەمېن خەونىن مه گەرمى بگەھنە چەندى ژى، بو مه نە خەمە، ژبهرکو مه كانىيىن ئاۋىن يىن تەزى و خومالى ھەنە و ئەم ب ملکى خوه و باب و باپيرىن خوه دزانىن و ئەلحەمدولىلاھ.

ترس

ھەميان پىخوشە گوھ ل سترانىن كۆچك و دیوانان بگرن، ھەكى (نادر سپىندارى) لەعليخانا گوفەيى دېلىت يان لاوكى مەعدەنى ب دەنگى (خەلەل باکوزى) يان دەما (حەسەن عەلى خەنجەر) ئوسى زەرى ب قەساپى سەرى (. . . . .) دەدەتە نىاسىن يان ھەكى (شۈكىرى بىسەپى) تېلىن خوه دكەتە دگوھىن خوه را و بف دكەتە سەيدكى سەيدەقانان. ب راستى دەنگى وان و سەليقا ستران گوتا وان، گەلەك ژ دلى مه دھىت و ئەم ناھىلىن كېيىن ژ دەنگى بچويكەكى بھىت، تە ھەر دېلىت تاوىكا بدهىن و گوھى ھەميان ژى، دگەل خوهش دھىت.

دسالىن ژنوى تەلەفزيون ل سەر دا كو بشىين تشتەكى جوان و ب مە بنېتىسىن، دېلىت ژ خوه دەست پېتكەين! تائىندهى راوهستىنىت يان دى مه ملکەچى ھزرۇپىرىن كەقىن كەت. تشتى مروقى ژفان ھەردۇو كىشە يان رزگار دكەت ژى، دېلىت ئائىندهى ل پاش خوه نەھىلىن و سەربورىن خوه بىخىنە دخزمەتا قىن دورھىلى دا، ئەۋى ھەچكى ھەي، بى كىم و بى زىدەھى. ئەو تشتى تو دنېتىسى ژى و تە بېلىت ئارمانجا خوه بەنگىقىت، دېلىت ھەمى خەلەك تېبگەھن و ژ (چىزىقىزىا) ئەو دزانىن، دەرنەكەقىت. ژبهر ھندى ژى، مە ھەولدایە ب قەلەمىن حبرى، وان تشتىن دكەقىنە سەر ھزرىن مە دارىزىن. ژبهرکو، نە ئەم شىايىنە خوه ژ وان تشتان رزگار بکەين و نە ئەم شىايىنە ژى، خوه دگەل كىبوردى كومبىوتەرى بگونجىنин.

قۇناغىن ژيانى، ئەم دناف گەلەك بىرىزان را دەربازكىرىنە. ب مخابنى فە دېلىزىم، ھەر پەريزا ئەم دگەھىنى ژى، ژ دوماھىك ملوکە، ب تىن ئەم ئىشيان ژى فيكىددەين! زكەكى دەتىرىن و زكەكى دېرسى و ھندى ل بىرا منه، پار ژ ئەف سال خوهشىرە و دوهى ژ ئەقرو باشتى. دئەزەل ژى دا، ھەر ھوسا بۇويە، ھەمى ھەزىزىن ددوماھىا خوه دا بېرىن. يىن شىايى خوه ژقى چەندى رزگاركەت ژى، قورىچىكا ل بىن زكى خوه دەدت، بو وى دەرفەتا ژ دەستا چووى و نەزانى دناف تلىن خوه دا، گەمۇرە بکەت.

(ئەلحەق) بو ھەر تشتى ئەم دشۈكۈردارىن، ئەم خوه زوى دسەر تەنگاڭى و مەھەدران را دەربازدەين، بىهينا مە ل گەرفتان يا فرەھىيە و ئەم يىن فېرىن، ل بىرسى، ترسى، ھەمى

دا کو بشیین تشتہ کن جوان و ب مفا
بنخیسین، دفیت ژ خوه دهست پیبکهین!
خیسینا ژ نک خوه ژی، یان دی مه ل
ئایندهی راوه ستینیت یان دی مه ملکه چی
هزرو بیرین که فن که ت. تشتی مروقی
ز قان هه رد وو کیشہ یان رزگار دکهت ژی،
دفیت ئایندهی ل پاش خوه نه هیلین و
سہ ربورین خوه بیخینه دخزمہ تا فی
دوره یلی دا، ئه وی هه چکو ههی، بی کیم
و بی زیده هی. ئه و تشتی تو دنخیسی
ژی و ته بقیت ئارمانجا خوه بھنگی قیت،
دفیت هه می خه لک تیبگه هن و ژ
(چیزی چیزیا) ئه و دزانن، دهرنه که قیت.
ز بهر هندی ژی، مه هه ولدایه ب قهله می
حبری، وان تشتین دکه فنه سه ر هزرین
مه داریزین. ز به رکو، نه ئه م شیا نه
خوه ژ وان تشتان رزگار بکهین و نه
ئه م شیا نه ژی، خوه دگه ل کیبوردی
کومبیوتھ ری بگونجینین.

قوناغین ژیانی، ئه م دناف گه له ک
پریزان را دهرباز کرینه. ب مخابنی فه
دیئرم، هه ر پریزا ئه م دگه هینی ژی،
ژ دوماهیک ملوکه، ب تئی ئه م ئیشیان
ژی فیکددہین! زکه کی دتیرین و زکه کی
دبرسی و هندی ل بیرا منه، پار ژ ئه ف
سال خوه شتره و دوهی ژ ئه فرو باشت.
دئه زهل ژی دا، هه ر هو سا بو ویه، هه می
حه زدکه ن دوماهیا خوه دا بزین. یی
شیا نی خوه ژقی چهندی رزگار که ت ژی،
قوریچکا ل بنی زکی خوه ددهت، بو وی
دهرفه تا ژ دهستا چووی و نه زانی دناف
تلین خوه دا، گه موره بکه ت.

(ئه لحه ق) بو هه ر تشتی ئه م
دشوکوردارین، ئه م خوه زوی دسہر
تھنگا فی و مقه ده ران را دهرباز دکهین،
بیهنا مه ل گرفتان یا فرهه یه و ئه م
بین فیرین، ل برسی، ترسی، هه می

كۇ ئەز چەند گۇتنەكىن عاشقانە بو كەسەكى بىنچىسىم، دا ئەو ڙلايىن خوه ۋە، بو ھەڤالا خوه ب مەسجە كا حەڙىكىنى ۋەرىكەت. لېئىرە ئەز كەتمە دان و ستابندى دىگەل ناخى خوه، ئايا ئەگەر ئەو مەسج چەند يَا جان و دا�بار بىت ژى، تو بىزى شىانىن گەهاندىدا دوو دلان ھەبن و دوو كەسان بگەھىنتە ئىك، ئەگەر ھات و گەهاندىن ئىك ژى، ئايا ئەف كەسىن ھە دى چەند دسەركەھلىقى بىن دژيانا خوه دا، ئەگەر سەنگا ئىك و دوو لدویض نازكى و راستگوپىا وان پەيغان كېشا و زانى.

مخابن، چ جاران مە باوھرى ب حەڙىكىنا خوه نەبۈويھە و ھەر دەم ئەم ھەست ب بوشاهىيەكى دىكەين ژفى لايەنى ۋە، ڙېھرکو مە سەرەدەريا حەڙىكىنى نەزانىھە و ئەم دسەركەھلىقى نەبۈويھە دەھربرىينا ھەستىن خوه دا. ئەم حەڙىكىنا خوه و ئائىندى خوه و كەساتىا خوه و دىتنا خوه بو تشتان، د جوتى پىلاقىن خوه را دىيىن، ئەم گەلەك بھاى دەھىنە (لەمعاندىدا) وى، بىيى ئەم ل جەوهەرى تشتى بگەرين، بىيى ئەم ل (فەسل و ئەساسا) بگەرين. ڙېھر ھندى ژى، گۇتنىن مە چاوان دەھىن ب وى رەنگى بەرزەدەن، پىروزىن مە ل سەر مە دەھرەزىرىنە، دىگەل كرينا ھەر جوتى پىلاقە كا نوى ژى، خەونىن مە نوى دىن ۋە و ژە فە ئەم دى پىن بەرەھە حەڙىكىنە كا دى فە چىن، مخابن ئەم جوتى كەقىن زوى ژىير دەھىن و جارەكە دى ئەم ژە چىنەيى دەست پىندەكەين ۋە، رەحىمەتى (عەبدولواحد زاخوى) گەلەك يَا گوتى مخابن. بەس مخابن ئەم وى سترانى مخابن، بەس مخابن ئەم بەھاين وى ھەر ۋەدگىرىن، بىيى ئەم بەھاين وى مخابن بىن. ئەگەر ئەم بىن ئەزىز دىرسىن تشتەكىن نوى ب ئافرىنلىقىن، ھىنگى (لەمعاندىدا) پىلاقى تىكەلى بىن وى يىن درىايى بىت.

جانى يا بۈويھە مودىل و تشتى گەلەك جاران من حىبەتى دەھىلىت و ھەمى فيتك و خوزيا بو رادھىلەن، دى بىزى ھەمى زگوردىن و دى كەنيا ژى دىزنى، دى بىزى ھەمى يىن ل ھېقىيا پاسى و ب چارچاقلىقى خوه دجانىي وەردەكەن، ب چار مېرکى لى سيار دىن! دى بىزى مەولىد نەبۈويھە و ھەميا دېيت كەچىن خوه تى بەھەلىن، ھەر گافا بو دەمن خاندىدا دوعا و بلندكىن دەستان، ھەمى پىكەھە دەۋىپىرا دېيىن ئامىن. ھەميا حەزىن جانىي ھەنە و ھەمى دەقىن خوه بو دەھىلەنە بەش، ب راستى سەپەر و يَا ژەمىي ژى سەپەرتەر، خەلکەكى تا حەفکى دلوۋانى و عاتقىيەت لەھە، خەلکەكى ھېئىز دېر زنجىرەيىن دوبلازىكى و فلمىن ھندى را روندىكىن وان دئىنە خار، ھەر گافا تە عەباين جانىي ژە چاقان دويىر ئىغىست و تە سەرچاڭ بى مكىاج نىشادان، لېپ و لومتۇرىن خوه لە تە تىشكىن، دىنما لېپش چاقىن ھەميا تارى و رەش دېيت

جەھالى و باگوردانى و بەفرىكىن) دەست بېكەينە ۋە. كەنگى ئەم شىاين خوه دىگەل روزان ب گونجىنلىقىن، ھىنگى دى ب ئازادانە وى ناھىي بىزىن، يىن ئەم حەڙىدەكەين.

عەجايب

تو چەند يىن دىندا دېتى بى، خەونىن تە ژى ھندى وى دېتى دى ب دىنداين داچىن. هندەك خەونان ب ترومېيلەن گىچ سفر ۋە دېيىن، ھەر ترومېيلا دېر چاقىن وان را دبوورىت ژى، چاقىن خوه دەۋىپىش را دخشىن، ناھىي وى، مودىلا وى، بەھاين وى، سىكا وى! يَا گىرنگ نە ئەوه، كا وى چ جورە ترومېيل بېيت، يان كريه دلى خو و ھەر گافا ژە دەستان ھات، دى كىزان جورى كريت. خەونىن وينە و خەونىن وى ژى جىهانا وى يَا روزانە نە، ھەمى جور دېتىن، چنکو چاقىن وى دەچنى. ب راستى گەلەك تشتان چاقىن مروفى دەچنى و مروف خەونان بو دېيىن و خوزيا بو رادھىلىت، من بو گەلەك تشتان دىگەل جانە! موزىكە و سترانە كا خوش، پىاسەكا دىگەل ھەۋالەكى، دېتىن كەسەكى نېزىك، خاندىدا پەرتوكەكى، يان ھە كۆ ئەز بەرەھە ئىيانا گوندان ۋە چچووم و ھەر تشتەكى ب بەر چاقىن من كەفتىا، بو من يى سەپەر و جان بwoo. هندەك جاران ژى بەرىخودانان فلمەكى بو پىر ژە سەھەتەكى خوشىيەك لەھە من پەيدادكر.

جانى و كريتى دېيانا ھەر كەسەكى دا ھەنە، دكاندار بزاۋىت دەكتەت رەفاتكىن دكانا خوه ب تشتىن جان ب خەملىنىت، مېزىن فروتتا باجان سوركان ژە جانى و ماقولىيا داناندا وان چاقىن مروفى دسحرىن، سوراپ و مكىاج بەھاين جانىي بلند دەكەن، مودىلەن دەستكىن موبايلا دىگەل وەرزىن سالى دەھىتە گوھورىن، ترومېيل دېيت گىچ سفر بىت! ب راستى لەپى زەمانى

گۇتنەكا ھەي دېيىزىت (داسقا حەدادى چ جار يَا سەقاڭرى نىنە)، ھەر چەندە گۇتنەكا دورى ۋە دەمن نوکە يە ژى، كۆ ئەفرو ئەم ب خوه خودانىن تلىستار و دېجىتال و ئەنترنېت دىزانىن. بەلنى ڙېھرکو مە چ تشت نىن، ئەم پىن گۇتنىن نوى چىكەيىن، ئەم نەچارىن گۇتنىن كەقىن دوبارە، بھايدەھىنە.

ب راستى ئەم فيرین ھەمى تشتى كەقىن بھايدەھىنە، ڙېھرکو ئەم نەشىاينە تشتىن نوى ب ئافرىنلىن يان ب ملکى خوه بىن. تا عاشقىن مە ژى، دەما مەسجا بو ئىك و دوو دەھىن، پەيپەن ھندەكىن دى بو خوشتىپەن خوه دەكەن دىيارى، بەريبا چەندەكى بو، ب بەھانا كۆ پەيپەن من دجوان و دلىكداينە، داخواز ژە من ھاتەكىن

چاقلىکرن ھونھرە، يان، ڙي حەزە؟؟

عەبدوللا مشەختى

ئەوروپا بخوقە گرتى ڙلائىن زانىن و زانستى پىشەسازىين و ئاميرىن سقك كرن و خوش كرنا ڙيانى بن شكه گەھشتىنى پىلىن بلند كو دكارين بىزىن گەھشتىنى گۈپىتكا پېشکەفتى .

ئەم وەك مللەتك روزھەلاتى سەربورى مە ٢٠ سال مە بدرستى مفا ڙوي پېشکەفتا وان وەرگرتىه ٤ تا رادەكى بەلىن □ نە لوى ئاستىه يىن كو پىدۇنى بو مە وەرگرتبا دماوى ٢٠ سالان دا ڙبەر كو مە ئەو شارەزاو بلىمەت نەبوون كو بچەنە ناف جەرگن وى پېشکەفتى دا سەربورىن وان بخو وەرگرىن ڙبلى گەلەك ئەگەرينى دى يىن سەرەكى هەبۈۋىنە . وەك نەبوونا ئارامىن دەمەك درىز نەبوونا سەرمایيەدارا و خودان دراڻى مشە و نەبوونا دەرگەھەين بەرفرەھەين ۋەتكى دنابەهرا كوردىستانى و ۋەلاتىن جىهانى ھەتا دكارين بىزىن ٢٠٠٥، و ئەو خەلکن كوردىستانى بەرفرەھى چوينە دەرڤەئى كوردىستانى نەك چووبۇون ڙبەر پەيداكرنا شارەزاين و پېشکەفتى بەلكو ڙ برسى نەبوونا ئارامىن شەرو كوشتنى دنابەهرا پارچىن كوردىستانى وھىزىن سىاسى، وبو خوشىين خو يىن كەسوکى .

ڙ ئالىن باشقە جقاکا مە گەلەك مفا وەرگرتىه ڙ سەربورىن ۋەلاتىن پېشکەفتى تايىبەت ڙ ئالىن دەزگەھەين ساخەمىن وئاھەدانكرنى و رەنگىن كرن و جوان كرنا هندهك شارو شاروکىن كوردىستانى شارەزايان دبوارى ئىدارەكرنا دەزگەھەين دەست هەلاتى دا تا رادەكى دوارى زانستى و چاندىدا .

لەن ڙ هندهك ئالىن دى ئەم نكارىنە وەك پىدۇنى چاقلىکرن وان بکەين وەك پېشکەفتا زانستى كارىن پىشەسازى وگەشەكرن و داناندا كارخانىن پىدۇنى كو ئىدەرەك سەرەكىه بو پەيدا كرنا ڦير خانا ئابورىيا كوردىستانى، دايىن كرنا پارەكىن گونجاي بو بەيىز كرن و موكم كرنا بجه ئىنانا قانونا سەرانسەرى بۇ ھەمى ۋەلاتىان وەك كو دېيىن وەك دىنلىكىن شەى قانون ل سەر ھەميا بيت . و ئالىن پەرەردى و فېركىنى

ئەفه ڙي ئىل ڙ مەرەمىن وى بجه دېنىت، ڙبلى سىليلىن هندهك چاقلىکرن تىنە كرن ل سەر ئاستى جقاکا، يان گروبىن مەرۇقا ل جەھەكى وەك وەرگرتا هندهك تىتال وز ساخەتەن ڙ مللەتك دى نىزىك يان دوور . دېھرى دا تىكەلەتا يان كىيم بو نەوهك ۋى سەرەدەمى ڙبەر نەبۇونا رېكىن هاتن و چووبىن دەستگەھەين راگەھاندىن ب ۋى رەنگى بەرفرەھ وەك نوكە . لەوا چاقلىکرن مللەتا ڙي يان كىيم بۇ .

ئايا چاقلىکرن چ كارتىكىن د جقاکا مەدا كريه دغان ٢٠ سالىن بورى ٩٩ بهرسف بەلىن و ب بەرفرەھى كارتىكىن ل مە و جقاکا مە كريه . چاقلىکرن دوو لايەن ھەنە باشى و خرابى پىدۇنى ھەم يېخىنە د تەرازىن دا كا كيش لايەن دى ئالى سەنگ بىت دى ڙانىن كا مە چ مفا ڙ چاقلىکرن روز ئاھايان وەرگرتىه ھەر چەندە ئەف كارە گەلەك بىزەممەتە كو پىدۇنى ب بۇچۇون و خاندىن و هوور كرنە كا زانستى ھەيە هندهك دەزگەھەين ئامارى و رىفراندومىن ھەيە داكو ئەنجام بدرستى و بىرەنگەك زانستى دەركەقىن .

چاقلىکرن دوو لايەن ھەنە باش و خراب ئەم ڙانىن جقاکا مە هندهك عورف و تىتال و ساخەت ھەنە جقاکى، كولتوري، ئۆولى، ناهىنە بەزاندىن، وناگونجۇن دەگەل ساخەت و تىتالىن روز ئاھايان چ ڙ لايەن جقاکى ۋە بىت بەقايى يان ڙي گىرىدایىن رەفتارو تورەم و روشتىن كەسوکى بىن دناف جقاکا مەدا . پېشى شورشا تەكىلوجى وزانستى دەزگەھەين پەيوەندىكىنى يىن ھەمە رەنگ گەھشتىنى دناف جقاکا مەدا وھاتتو چوون بەرفرەھ بۇوي دنابەهرا خەلکى مەو ئەوروپا ۋەلاتىن دى ڙبلى ئابورىيا تىكەلەك باش پەيدابۇو كارتىكىنەك مەزن ل جقاکا مە كر وەك جقاکا كوردەوارى و كوردىستانى چ ڙ لايەن باشىن بىت يان خرابىي بىت، كو خەلکى وان بخو ھەر دەھن چقاكتىدا لەوا نكارىت ب سەرەقەفيت دەقى وارى دا .

چاقلىکرن وەك رامان ئەوە كو مەرۋەھە خو وەك كارو كريارو رەفتارى كەسەكى دى لەن بکەت، چاقلىکرن دەھن دناف جقاکا دا هەبۈۋىھە وجقاکا مە يان گوردى ڙي بىن دياردە هەبۈۋىھە لىك مە . ئەفه ڙي وەك گەلەك ساخەتىن دەرونى دناف دەررۇون و ناخىن هندهك كەسانا دا ھەيە كارتىكىنە كا دەررۇونىھە ل ھەزرا وى دەكتەن كو چاقلىکرنەن دنەنە كەسانا بکەتن كو دېنىت ئەو ساخەتىن دوى چارچوۋەھى دا لىك وى يىن، يان، دىكىمن، يان ڙي باوهەرى پىن ھەيە كو ئەو ساخەت يان ئەو رەفتار دباشىن يان كو ڙ يىن وى ھەيە باشتىن . ئەفجا چ ب زارقەكرنا وى بىت وەك ئاخافتن يان ڙي وەك سەرەپەر كەسايەتى يان ڙي وەك بەرەھەمەتەر بولەتسەنى .

چاقلىکرن ھەزە يان ھونھرە؟

دياردادا چاقلىکرن دەردوو لايا بخوقە دگرىت وەك بىزىن ھونھرە ڙي ھەزە ڙي، ھەك ھونھر بىت بىن شكه ھونھرىن مەرجىن خو ھەنە ھەمى كەس نكارىت خو بكارى ھونھرىن بىنتە دەر ھەك ئەو شيان و مەرج نەبن، و شارەزايسەك دوى وارى دا نەبن ڙبەر كو ۋى كارى پىدۇنى ب ھنەنە بەنەمايا ھەيە وەك بكارىت تەكتىكا و ئەتكەتىتا بكارىنىت و ھنەنە ساخەتىن بلىمەتىن ھەبن و يى ئامادەتىت كو جەسارەتىھەن بىدەتە خو وان كارا بکەت كەسانى شەرمىن و ترسنۇوكى دەررۇونى نكارىت وان كارا بکەتن ڙبەر كو دى دناخىن خودا ھەزە كەت خەلکەك بەحسى وى بکەت و ب كەفيتە ناف دەھن چقاكتىدا لەوا نكارىت ب سەرەقەفيت دەقى وارى دا .

ھەز ئەو ڙي ئى □ ك ڙ ساخەتىن دەررۇونى مەرۋەنە كو ھەز دەكت تىتەك جودا وى ھەبىت نەوهەك ھەمى كەسانىن جقاکى بىت تايىھەت ئەفه دەھن سىليلىن دا دياردىت كو ھەز دەكت دى بەرنىاس بىت و خەلک دى بەحسى وى كەن و

جڭاڭى

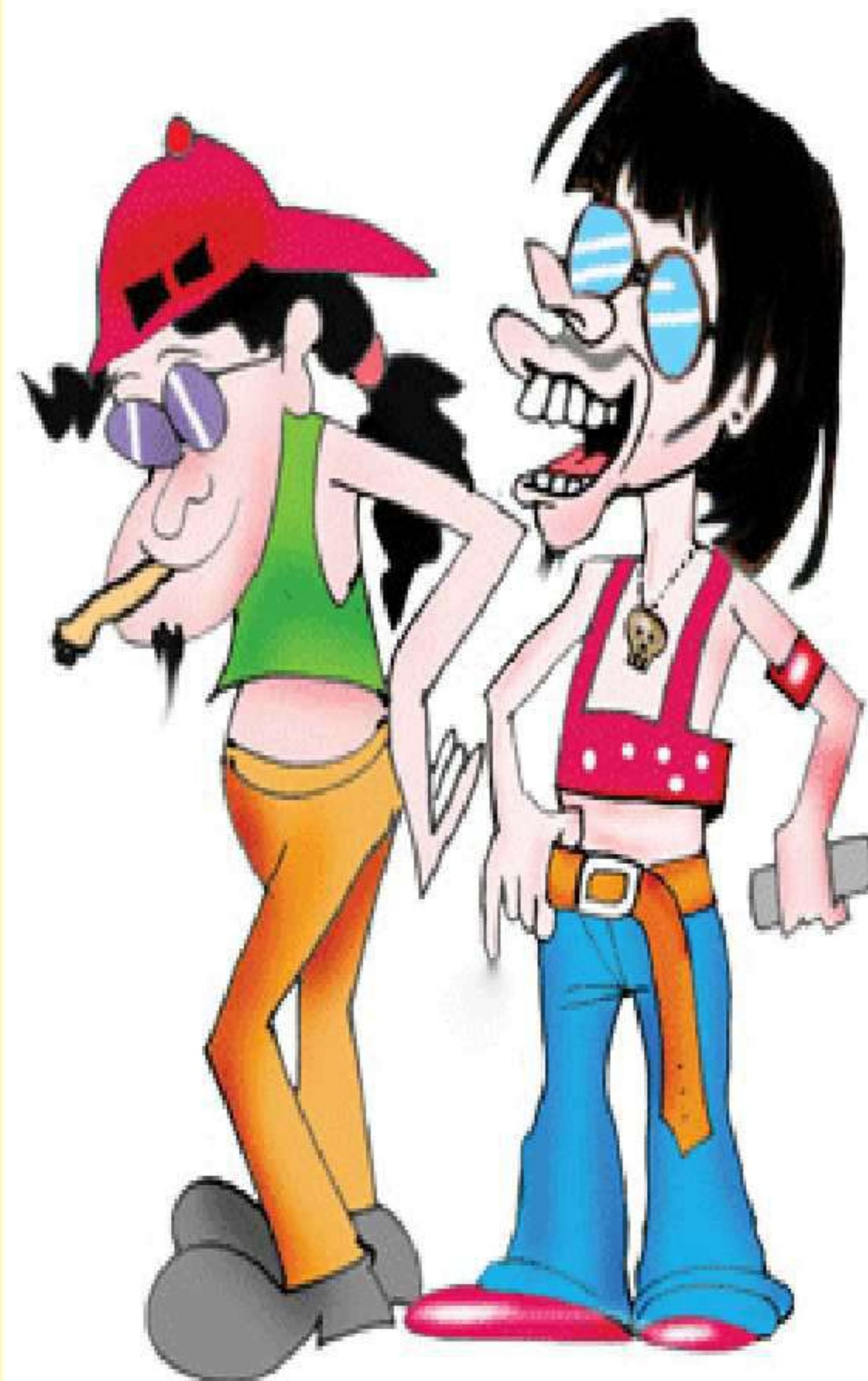
ڙ لايىن جڭاڭى سروشىتە كو پىشتى ڤى ڦەبۈونىن وىتكەلپا جڭاڭا مە دگەل وەلات و مللەتىن دى هندەك ساخلهت وىتالىن بىانى يېن خراب ڙى كو نەگۈنجن دگەل واقعن مەدا خۇ ڦەدزىن و يېتە ناف مەدا تايىھەت بىرلىكىن كەسوكى و دەزگەھىن راگەھاندىن ھەمە رەنگ كو ئەقرو ڙەمى تىتەكى پېرن و بساناھى تىن، كو كارتىكىنە كا خراب ڙى دكەنە سەركاودانىن جڭاڭى و دەك زىدەبۈونا گونەھباريا ھەمە رەنگ و دەك كوشتن و تەعدىيىل كچان و دزى و كارو رەفتارىن نەرمەوا ڙەفتارى رۆزانە ھەتا كو جل و بېرگا ھەولدىن گەلەكا كو و دەقىا رەنگ و سىمایان بىكەن كچ و كور كو جوداھى هندەك جارا ناھىيە كىن دنابېھرا واندا دىسان لاواز بۈونا قىيانا ئاخ و وەلات و كىشا گەل ب ئەگەرى مژۇليا گەلەكان بكارو رەفتارىن دى يېن بىن مفا بويئىنانا وان ب ئەگەرا چاۋلىكىندا گەنج و لاۋىن جڭاڭىن رۆژئا. ديسا بلند بۈونا رىزىا خوکوشتن وبەردانى دناف جڭاڭىدا و وېران بۈونا گەلەك خىزانى و بەرەللا بۈونا گەلەك زاروپا وبەرزمەبۈونا وان و كەفتىا وان بۇ ناف تۈرىن دەستەكىن گونەھباريان.

دىسان سەبارەت ڙىنى كو نېقا جڭاڭى يە راستە لى مە ئەف بابهەتە هند مەزن كريه ڙەسۇورا بېرىدەرى ، رۆز ناچىت و رونشىن نايتىتەكە بابهەتى ڙىنى دنادا نەيت و بەحس نەكەن، باشە ڙىنى مافىن خۇ ھەنە و دەستە هەلاتا كوردىستانى گەلەك ماف بۇ دايىن كارىنە كارەك جوانە لى تىتىن سەير ئەوه كو ھەر ھەيمەكى تىتەك نوو ئىنا دەرى و دەك رۆژئامەقانامىتىن و نېسىرە مېيىن و شۇقىرا مېيىن و . . . هەتىد. مەبەست لېيەر ئەوه كو ڙىن داخازا و دەك ھەقىن دكەت دگەل زەلامى دجڭاڭى دا بۇ دى ئېك جوداکەن وقەبارەكى زىدەتەر دەنلى .

يا باش ئەوه ھەمى كارو پېنگاپ و چاۋلىكىن و وەرگرتىن سەربۇورىن مللەتىن پېشكەفتى يېتە دېراسەت كىن و بىزارەكىن و كارى باش و بگۈنچىت دگەل كاودانىن مە بخو ڙى وەرگرىن و نە مېنین بىتلە سەرفە وەرگرىن و نافكا وى بەھلىن كو دى مفای ڙوى نافكى وەرگرىن .

رۆژئاپا كو ناگۇنجن دگەل كاودانىن مەدا چ ڙ ئالىي رېلک و تىورىن زانسى زانسى بن، يان ڙى نەبۈون و كىماسيا ئاپاھىا، يان ڙى كىماسيا ھووپىن پېندىپى بو كارى بىرېقەبرىنا پروسپىسا زانسى و

و دەزگەھىن زانسى ئەم نكارىنە ھەتا ئەقرو بدرىستى چاپ ل وان بىكەين، دسەر وى هندى را كو گەلەك سەربۇور ھاتە تاقى كىن و پىر ئانسى زانسى بەرەف لاۋازىن ڦە چوو، ھەلبەت گەلەك ئەگەر ڙى ھەنە ڙېلى سەربۇورىن زانىارىنى .

دیاردا ته لاقدانی ل دیره‌لوکی

بهره‌ف زیده‌بوونی دچیت

خوناف له‌زگین

دگه‌ل پیشکه‌فتنا ژیانا روزانه و تیگه‌هشتتا راستیا، مالباتن نوو دهینه ئاٹاکرن و گله‌ک گەنج ژ هەر دوو رەگەزان ژی ھېشت ل چاھەرئ ئاٹاکرنا خیزانەکا بەختمودەن، لى د قى سەردەمی دا ئىك ژ وان مەترسیيەن کو روی ب روی ۋان گەنچان دبیت ته لاقدان و ژیکەهبوونە، ئەو ژی ھېشت د ژیمکى كىمەن ئاٹاکرنا خیزانى دا، قى مەترسیيەن باندورا خول سەر خیزانَا دیره‌لوکى ژی يا ھەى و ھېدى ھېدى ئەف دیارده ل قى دەفه‌رئ بەرهەف زیده‌بوونی دچیت. د قى راپورتى دا مە بىرىپۈچۈنن چەند رەوشەنبىرىن دیره‌لوکى ل سەر ئەگەرین ژیکەهبوون و تەلاقى ل دەفه‌را وان وەرگرتىن و ھەر ئىك ب قى رەنگى بو سیلاف ھاتە ئاخفتى.

دیره‌لوکى ل دور ئەگەر و دیاردا ته لاقدان دیزیت: دەمەکە کو ئەف دیارده ل دەفه‌را مە سەرەھەلدايە و ب بۇوچۇنما وئى ئەگەرین فى چەندى بو كىم رەوشەنبىرا ھەر دوو لايەنان ل سەر ژیانا ھەفپىشك فەدگەريت دەمە كۆچ ژ خوش و راستىا فى ژیانى فام نەكەن و ئەو دیزیت: دېتىت رېكھراوين جقاکى سقىل كار ل سەر ھشىاركىدا خەلکى ژ مەترسیيەن فى دیاردى بکەن و بلانى خەلکى مە ژى ب گورە سەرەمەنى ژیانى بکەت و ب تايىھەت زەلام چونكى ھېشتا ھندەك زەلام ھەنە کو بوي بريار و گوتا ژنى چ تىشەكى نادانىن و رېزى نادەنەن و وەك كويىلە سەرەدەرىن دگەل دا دەكەن، بەيان د بەردەۋاميا گوتا خو دا دیزیت: بەرى چەند سالەكىن كىم دیاردا خو سوتنا ژنى ھەبۇ ل دەفه‌رى كۆ ئەو ژى ژ بوى بن مافيا وئى ۋەدەگەریا دنافا مالباتنى دا، لى نها دیاردا تەلاقىن ھەيە و ئەفه ژى ژ بوى نە رەوشەنبىرى ياكور و كچان فەدگەريت.

مەھدى مەحەممەد سەعىد ل دوور قى دیاردى دیزیت: ئەز ل دەستپىكى ئەگەرین فى دیاردى بوي ژىنگەھىن لىك جودا يېن ھەر دوو كەسان واتە (ژن و میران) فەدگەرينم و ئەو وەها دېنیتى كو ژىنگەھا جودا ياب باندورە دیزیت: دەمە كۆ كچ ياب ئازاد بىت ل مالباتىن و ل مالا زەلامى ياكىم ماف بىت دى كارقەداندا خو ھەبىت ل سەر ھەر تىشەكى، بوبە پتريا وان حالەتىن تەلاقدانى ل سالىن دەستپىكى دا روی دەمن و د خالەك دېتىر دا ئەو ئەگەرین قى دیاردى بوي دانە شوي يان ژن ئىنانا بلەز

خەلکى مە نەگەھشتىيە وئى باوهەرى كۆ دېتىت كچ و كور دەمما ژیانا ھەفپىشك پېتىك دېنن نايت كەس مايتىكىنى د وئى ژیانى دا بەكەت. د دوماھيا گوتا خو دا مەھەدى دیزیت: ژ بلى ئەف خالىن ل سەرى من باس ژىكىي ئىك ژ وان خالىن پرى باندور ل سەر تەلاقدانى نە رەوشەنبىرى يان كىم رەوشەنبىريا سكسييە ل نك ھەر دوو رەگەزان و ھېشتا ب دروستى چ ژ سكسي نزانى.

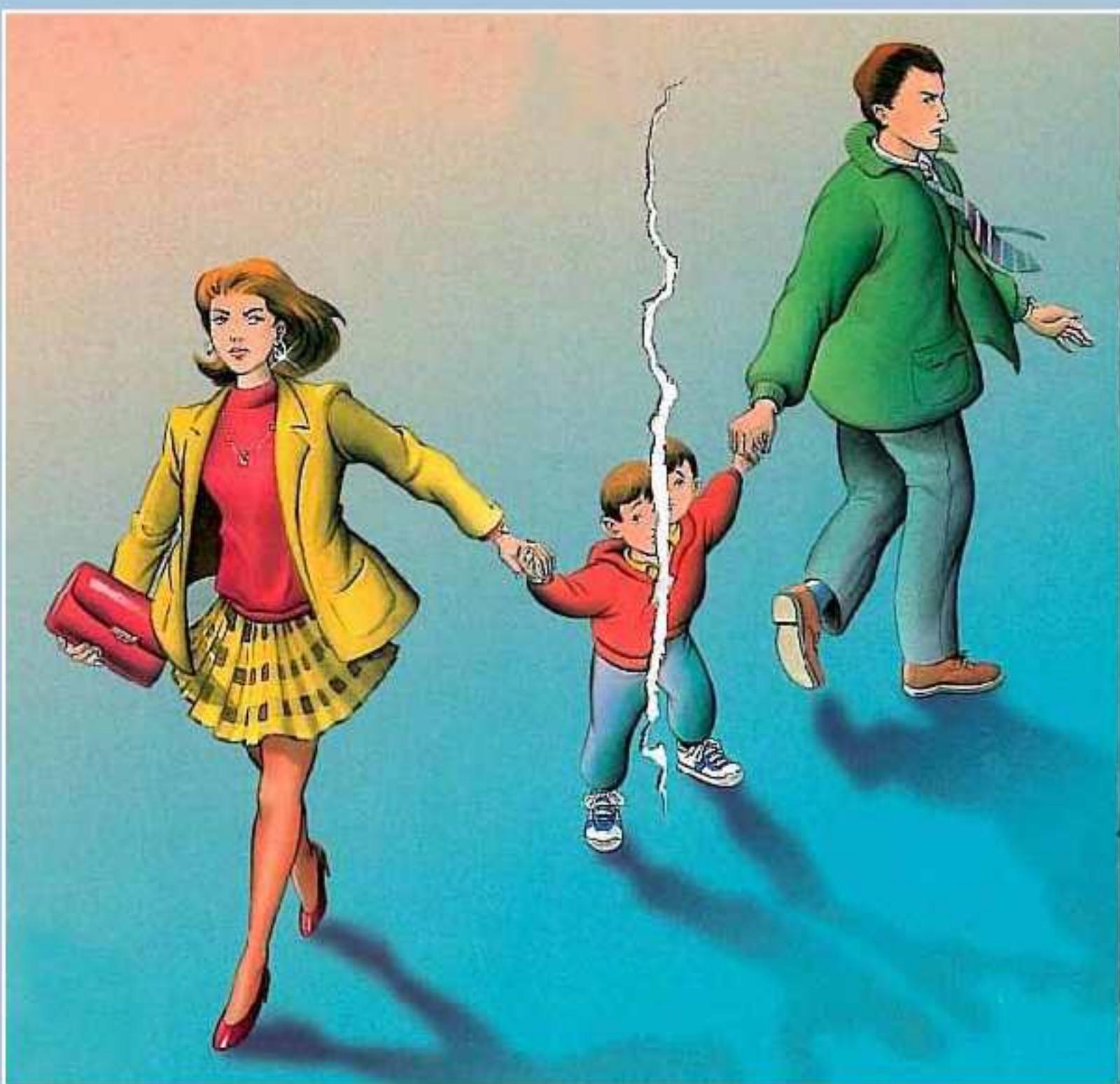
روزنامەقان بەھەدىن نەھىلى ب قى رەنگى بوي سیلاف دەيىتە ئاخفتىن و دیزیت: ئەف دیارده روز ب روژى بەرهەف زیده‌بوونى دچیت و ئەو وەها ھزز دەكت کو سەدەمەن قى چەندى بو زورىيا ل سەر ھەر دوو رەگەزان فەدگەريت دەمما كۆ مالباتا وان ب زورى زەواجا وان ئەرە دەكەن و كچن ژ كورى مارە دەكەن، ھەرەمىسا خالەك دېتىر ل نك بەھەدىنى ئەوه كۆ ھېشت ب دروستى خیزانىن نوو ئاٹاکرى دېتىك ناگەھەن و رەوشەنبىريا وان گەلەك كا كىمە و نەشىن راستىا ھەققۇو قەبىل بکەن، لەورا ھەر ب لەز بريارا ژىكەهبوونى دەھن.

بەھەدىن نەھىلى د خالەك دېتىر يا گوتا خو دا ل دوور ئەگەرین تەلاقدانى بوي سیلاف دیزیت: بەرهەف پېشچۈونا ئاستىن جقاکى و رەوشەنبىرى و زانىنى ژى خالەك بەھىزە ژ بوى كۆ ئەف دیارده ل دەفه‌رى سەرەھەلدەت، لەوا ل گورا وئى دېتىت بەرى كۆ ژیانا ھەفپىشك بەھىتە پېكىئىنانا ل ھەف گەھشتىن ھەبىت دنابەرە ھەر دوو لايەنان دا.

بەيان مەھدى بەرپرسا جقاتا ئافەرتىن

مەھدى مەحەممەد سلیمان كۆ رەوشەنبىرى كۆ دیار و كارايدە د نافا كوما گەنچان دا قى دیاردى بوي هند ئەگەران فەدگەرينىت و دیزیت: دیاردا ژىكەهبوون و تەلاقدانى د نافا جقاکى كوردهوارى دا ئەفه دەمەكە ھاتىيە دەستپىكىن و ئەم ژى وەك جقاکى دیره‌لوکى ژ قى دیاردى دېن بەھر نىنن و ئەو وەها بەردەۋام دەكت: ئىك ژ وان ئەگەرین كۆ جودابوون لى پەيدا دېيت ئاستىن رەوشەنبىرىن ھەر دوو لايەنایە واتە (ژن و میران) و ب قى رەنگى بەردەۋام كر و گوت: نە گەھشتىن يان كىم رەوشەنبىرى دېيتە سەدەما ژىكەهبوون و د پېشكەكا دېتىر يىن گوتا خودا ئەو كىم تەمەنلى يان ژى جودابوون و جوداھيا تەمەنلى ژى دەكتە ئەگەر و دیزیت: هەيا نەلا دەفه‌رى گەلەك جاران كچەكا ب تەمەن بچويك ژ زەلامەكى ب تەمەن و مەزىن هاتىيە مارەكىن و ئەفه بخو ژى ئەگەر، مەھەدى مەھەممەد د درېزاهيا گوتا خودا دچىتە سەر باسىن ھەزارى و كىم دەرامەتىن و وئى ژى دەكتە ئىك ژ ئەگەرین ژىكەهبوون و تەلاقى د نابېھرا ھەۋىنەن دا.

ل دور پېشكەفتا سەرەدەمانە و وئى ئاستى زىدە پېشكەفتى يىن كۆ جىھان گەھايى مەھەدى مەھەممەد دېزیت: ژ بەر كۆ شارستانىيەتا ئەورۇپا گەلەك ب ھىزە گەلەك ب لەز كارتىكىنى ل سەر جقاکى مە پەيدا دەكت و قى شارستانىيەتى كارىگەریا خو د ھەممۇ بىاھىن ئیمانى دا يا ھەى و د ھەمان دەم دا ئەو مايتىكىندا خزم و كەسىن ھەر دوو لايەنان ژى د نافا ژیانا وانا روزانەدا ب بىر مە دېنیت و دېزیت: تا نها

تەمەن ڙي دوو خالىن ديترن کو دبنه ئەگەرين
خرابكرنا خيزانان و گەلهك جاران ئىك ڙ هەر
دوو لايەنان واته (ڙن و مير) دهما کو شيانا
چيڪرنا زاروكان نه بيت دئ ڙيڪفه بعون پەيدا
بيت، لى ئە و ڦى چەندى ڙي پتر ل نك زەلامان
دينيت. ول دور تەمەنى ڙي دېيزيت: دهما کو
کچە كا تەمەنى وى بچوک ڙ كالهكى ره دھيئە
ماركىن و حەزىن وى ب چ تشتەكى ڦى كەسى
ھەنى تىر نە بن دئ خيانەتا ھەۋزىنى پەيدا
بيت و ياشان دئ تەلاقدان ھىتە يېش.

ل گور وان ئامارین کول دادگه‌ها به رای
یا دیره‌لوکن ب دهست مه که تین د سالا ۲۰۱۰
دا ل سنووری ۋىن دادگه‌ھەن ۸ حالەتىن تەلاقى
پەيدا بۇينە كۆئىك ڙ وان ڙ دەرڤەئى دادگه‌ھەن
بۇو و ٧ ڙى دنافا دادگه‌ھەن و د نافا وان دا
۳ حالەتىن جودابۇونا ب ئىكجارى هەبۇون كۆ
دەقىيت كەسى مافخورايى بگەھىتە مافنى خو و
ئەو حالەتىن دېتىر ڙى ڙىكىفەبۇنا ب رەزامەندىيا
ھەر دوو لاينان بۇو كۆھەر دوو كەس دهست
بەردارى پشکەك ڙ مافىئىن خو بىبۇون.

کاودانان بکهنه چ پیته ټیت دی ژیکفه بیون و
ته لاقدان هیته پیش و دی خیزانان وان به رئیک
چیت، د پشکه کا دیتر یا گوتا خو دا رزگار
عوبه ید وها دینیت کو نه بیونا باوهريں دنافبه را
هه ټرینان دا ټیکا دیتره ژ وان خالین کو دینه
ئه گهه ری ژیکفه بیونا خیزانان و ب تاییه تی ده ما
کو هه ردoo لايهنان، یان ژی ٹیک ژ وان باوهري
ب هه ټریناتیا خو نه بیت و خیانه تا هه ټرینی
بکهنه، لئی ئه و هسا دبینت کو پتريا وان
ژیکفه بونین ل سهر ئاستن ده ټه ری پهيدا دبن
ژ بوی خیانه تا هه ټرینی ټه دگه ریت، هه روہسا
د به رده و امیا ئاخفتنا خودا بو سیلاف رزگار
عوبه ید د وی باوهري دایه کو باری ئابوری
ژی کارتیکرنا ههی ل سهر هه لوہ شیانا خیزانی،
چونکی ده ما کو رهوشہ نبیریا ژن و میران نه بیت
دی ئابوری گلهک باندورا خو هه بیت ل سهر
خرابکرنا خیزانان وان.

ماپهه روهه د پشکه کا دیتر یا گوتا خودا
دیئریت: هندهک سهدهمین نه گلهک ب هیز
ڑی هنه کو دبنه ئه گھرین ته لاقدانی و ئه وان
ئه گھران د ڦان خالان دا دیئنیت: نه زوکی و

ڦه دگه رينيت و د وي باوهري دا يه کو ئه ڻ خاله
ڙ هه مووبان ب مه ترسيدارتنه .

كارتىئكىن جقاکىن بابسالاري ڙي لگور
بوچوونا مه هدى مجه مهد سه عيد ئىكە ڙ
ئه گه زين ته لاقدانى و ڙيکفه بونى و وها بو
سيلاڻ دېيڙيت: د سه رده مى نوكه دا هيٺش
زه لام هنه کو ل سه ر خه ونین که ڦن دنڻن و
ڙنى وەك که سه کا کيم دېيڻن و رىكى ناده ڻن کو
ب ئازادانه ئه و ڙي بو جقاکى يا ب مفا بيت و
د هر گه هين ڙيانى ل سه ر وي دهينه دائىخستن،
لەوا ده ما کو سه بر ته مام دېيت جودابوون
په يدا دېيت. د پشكه کا دېتر يا گوتنا خودا ئه و
دېيڙيت: کيم رو شه نبيريا ڙن و ميران د بياڻين
جقاکى دا و ب تاييهت د بياڻن ئه رك و ما فان
دا خاله کا دېتره کو دېيته ئه گه رى هه لو هشيانا
خيزانى و ڙن و مير بريارا ڙيکفه بونى ددهن،
ئه و وها دېينيت کو دېيت بلهز ڙ لايى رى كخراو
و سازين جقاکا سقيل کار ل سه ر ڦن دياردي
بهيته کرن .

ماپه روده رزگار عوبه ید میکائیل ل دور ڦی
بابه ٿی ب ڦی شیوه ی بو کوچارا مه هاته ٿاخفتن
و گوت: ڙیکڻه بُون و تهلاقا دناڻبه را خیزانان
دا ل سه ر چهند ئه گه ره کین ب هیز و هنده ک
ئه گه رین بی هیز ڏی رادوه ستیت لئی ل ده ستیکی
نا فبری ئاماڙه دا وی چهندی کو ئه گه ر خیزان
ل سه ر بنیا ته کن موكم بهیته ئا ڦا کرن کو وان ب
دلی خو بريارا پیکئي نانا خیزانان خو دایت و اته
ئا ڦا کرن خیزانی ب ره زامه نديا هه ردوو لایه نان
بیت و دگه ل ڦی چهندی دا ریز گرتن هه بیت و د
هه مان دهم دا هه ر دوو که س و اته (ڙن و میر)
ڙ لایه نی عه قلی ڦه د سا خله م بن چ پینه ڦیت
دی خیزانه کا سا خله م و سه ر که هفتی بیت و دی
بو جضا کن خو ڙی بنه ئه گه رین سه ر که هفتی.
لئی به لئی ل گور هزرا وی ئه گه رین ته لا قدانی
و ڙیک ڻه بُونی بو هند سه ده مان ڦه دگه رن کو
ب هیز ترینا وان ئه ڦین ل خواریته: ماپه روده
و هسا دی ٻینیت کو ئاستی ره و شه نبیری ئیکه ڙ وان
خالان کو ڦیت خیزان ل سه ر بهیته ئا ڦا کرن و
دهما کو ئاستی وانی ره و شه نبیری نه ٻیں ب باش
بیت و لیک تیگه هشتمن دنا ڻبه را وان دا نه بیت
و نه شیان ب باشی سه ر ده رین دگه ل هه مورو

گەلو تا كەنگى ئەقىنى بو كچان ب تاوان بھيٽه ل قەلەمدان؟!!

دلكەش سېتەپى

ديتر بو كوران دەفە كريئە، من دېيت
بىزىم بۇ نموونە دەمنى كورىك ئەقىندارى
كچەكى بىت كەس و كارىن وي زۇر باش
بەحسىن وي دكەن و شانازىن پىن دېن
خەلک ڈى زۇر ب ساناهى قىن چەندى
وەردگەن، هەر وەسا دەمنى كورىن مە
ھوزانەكى يان بەخسانەكى دەفەھىين يان
سترانەكى دېيىن زۇر ب ساناهى ھەست
و سۈزىن خو يىن ئەقىنىي تىدا دەر دېرن
خۇزى مە كوردا ڈى ياسا كربا سەرەمەر و
ھەمى تاوان رىسوا و شەرمزار كربان و
يەكسانىيەكا تەواو دنابەرە كچ و كوران
دا ھەبايە ب تايىھەت ڈلاين ئەقىنىي فە،
ئەقىنىي بو كچىن خو نەكربا تاوان.

دى پەنایىن بەنە بەر ھەست و ھوزانىن
زەلامان، دەنەنjam دا ئەدەپپاتا كوردى بۇ
كچان نىكەتىپ دىزقىرىت، ڈېر قىن يەكى
دەمنى كچەك بۇ خو سترانەكى دلورىنىت
ھەر بۇ ھەمان رەگەزى خو دېيىت،
وەك قىن سترانا تەحسىن تاها (من
تو نەقىن والله بالله كچ دەمشەنە) زۇر
جاران دەمنى داخازى ڈكچەكى دكەن دى
سترانەكا مينا قىن سترانى بىزىت، ئەرى
تو دېيىتى ڈەقىن خاتىنى ئەقى سترانە ب
كچەكى گوتىيە؟ تو بىزى ئەقى خاتۇينى
ئەقىندارى دەمل كچەكى كريت؟ ۋان
بەرسقا دى بۇ ھە وە هيلىم، بەلى بەر و
ۋازى ۋان دەرگەھان چەندىن دەرگەھىن
ئەقىنىي بو كچىن خو نەكربا تاوان.

مروف د ئەزەل دا خودان ھەست و
نەستە، ئەقىنە ڈى د ھەر قۇناغە كا
ژيانا مروفى دا ب رە نگەكى جودا
جودا سەر ھەلددەت، ۋوانا ڈى قۇناغا
گەنجاتىن يە چونكى دېن قۇناغى دا
زۇر دا خابارىيەن مروفى دياردىن. تىتنى
ڈى هە ميا جوانتر و مەزنتر ئەقىنى يە
كۆ مروف د ناخ و ھىزرا خو دا ھەست
پىن دكەت، بەلى مخابن ئەقى كومەلگەھەن
ئەم تىدا دېن ل قى چاخى پىشكەفتى
كۆ چاخى جىهان گىرىن يە ئەقىنى يَا
بۇويە تاوان ب تايىھەت بو كچىن مە.
دەمنى كچەكى ھەست پىكىر دلى وى يىن
بەرهەق ئەقىنىي قە دېيت يان يَا بۇويە
ئەقىندار، دەقى دەمنى دا ئەگەر خەلک ب
ئەقىنا وى حەسيا دى كەفيتە بەر دەقى
وان و دى ب خرابى بەحسىن وى كەن،
نەمازە ل جەم كەسانىن تى نەگەھىشتى،
سەرمىرى ھندى دى كەفيتە بەر سزادانان
وان، قىجا چ سزاين كومەلايەتى بن يان
سزاين جەستەپى بن، مينا دى زىندان
كەن وەكى چاوا بالندا دەقەفەسىن دا
زىندان دكەن، رىكىن نادەنلى كەس بىبىنەت،
خاندەقانان گەلەك جارا ڈېر ۋان دياردا
و چەندىن دياردىن ب قى جورى دسەرى
مروفى دا پرسىyar دېيىتىپ پرسىyar جەن
من بکە، باشە سادەتلىپ پرسىyar ئەرى
گەلو ئە م دزانىن تاوان چىھە و روکىن
وى چەندىن؟ ھەلبەتە تا نەو بىناتىن
تاوانى دەچاڭىن مەدا ديار نىنە، بىگومان
دزى تاوانە و سزاين وى ڈى زىندانكىنە.
كەواتە ل قىرە چ جىاوازى دنابېرە
دزىكەرەكى و ئەقىندارەكى نىنە سزاين
ھەر دووكان بەندىرنە يان ڈى كوشتە،
ھەر ڈېر ھەبۇونا قىن مەتسىن و نەبۇونا
سەربەستىن كچىن مە دەمنى ھوزانەكى
يان بەخسانەكى دەقىسىن ئەو ھەست و
سۈزىن ئەقىندارىن ئەوين دناخى وى
دا ھەين نەشىت ب ئازادانە دەربىرىت
بەرامبەر رەگەزى دى، ڈېر قىن يەكى

توندى و تىئىزى ئارىشا بۇ زاروکى دروست دكەت

رېپورتاژ: دلدار ئىبراھىم

توندى و تىئىزى بەرامبەر زاروکى دروست دكەت و بارا پىر ڙ تۈزۈرلىن دەرونتاسى دېئىن نايىت ب ھىچ رەنگەكى توندى و تىئىزى دگەل زاروکى بھيتكە ب كارئىنان. ل دور قى يەكى چەند كەسەك بۇ مە پەيپەن:

(ئالىن) قوتابىيا زانكوبىن يە سەبارەت توندى و تىئىزى دىرى زاروکان دېئىن: زاروکى دونيايەكى جوان و هېمن هەيە مروف چاوا خۇ نىشا بدەت و مسا زاروک ڏى دى هيتكە پەرەرەدەكرن و دى ساخەتىن مروفى گريت، تايىهت ساخەتىن دايىاب و ماموساتىيا، ۋېچار پىندىقى دايىاب و ماموستا پىر ڙ هەميان د ھشىار بن كو ج رەفتارىن توندى و تىئىزى بەرامبەر زاروکى نەكەن، چونكى زاروک ڏى دەمنى مەزن دېيت دى لاسايا يىن ڙ خۇ مەزىتر كەتن و هەر جورەكى توندىو تىئىزى بىت ج يە لەشى بىت يان دەرروونى دى كارتىكىنەكى گەلەك خراب د پاشەرۇزى دا ل سەر زاروکى كەتن، چونكى زاروک وەكى لاپەرەكى سېي يە چاوا تو دنىسى و مسا زاروک ڏى دى هيتكە پەرەرەدەكرن.

ھەرەمەسا (نازى) بابى ۲
زاروکانە و كەسەكى گەلەكى رەحەتە و ج جار توندى و تىئىزى دگەل زاروکان ب كارنائىنит گوتى: گەلەك رىك يىن هەين كو مروف زاروکى خۇ يىن پەرەرەدە بکەت ب رەنگەكى جوان و دویر ڙ توندى و تىئىزى و من يىن تەجريبەكى زاروکى مروف توندى و تىئىزى دگەل كاربىنەت ب ھىچ رەنگەكى گوھداريا مروفى ناكەت، تايىهت دەمنى بزانىت كو تو نەشىن بقوتى، لى ئەو زاروکى ب رەفتارەكى جوان و دویر ڙ توندى و تىئىزى بھيتكە پەرەرەدەكرن دى شەرمىن ڙمروفى كەتن و هەر تشتى تە گوتى ئىكسەر دى گوھداريا مروفى كەتن و ئەگەر مروفى توندى و تىئىزى دگەل

كۆ فىن وزى دەرىيختىت داکو زاروکەكى ساخلم ڙى دەربكەقىت و دېتىن ھەر ئىك ڙمە پىكولى بکەتن توندى و تىئىزى دگەل زاروکى ب كارنەئىنەت بەلكو ب رىكا گەنۇگوين زاروکەكى سەركەقى و هېمەن پىبگەھىنەن، نە ب رىبا ئىشاندىن و تەپەسەرىن و توندى و تىئىزىا لەشى و دەرروونى.

ھەر دېن دەربرارى دا (سولاف ئەحمدە) ئىكە ڙ وان كەسىن كۆ كاردەكت بو نەھىلانا توندى و تىئىزى دگەل زاروکى گوتى: ج جورە توندى و تىئىزىك بىت كارتىكىنەكى خراب لسەر مروفى هەيە تايىهت زاروکا، چونكى كەسایەتىا زاروکى ب رەفتارىن مەزنان و كەسىن نىزىكى وى دەيىتە ئاقاڭىن، ۋېچار ئەگەر ھات و رەفتارىن وانا دگەل زاروکى لسەر بىنەماين توندى و تىئىزى بىن ئەفە زاروک ڙى دېپاشەرۇزى دا دى ئەقان رەفتارا ئەنجام دەتن و دى تۈوشى چەند كىشىن دەرروونى و كومەلايەتى بىت، ژېھر ھندى دېتىن دايىك و باب ب رەخەكى و ماموستا ب رەخەكى دېتىر ھەولىبدەن توندى و تىئىزى ب چ رەنگان دگەل زاروکى ب كار نەئىن، چونكى بارا پىر ڙ زاروکان چاڭلىكىندا وانا دەن چونكى پىر ڙ هەميان ئەو تىكەلى ئىكىن و دەمنى وان يىن پىكەتە.

زاروکى ب كارنائىن داکو زاروک ڙى دى بىتە خودانى كەسایەتىكە شەركەر و دى ئەو ڙى توندى و تىئىزى دگەل ھندەكىن دېتىر ب كارنائىت. ڙلائى خوفە (بەھار) كۆ فەرمانبەرا ئىك ڙ دەزگاپىن مېرى يە گوتى: زاروکى ھەستەكى نازك و پاك يىن ھەي و ج دەما نايىت توندى و تىئىزى دگەل زاروکى بھيتكە كەن، چونكى توندى و تىئىزى كارىگەرىيەكى نىگەتىف يا ھەي بۇ پاشەرۇزا زاروکى، راستە ھندە جارا بەلكى زاروک ب ترسىت و نەشىت ج بکەتن، لى قى دەمنى زاروک بىن دەسەھەلات دېيت و و لى دەيت نەشىن ج بکەتن. ئاماژە ب ھندى ڙى دا كۆ نايىت پەرەرەدەكىندا زاروکى ب توندى و تىئىزى بھيتكەن.

(مراد ئەحمدە) تەمەن ۳۳ سالە، سەبارەت توندى و تىئىزى بەرامبەر زاروکان دېئىن: دېتىن ئەم ڙ خۇ دەست پىن بکەين و ھىزرا خۇ بکەين كا ئەم ڙ زاروکىندا خۇ د چاوا بۇوۇن و ج جورە رەفتارەك بۇ مە يَا باش بۇو. دېتىن ئەم وى ڙى دگەل زاروکىن خۇ ب كاربىنەن و ھەر زاروکەكى جورەكى وزى يىن دلەشى وى دا ھەي ئەگەر قى وزى ب ھاتن و چوونى و يارىا و بزاڭافە نە دەرىيختى ئەفە زاروکەكى ئاسايى دەرناكەقىت. ۋېچار دېتىن مروف دەمنى بەدەتە زاروکى

دۇچاوا بىيە مەرۆقەكى بەختەوەر و خودان دەرونەكى ئارام؟

بەرهەفکىن: سەھەند رېكانى

ب ۋىن راستىا روھن كر كو ھنگىھىن و ژەھر ھەردۇو تىكەل و ب ھەڤرانە ژ بۇونا ھەقبەربىوونى بۇ پىشەتىن ژيانى دى د بەرهەف بىن د ھەمبەر سەركەفتىن و شەھەستناندا و بىرىنى و دۆراندىنناندا و ترسىن و ھىقىنى دا، د نەساخى و ساخلىھەمىن و شادى و شىنىنى دا، د كەيف و خوشىنى و ئازاز و ئەگەرىن دى دا ھەدار و خۇراڭىريا خۇرۇ دەست نەدەھىن. سلدن دېيىزىت: چاخنى كو ھەبىن د دونياپىن دا ژ بەھر و خى رو بىرلىن وى مفای ھەرگىرن، دونيا بۇ ۋىن چەندى ياخاتىيە ئافراندىن، د ھەمبەر ئازاز و دۇوارياندا دلگەن و بىن ھىقى نەبن و خۇ پىنهەلتىر ژ ۋىن چەندى بىزانى كو ئازاز و دۇوارىنى ب كارنى ب سەر جانى ھەمدە سەربەقەن. كەسى قەدر و رىزا ژيانى نەزانىت ژ ھەزى ژيانى نىنە و ماقنى وى چەندى نىنە بەختەوەر بىيت. دېيىزىن: خوشبەختى و دەرروون ئارامى خەلاتى ئەنجامداانا ئەركى يە، ئانكۇ خوشبەختى دىارييەكە كو د ھەمبەرى ئەنجامداانا ئەركىدا ب مە دەھىتە دان، لى دېيىت بىزانىن خوشبەختبوون و دەرروون ئارامى ئىكە ژ گۈنگۈرىن ئەركىن مە.

و ب دېيىتە كا سەرپىتى بكارىن بخوبىتىن، بەلكو پەرتوكەكا مەزىنە ب بەرپەرىن گر و پىشكىن ژ ھەف جۇداقە ياكى پىشكەتى كو ب خوبىندىن و تىگەھەشتىن وى بىن ئەندازە ياب ب زەممەت و دۇزارە. ھەرى د ۋىن دونياپىن دا كەس ھەيدە كو ئەھەپ پەرتوكە ژ دەسىپىتىكى ھەتا دويماھىكى ب ھوبىرى و ئاقۇرى لىدانەكا دروست خواندىت و ئەھەتتىن تىدا ھاتىن مينا پىتىقى زانپىن و تىگەھەشتىتى؟.

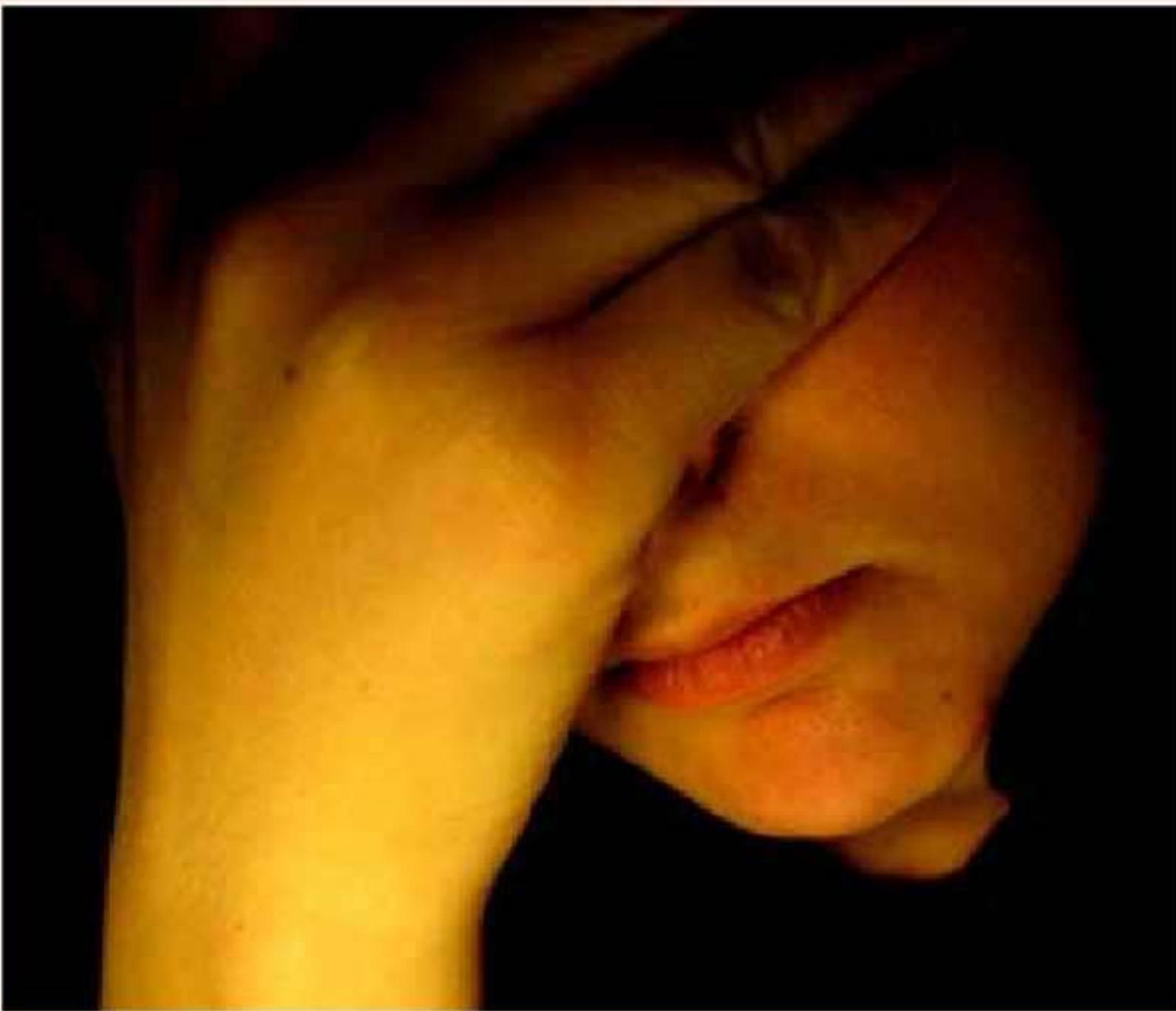
ئەم دېيىزىن خەلک ھەمى ب شەف و رۆز، ب ھەمى ئالاقيە ل دويىش خوشبەختىن غار دەمن، لى كىم كەس بىن ھەبىن كو گەھەشتىنى. بەھرا پىتر خوشبەختىيەكى دخوازن كو دگەل لەزەتىن خاپىنەر يا ب ھەقرا بىت. چاخنى قىيا بىگەھنى ژى د تەحسىن و يا خۇبايە كو چ جاران ناگەھنى. باشە ژقان لەزەتىن خاپىنەرلىن مينا وا مارىن ب ترس كو ژھەرا نەپەنیا حەسرەت و بىن ئۆمىدىن ھەلگەرتى چاڭان ب تىقىنин و د رىكا راستىيا خۇدا ل خوشبەختىن بىگەرن.

ئەو گەنجىن كول بھارا ژيانى ھەۋساري خۇ ب دەستىن خۇ نەگىرن بلا د پىشىراست بن كو د رۆزگارا پىرى و بىن ھېزىزىن دا دى دووجارى تۈۋىشى حەسەرت و بىن ئۆمىدىن بىن و بەرۋاڭىزى كەسىن كو د رۆزگارا لاۋىنيدا پىل و ھەوسىن خۇ د دئىن، ئاڭرى ھەلچۇونا دەرروونى ب ئافا خۇراڭىرىن ۋەدمەرىن و شەف و رۆزگار خۇ ب كار و خەبىتىن دەرbaزىدەن. ل پاشەرۆزى بەرى رەنچ و ئازرىنى دى ب دەستقە ئىن، كەسى كوب گريانى تۆقى ب رەشىنيت دى ب گىزىزىنى بەرى وى بىنەت، لى دېيىت ئەم خۇ بىناسىن و د ھەمان دەم دا ژيانى ژى بىناسىن و كەفالەكى دروست ژ باشىن و خراپىا وى د ھىزرا خۇدا وىنە بىكەن داكو ب بۇيەرىن زەمانى و رويدانىن وى بىن ئالۇز دلتهنگ نەبىن. ئەگەر مە دان پىدان

ھەلبەت ئەم ھەمى حەز دكەين دېختەوەر و ددل ئاسۇدە بىن. ھەر كەسى بەختەوەر بىت تىشەكى ژ وى پىنهەلتىر ناخوازىت و كەسى كو بىن بەختەوەر نەبىت ب گەھەت بەختەوەرىن و دل ئاسۇدەپىيىن، سامان و سەركەفتىن، ۋىلان و ساخلىھەمى و شىان، چ ژقان ب تىن ئكارن مە خوشبەخت بىكەن، بەلى ئەھەپ پىكەپ دەسىپىكىن خوشبەختىن نە، لى ب چ سەدەمەكى دى كارىن بۇ ھەرگاڭ د ھەمبىزىا وىدا جەن خۇ مۇكوم بىكەين؟ چىدىتىت مەرۆف د ژيانى دا بىن ب ناڭ و دەنگ و ساخلىھەم و زەنگىن بىت. ھەرۇمسا خۇدەپىيى ژىيەكى درېيىز بىت، لى دگەل ژان ژيان ئكارىت مە خوشبەخت بىكتە، چونكى سەرەتكەن خوشبەختىن يَا دناف دەرروون و هنافىن مەدا و ئەركى ل سەر ملىئىن مەيە دەرروونا خۇ بەختەوەر بىكەين و ئافا بىكەين. بەلى خوشبەختىا مە يَا د ستۇرىن مەدا. ئەھەتتىن ھەرى رەوش و دەرفەت و ئەرك و كارىن تا گىرتىن وى چەندى ئەم بكارىن ياساپەكى دىياركى بۇ خوشبەختىن دابرىتىن. ئەگەر ئەم ل كۆمەلى بىنرىن ژ تالىيى تىورى ۋە تەقايى خەلکى ل سەر ۋى ئاخىشتىن د كۆكىن كو ئارامى و مەتمانە مەزىتىن بەھرا دونياپىن نە، لى ژ تالىيى پراكتىكى ۋە گەلەك كەس د مەيلدارن سامان و شىان و ناقداريا خۇ دگەل ئىمناھىا دلى ۋەگۈرن، لى ھەيەت!! ھەيەت!!

بىن گومان ژيان ياب ب زەممەتە و ئارىشىن مە د ۋىن رىكا پىر ترس و مەترىسىدار دا ئىڭ و دوو نىن. ھەزىن دەرروونى و بۇيەرىن دەرقەپىي ھەر ئىڭ ژوان ئارىشەكى ژ مەرا چى دكەت. ئەگەر ژان ھەردووكان بىكەن جوت دى وەرىسەكى پىك ئىن ب ناڭ ژيانى. ژيان كەفالەك ئىنە ل سەر بەرپەرمەكى ھاتىتە كىشان

چونكى ھەۋەزىنى وى دلىنیا خوھ بۇ ديارنەدكر نەچار دېيت خيانەتى لى بکەت

كەلا برسىبۇنى دا ئىكىسەر ھزرا خوھ بەرەف شوفىرى دېيت و پاشى پشتى ل دەف مەلايى دېيتە ھەۋەزىنا وى و لى نەدزانى ھەۋەزىنى كا بەتالە و خەلەتىھ خوھ توشكىرى، سەيران پشتى كۆچەند ھەيقان دەيىنە دگەل ھەۋەزىنى خوھ يىن دوى، ل قىرە ھەۋەزىنى وى باپى زاروبىن وى سکالى دېرى سەيرانى بلند دەكت و پاشى دسەر قىرا سەيران دەيىتە بەردان و زاروبىن وى ژى ژى دەيىتە وەرگەن و پاشى نەدا د چاكسازىن ۋە. سەيران روزىنامە بولى كىم دىتنا زاروبىن خوھ دگەل خەمىن ھەۋەزىنى و زاروبىن خوھ يىن بولىنە ئىخسيرا كوقانىن نە چاقەرى. سەيرانا نافېرى نەدا بىن ئومىد بولى ژ پىكىشىزىانا ھەۋەزىنى و كەفتىھ دېن كونترولا ھىزا خەما و ئىكىسپاير لى هاتن، سەيران دېنى كەل روندىكانقە.

ئىسەرەتتىت جڭاڭى

نارين دۇسىكى

دلىنى ئەو ھوكارى ھەرە سەرەكى يىن ھەۋەزىنا بىيڭىشە گرىيەدت، ژېھر ھندى گەلەك ژن ژېھر قى ئەگەرى خيانەتى ل ھەف دەمن و ئارىشىن چەمەت پەيدا دېن، زىددەبارى گەلەك جار ژن دەمى خيانەتى دەكت ئاشكەرا دېيت و ئەف چەندە دېيتە ھەلوەشىيانا ژيانى وى ژن و شەرمزاريا ھەۋەزىنى و ياخىن سەرسورماڭتىر زارو دەكەقىن دنافېبەرا ھەردو لايىن ھەستىيار و دېنە قوربانى بۇ وان كېشان.

دناف چوار دیوارىن چاكسازىن دەت و چو دگوت خۈزى نەدا ل بەر سىنگى زاروبىن خوھ من تىر بىهنا وان ھەلکىشىابا، سەيران ئەو ژنا كا ل چاكسازيا هيتوتى پشتى كۆ گەلەك بىزار بوي و روژانە روندك ھەۋالىن ژيانا وينه ژېھر دوركەقىتا وى ژ زاروبىن وى و سەرمرايى ھەتكەبەريا خوھ تووش كرىن و بولى ئىخسيرا ھيانە كا نە نەچاركىرى بولى كەندا دلىنیا خوھ، ئانكى ژېھر ھەست ب ۋالاتىھى كى دەر سەيران رادبىت و پىن ل توخيبين ھەۋەزىنت دەت و سنورىن خىزانى دېھزىنەت سەيران ژېھر خوھ بىتى دېت و ھزر دەر كەسە كا قەدەرە ژ خوشىن ژيانى و دەربىرینا ھەستىن ھەۋەزىنى و دلىنیا ھەۋەزىنى و ھەمبىزىكىدا ھەۋەزىنى، لەورا سەيران دېشت ھەۋەزىنى خوھ را حەز ل شوفىرى خوھ دەكت و دەمىن كەندا سوھبەتان دا ھەردويى وەسا ھەست كەر پىكىشە دگۈنچىن، لەورا سەيران دېشت ھەۋەزىنى خوھ و ترسىيا

شیرهت

گەلى زاروکان... .

د ۋى تەمەنى دا چ كارەكى خراب ئەنجام نەدەن دا كۆ بۇ پاشەرۋەزا وەلاتى خۇ نەبنە كەسىن زيانبەخش.

رىزگرتىن مەزنترىن خەلاتە بۇ كەسىن بەرامبەر، ئەقجا رىزى ژ دايىك و باب و ماموستا و هەفالىيەن خۇ بىگرە.

ئەگەر تو بخوازى بىبىه زاروکەكى زانا و شارەزا، نوكە دەست بەھافىزە خواندىنا پەرتۈك و كۆفارىن تايىت ل سەر زاروکان.

بىگرنىزە

-گوقى جارەكى ئىكى قەلس ژنەك بۇ كورى خۇ يى مەزىن ئىنا كەيفا كورى وي ژى گەلەك هات و گوتە بايى خۇ: باب ئەز مەمنۇنى تەمە و سۈپاسيا تەدكەم!!

بابى وي ژى گوتى: گەلەك دلى خۇ خوش نەكە يا تە بىتى نىنە يا برايىن تە ژى يە!!!!!!

-ژنەك و زەلامەك ب شەر چون دووی دەمى دا كەرەك هات ل بەرامبەر وان راوهستىا ئىنا زەلامى تلا خو درېڭىز كەرى و گوتە ژنکى ئەز دېيىم ئەقە ژى مروقى ھەۋىيە!!

ژنکى ژى بىگرنىزىن ۋە گوتى: راست د بىزى خەزووپىرى منه!!

-ماموستايەكى گوتە قوتايىھەكى: بۇ من ناھى پېنچ گىانە وەرىن درىنە بىزە؟ قوتايى گوت: سى شىر و دوو پلنگ!!

تىپرەك و كوتىر

عزمەت يوسف

shahrazad

دەمى لويىسى كوتىران ب خۆرسىن خۇ
ھەست كر كۆ ئەقە نە ئىكاكى ژ وان ئىنا
ھەر سېيدى زوى ھەمى لى راوهستىان
و سەر و لەشى وي ھەمى خۇينەلۇو
كر.

تىپرەك ب زۇرى شىا خۇ ژ نكل
و شاپەپەرین كوتىران رىزگار بىكت و خۇ
بىگەھىنتە كەلەپەن خۇ.

ژ ئالىيە دى تىپرەكان ئەھۋى شەقى
زانى كۆ ئىك ژ كەلەپەن وان يَا كىمە
و دىيار نىنە زىيە د خەمگىن بۇون.

ل ئەھۋى سېيدا ھىشتا باش زەلال
نەبۇوى تىپرەكا دىت كەلەپەن وان هات و
يَا سورە ژ خۇينى. پاشى چىرۇكَا وي
زانى ئىنا گۆتنى:

(ئەم تىپرەك د كىشى نە ئەو د
كەھى نە. ژيانا مە و يَا وان وەك
ئىك نىنە. سەد جارا مە يَا گوتى مە
رۆزقەكى حەلال و ژ كەدا خۇ دېيت.
لى تۇ بۇ تەشقەلى و دىزىن چوو بۇونى.

مە كەلەپەن دېيكەر و حەرامخۇر
نەقىن و جەن تە دناف مەدا نىنە).
وەسا ھەمى تىپرەكا پۈيەتە پىتە كەن
ما بىن هىڭىل و سەميان

برەكە تىپرەكان ل بەر پالى چىا يەكى
ل نزىك گوندكەكى ۋە دەر ل سەر دار
و خولپىن و بلند ب تەناھى دېيان.
رۆزانە ب كەدا خۇ خوارن و تۆمك ژ
گىايى خۆرسىت و كىشى پەيدا دىرىن و
دخوان و منهتا كەسى ھەلەنەدگرتىن،
ب شەقى ژى داچنە لويىسى و بەحسى
رۆزى چۈوبى كەن و ب تەرانە و كەنلى و
خۇشى ھەتا د خەو دچوون.

رۆزانە ئەقە كارى وا بۇو، يَا گىرنگ
بۇ وان كەسپەكى حەلال و ئازادى
بۇو. وەسا پىكھاتبۇون و راھاتبۇون كو
مالى كەسى نەخۇن.

ل گوندكى جوتكارەكى كومەكى
كوتىران ھەبۇو رۆزانە دا تۆمكى ژ
جەھ و گەنمى دەتى. رۆزەكى ئىك ژ
تىپرەكان چاقى وي ب كوتىران كەت كو
يى د ژيانەكا خۇش دا و بىن واسىتىان
تۆمكى وان يى بۇ دەھىت، ئىنا بىريار دا
خۇ دا بىگەھىتى.

تىپرەك خۇ ژ كەلەپەن خۇ قەقەقاند
و بەربەرە خۇ نىزىكى كوتىران كر، ھەتا
رۆزەكى خۇ دناف كوما وان قوتايى و
ھەتا دانى ئېڭارى تۆمك دخوار و ل
گەل وان چوو بەربانكەكى لويىسى. ل

شی بازیری بناسه

د هوک

زاني ئينا گوتى:
(ئەم تشيرك د كيچى نه ئەو د
كەھى نه. ژيانا مه و يا وان وەك
ئىك نينه. سەد جارا مه يا گوتى مه
وي زاني ئينا گوتى:

دهمن لويسي كوتaran ب خورستى
خۆ هەست كر كو ئەفه نه ئىكا ژ
وان ئينا هەر سېپىدى زوي هەمىلى
راوهستيان و سەر و لەشى وى هەمى
خوبنه لوو كر.

تشيركى ب زۇرى شىا خۆ ژ نكل
و شاپەرەن كوتaran رزگار بکەت و
خۆ بگەھينته ھەۋالىن خۆ.
ژ ئالىن دى تشيركان ئەھۋى شەقى
زانى كو ئىك ژ ھەۋالىن وان يا
كىمە و ديار نىنە زىدە د خەمگىن
بوون.

ل ئەھۋى سېپىدا هيشتا باش زەلال
نەبوسى تشيركى دىت ھەۋالا وان هات
و يا سورە ژ خوبنى. پشتى چىرۇقا

قان گيانه وەران بناسه

رويىشى

ھرج

كىرەيشىڭ

سەقورە

مەيمۇونك

هوزان دهربیرینا ههست و سوزا منه

ئازىتا: دهريايىا هزر و بيرىن من بەرفەھكىيە و پىر دشىم روى ب روى تشتىن دهوروبەر بىم.

يا د پىتوسى دا و ئىكە ژ ئەگەرىن سەركەفتى لەورا بلانى هەردوويان پىكىھ بېنه سەرى. هەرۋەسا ل دوماهىن ئازىتا جوانىا كچى د زىرىھكى و خودان بەھرمىا وى دا دىيىنت و ئەو دېيىزىت: ئەز حەز دكەم مافى كچى د جڭاکى دا بېھىتە پاراستن داكو ئەو ژى بشىت وەكى هەر كەسەكى دناف جڭاکى دا پەرە ب زانىن و هونەرى بەدت و وەلاتى ب وى هونەرى و زانستى پىشىپخىت.

هەلېستى زانى ل دىفدا من زانى كا دى چاوا نېيىسم.
ئازىتا د پىشكەكا دىتىر يا ئاخفتنا خودا دېيىزىت: من د ناڭا جىهانا هوزان قەهاندى دا گەلەك دەستكەفت ب دەستخوقة ئىناینە كو گۈنگىتىرینا وان ئەوه كو دهريايىا هزر و بيرىن من فرەھ بويە و پىر دشىم روى ب روى تشتىن دەوروبەر بىم، ئازىتايى پىر حەزا ل سەر قەهاندىنا هەلېستىن ل سەر (وەلات و دايىكى) هەى چونكى ئەو دېيىزىت: كارتىكىنە كا گەلەك ل سەر من هەنە و ژ بلى كارى قەهاندىنا هەلېستىن وى حەزا ل سەر وىنەكىشانى هەى چونكى ئەو وەها دىيىنت كو بەھرمەيە كا مەزن د فى بىاڭى دا هەيە و گەلەك جاران دنالا قىستەقىلان دا پىشكدارى ب كەقائىن هونەرى كرىيە.

د بەرسقا پىرسىارە كا سيلاف دا لدور كانى دى يا بەردەۋام بىت ل سەر كارى خوين هونەرى يان نە؟ ئازىتا دېيىزىت: بىگومان من زور دېيىت بەردەۋامىنى بىدەمىن و ئەز د وى باومرى دامە كو دى يا بەردەۋام بىم، ود ناڭا هەر رەوشە كا چىدىيەت ژى ئەز دەست بەردەۋامىنى نەدەمە ئەن ئەز دەست بەردەۋام بىت ل بەرە كو بىمە د پاشەرۇزى دا من ل بەرە كو بىمە نۇزىدار و ئەو حەز دكەت ئامۇزگارىيە كى ل ھەمموو قوتايان بىكەت و دېيىزىت: زىدە گۈنگىن نەدەمە ئى كارى چونكى د پاشەرۇزى دا من ل بەرە كو بىمە نۇزىدار و ئەو حەز دكەت ئامۇزگارىيە كى ل ھەمموو قوتايان بىكەت و دېيىزىت: زىدەبارى قەهاندىنا هەلېستى بلانى سىنيلەيىن خودان بەھرە دەست ژ خواندىن بەرنەدەن چونكى سەركەفتىن

ب/ خوناڭ لەزگىن

هوزان پىشكەكا گۈنگە ژ هونەرى و بويە حەزەكە گۈنگ بى گەلەك كەسان و ژ پىغەمەت دىياركىرنا ۋى بەھرمەيى د ناڭا سىنيلەيى مەدا گەلەك كەسىن خودان شىان ھەنە كو حەزا نېيىسينا هەلېستى ھەنە و گوشما سىنيلە ژ كۆفارا سيلاف ۋى جارى سىنيلە بەھرمەند و خودان شىان (ئازىتا مەم نەبى) كرىيە مېھمان و ب ۋى ئاوايى بى سيلاف دەھىتە ئاخفتىن.

ئازىتا كو ھىشتا د ژىيەكى كىم دايە دەستپىكا قەهاندىنا هەلېستى بى وى ل سالا ۲۰۰۶ دەست پىدىكەت كو ھىشتا ل قوناغا بەنەرەتى بىو و ئەو دېيىزىت: ژ بوى كو من باش هەلېست قۇھاندىبان و دنالا قىستەقىل و كوران دا خواندىبان دايىك و بابى من هارىكارىن دەستپىكى يىن من و د ھەمان دەم دا خوشىكا وى (ژيلا) ئىكا دىتىر ژ هارىكارىن وى.

كانى بوجى وى دەست دايە نېيىسينا هەلېستان؟ ئازىتا دېيىزىت: چونكى هوزان دهربىرینا هەست و سوزا من و ب رىكا هوزان ئەز شىامە سەركەفتىن زور ب دەستخوقة بىنەم و ئەو د پىشكەكا دىتىر يا ئاخفتنا خودا دېيىزىت: د دەمما قەهاندىنا هوزان ئەز هەست ب ئارامى و سەڭى و خوشىكە كا مەزن دكەم و دلخوش دبىم. و هوزان ل جەم ئازىتايى تىتەكى گەلەكى ب بەھايە و ئەو وەها هەست دكەت كو هەلېست ژ كەساتىا مروقى دەست پىدىكەت و ناقەشىرىت و دېيىزىت: پىشتى كو من راما دروستا

فی ستیرا جیہانی بنساسہ

پیرس ئامېدى

دېن هژماری دا بو ههوهین ریزدار دی ستیره کا
دی یا جیهانی دهينه نیاسین ئه وژی ب رهگه زی خو یا
هندي یه و ستيره کا پولیودی یه نافی وی ((بريانکا
شوبرا)) یه کو هر ب ههمان ناف هاتیه و ب (می
می) ژی یا نافداره ل (سهر دونیایی دبواری
و با به کین نوژدار هاتیه ل سهر دونیایی دبواری
زارقه کرنی دا روله کی گلهک باش دینیت و هر ژ
زاروکینیا خو حهز ژئی ھونه ری کريه و ژبه و جوانیا
وی یا نافدار هر زوی شیا یه دېن بواری دا بهیته
و هرگرتن و گرنگیه کا زیده پی بهیته دان و پتر ژ (۲۵)
فلمین سینه مايی پشکداری تیدا کريه و دزوربه یا وان
ژی دا شیا یه رولی سهره کی واته قاره مانی ل دویٹ
پلهین فلمی و هربگرت و چهندین خهلاقین ب ناف
و دهنگ و هربگرت. دیسان ل سهر ئاستن و هلاتنی
هندي شیا یه چهندین سالا بیته شاهجوانا و هلاتنی و
ئه ژی بوبیه دهرازینکه ک کو تیرا بیته شاهجوانا
جیهانی ژی پشتی کو لسالا (۲۰۰۰) بوبیه شاهجوانا
هندي شیا پشکداری دهه چرکین شاهجوانین جیهانی
دا بکهت ل سالا (۲۰۰۰) ل ویری ژی شیا ناسناشی
شاهجوانا جیهانی و هربگرت و ل چیره دیته ریکه کا ب
ساناهیتر بو وی کو پتر نافدار بیت. سه بارهت ژیانا
وی یا هه چرینی پشتی پشکداری دفلمن love (story)
ژیانا هه چرینی پیک ئینا ئه وژی بیو دهستیکه ک کو
ئه چینی دنابیه را وان دا پهیدا بیت و پی بگه هنه
ئیک به لی ژیانا وان زور نه چه کیشا ول قن دوماهیں
ژی ل (۱۵/۱۱/۲۰۱۰) بريانکا یی د روزنامه کی دا
به لاف کريه نوکه په یوهندیین باش یین ئه چرینی دگه ل
که سه کی دی زور یی پیشکه چتی گریده ت و خیزانی
وی ژی زور به خته و هرن کو دگه ل چی کوری په یوهندی
هه یین. ژ نافدارترین خه لاتین وی ب دهستخوچه ژیناین
ب ریکا سینه مايی:

- ب ریک سیمایی .

  - ۱ خه لاتی Aspara ل سالا ۲۰۰۸ و هک باشترین ئەكته د فلمى Kaminey دا .
  - ۲ خه لاتی ئوسكارا هندی و هرگرتیه کو ئەف ساله د ئاههنگی دا يا بهره ھەف بول مومبای ب ریچه چوو .
  - ۳ دیسان بشکداری د ئاههنگا خه لاتی پولیودی Lux Sabse Favourite ( ) یا نافدار ب ( ) Kaun دا كريه .
  - ۴ ب فلمى Fashion ( ) بريانكا شيا بو ئىكەم جار خه لاتەكى دەولەتى و هربگريت ب رىكا رول گىرانا خو .
  - ۵ خه لاتی ئوسكارا هندی ل سالا (۲۰۰۱) و هرگرت بول و وەك باشترین ئەكته را سالى . ديسا دگەل چەندىن خه لاتىن دى يىن گرنگ و نوكە مژويلى چەندىن كارىن دى يىن بازىرگانى يە وەكى دروستكىرنا رىكلامان بو كومپانىين مەزن و دیسان نمايشكىرنا جل و بهرگا .

كى نە دەولەمەنترىن

٢

Warren Buffett

ل وەلاتى ئەمریكا دژىت كارى وى بازىرگانىا گشتى يە داھاتىيى وى دگەھىتە (٤٢ مiliار دولار) ئەقە ل رىزا دووئى دھىت ل جىهانى .

١

Bill Gates

ل وەلاتى ئەمریكا دژىت خودانى كومپانىا (Microsoft) داھاتىيى وى دگەھىتە (٥٠ مiliار دولار) كو ئەقە ب رىزا ئىكى دھىت ل جىهانى .

٦

Paul Allen

ل وەلاتى ئەمریكا دژىت كارى وى ئىستىسمارا ھەۋىشىكە دگەل كومپانىا (Microsoft) داھاتىيى وى دگەھىتە (٢٢ مiliار دولار) ل رىزا شەشى دھىت ل جىهانى .

٥

Lakshmi Mittal

ل وەلاتى ھندى دېزىن دبوارى پىشەسازيا (ئاسنى) كار دكەت داھاتىيى وى دگەھىتە (٢٣,٥ مiliار دولار) ل رىزا پىنجى دھىت ل جىهانى .

ئا: نشوان گوھەرزى

(٨) كەس ل جىهانى ؟

٤

Ingvar Kamprad

ل وەلاتى هندى دزىن دبوارى پىشەسازىا (ئاسنى) كار دكەت داھاتىي وى دگەھىتە (٢٣,٥ مiliar دولار) ل رىزا چارى دھىت ل جىهانى .

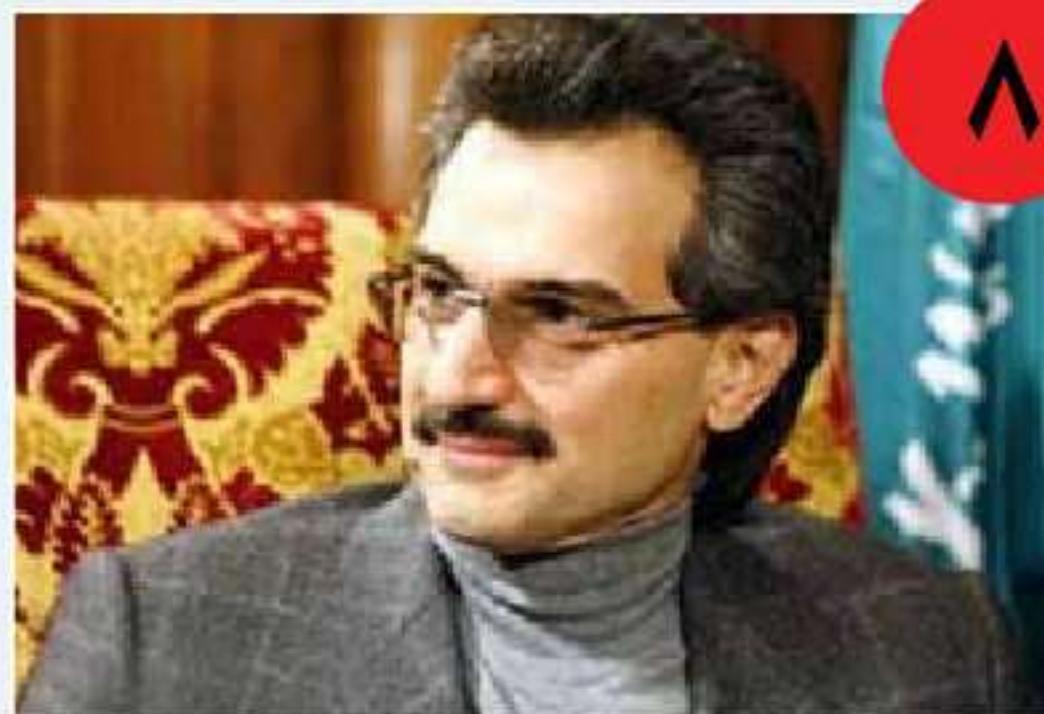
٣

Carlos Slim Helu

ل وەلاتى مەكسىك دزىت و دبوارى پەيوەندىيان كار دكەت و داھاتىي وى دگەھىتە (٣٠ مiliar دولار) ئەقە ل رىزا سىي دھىت ل جىهانى .

∧

الوليد بن طلال

بازرگانەكى ب ناف و دەنگە ل (مرنيشينا سعودى) دزىت و خودانى كومپانىا (روتانا) يا ھونھرى يە داھاتىي وى دگەھىتە (٢٠ مiliar دولار) ل رىزا ھەشتى دھىت ل

∨

Bernard Arnault

ل وەلاتى فەرەنسا دزىت خودانى (٢) كومپانىت مەزىنە يېت نمايش و جل و بەرگىن ئافەتنە كومپانىا (Christian Dior و Louis Vitton) داھاتىي وى دگەھىتە (٢١,٥ مiliar دولار) ل رىزا حەفتى دھىت ل جىهانى .

شقان په‌روهر و شه‌ریف قه‌یران مژولی دروستکرنا فلمه‌کینه ل دوور هه‌له‌بجه

دهمه‌که هه‌ردوو هونه‌رمه‌ندین ناقدارین کورد شقان په‌روهر و شه‌ریف قه‌یران مژولی دروستکرنا فلمه‌کن سینه‌مایی نه ل دور کاره‌ساتا ترازیدیا هه‌له‌بجه‌یا شه‌هید و د فی بواری دا هونه‌رمه‌ند شه‌ریف قه‌یران بو سازیت راگه‌هاندینی دا دیارکرن کو ئه‌و و هونه‌رمه‌ندی مه‌زن شقان په‌روهر نوکه مژولی دروستکرنا فلمه‌کینه ب نافی (هه‌له‌بجه و ئه‌فینا کوردان) و دیزیت نشی‌سینا سینارویویی یا من ب خویه و ئه‌زو و شقان ب روئی ئه‌کته‌ریی رادبین. دیسان قه‌یرانی دا دیارکرن کو ئه‌و دی ل ڦان نیزیکان قه‌ستا بازی‌ری هه‌له‌بجه که‌ن ڙبو وینه‌کرنا فلمی و چه‌ندین ئه‌کته‌ر ل باکوری کوردستانی دی دفلمي دا دېشکداربن و گوت دهمن فلمی ۱۲۰ خولکه‌ن و ئه‌و هزردکه‌ن کو ل ئه‌یلولا سا ۲۰۱۱ ئه‌ف کاری هونه‌ری یین سینه‌مایی ب دوماهیک بهیت و بهیت‌ه نیشاندان.

بوج

کیفراله: ۷/۲۳ - ۶/۲۲

بو خو مقای ڙ هنده‌ک دهليچهيان ودرېگره دا ناستن خو ین باشتري بکه‌ي، نه هم‌کمسه‌کي گوته ته تو ین خه‌له‌تی نه‌و تو نه‌هيني، گوهرين بو ته دباشن.

شیر: ۷/۲۴ - ۸/۲۳

ڙ ياشه‌روزا خو نهترسه يروzin ته ینن گرنگ ناهيلن تو ڙکار بکه‌ي، هنده‌ک هيچيئن نوی ددلن خو دا بچينه، دهافن نه‌هيني دی هنده‌ک گهورين تييدا په‌يدابن.

کچ: ۸/۲۴ - ۹/۲۳

هنده‌ک خه‌له‌کين نوی بنیاسه دا پتر په‌يودندین خو ب هيز بیخی ته‌هئي دی کارناسانيه‌کن بوته په‌يداکه‌ت، هنده‌ک هزرين ته پيده‌ش ب گهورينانه.

کافر: ۴/۲۰ - ۳/۲۲

دي هنده‌ک گهورين دڙيانا تمدا په‌يدا بن بن حه‌زکرنا ته دی بنه رينکه‌ک کو تو گه‌له‌ک باور ڙ تشتي نه‌که‌ي، سيمایي خو بگهوره دی رينکين نوي ل بمر سينگي ته ڦه‌بن.

گا: ۵/۲۱ - ۴/۲۲

تو گه‌له‌ک ین رڙدي ل سه‌ر کاري خو نه‌وما رهخنه ل ته دهیته گرتن به‌لني نه‌وئي دی بیته ده‌گه‌هه‌ک بو سه‌رکه‌شتتا ته، تو خوشتشي زور نازار دده‌ي.

جيعلم: ۶/۲۱ - ۵/۲۲

چ رهقتارين وسا بلا ڙ ته چينه‌بن کو دهورو به‌ريين خو نه نارام بکه‌ي چونکي ته ريزه‌کا باش يا دناتش وان دا همه‌ي. هه‌زاريا ته بتتن ڙ لاي هزري قه‌يء.

بھاترین پەرتوک ل جىهانى

ئاھارىكار مەممەد باخورىيلى

پەرتوكا (بالدىن ئەمریكا) كۆ بھاترین پەرتوکە ل جىهانى ب بھايىن (١١٥) دولارىن ئەمریكى هاتە فروتن دسەرىك زىدەكرنە كا ئاشكرا دا لبازىرى (لەندەن) و ئەقە دېتە نويترين رىكورد د فروتنا پەرتوکە كى دا و ئەو كەسى ئەف پەرتوکە دروست كرى ھونەرمەند و زانايىي بالندىا (جون جىمس ئودوبون) خەلکى وەلاتى فەنسايە و ل(هايىتى) ژىدالىك بوبە ل (ئەمریكا ژۇورى) ژيايە دنابىھە را سالىن (١٨٥١-١٧٨٥). ژىدەرەكى نىزىك ژ ۋىن سەرىك زىدەكرنە دا ديار كرن كۆ ئەف پەرتوکە ئىكە ژ كومە كا پەرتوكىن (لورد ھيسكىس) يى بريتاني و ئەو كەسى ئەف پەرتوکە كرى (مايكل توليماش) بارزگانەكى بريتانيه.

پىرسن ئامىيىدى

گىسك: ٢٣/٢ - ٢٠/٢

نەھىيلە پەيدۈندىن تە دىگەل بەرپىرىنى تە لاواز بىن چونكى هندەك چاكسازى دى ھىنە ئاڭشىرىن، نەو كەسىن بەحسا تە دىكەن يشت گوھە پاقىزە جوتىكى تو ل بىشىا وانى.

سەتلىك: ٢٢/٢ - ٢١/٢

ج سوزا نەددە نەگەر دشيان دا نەبىيتن پىيگىرىيى بىن بىكەي ژېھەركو كەسايەتىا تە دى لاواز بىت دەنگە تە ژ هندەك سەرەكە قىتتا دویر بىنخىت، گۈزئىن بىلە دەفت تە خلاس نەبن.

نەھەنگ: ٢٣/٢ - ٢٢/٢

تو ژ ھەزى ئەندىنى كۆ دەغان دەمان دا رېز ل تە بەھىتە گىرقىن يەلەيى تە بلەندىرلىن ھاتىيە، نەھىيلە تاخىتتىن جەڭلىكى ل سەر تە زال بىن چونكى دەخنا دەۋار ھەستىن تە بىرىندار دەكتە.

پىسترىن زەلامى جىهانى خو دشوت

مالپەرئى دونبالە قەدگوھىزىت و دېيىزىت: پىرمەمەرەكى وەلاتى چىنى پېشى بورىنا ٢٦ سالانە بو جارا ئىكەن سەرئ خو دشوت. ئەف زەلامە كۆ د ڈېيىن ٨٠ سالىيى دايە، ب ھارىكارىا ١٢ كەسا ژ خزمىن خو سەرئ خو دشوت. د ھىزرا ۋى كەسى دا كۆ شوېشتىن سەرئ وى كارەكى گەلەك ب مەترىسى و ئالۇزىيە و ب ھارىكارىا چەند خاولى و ليفك و كىسان مەروقىن وى پەرچا وى دشون. نە ئەف زەلامى ھەنن ب ڙقانە ئاڭنى خو بىخىتە دنافا پەرتوكا (گىتس) دا وەك رىكوردا پىسترىن زەلام د جىهانى دا كۆ تا نەا ب ئاڭنى خو نەشىشتىت.

تەرارىزى: ٩/٢ - ١٠/٢

ھەقسىنگىيەكى دەمەزاخىتنا نابورى خو دا بىكە چونكى ژ رادى بىندۇ دەردەكمەت، دى كەسەك ل جەقاتا تە بەرھەق بىت ژمېزدەيە تو خەمۇنا بېشە دېيىن.

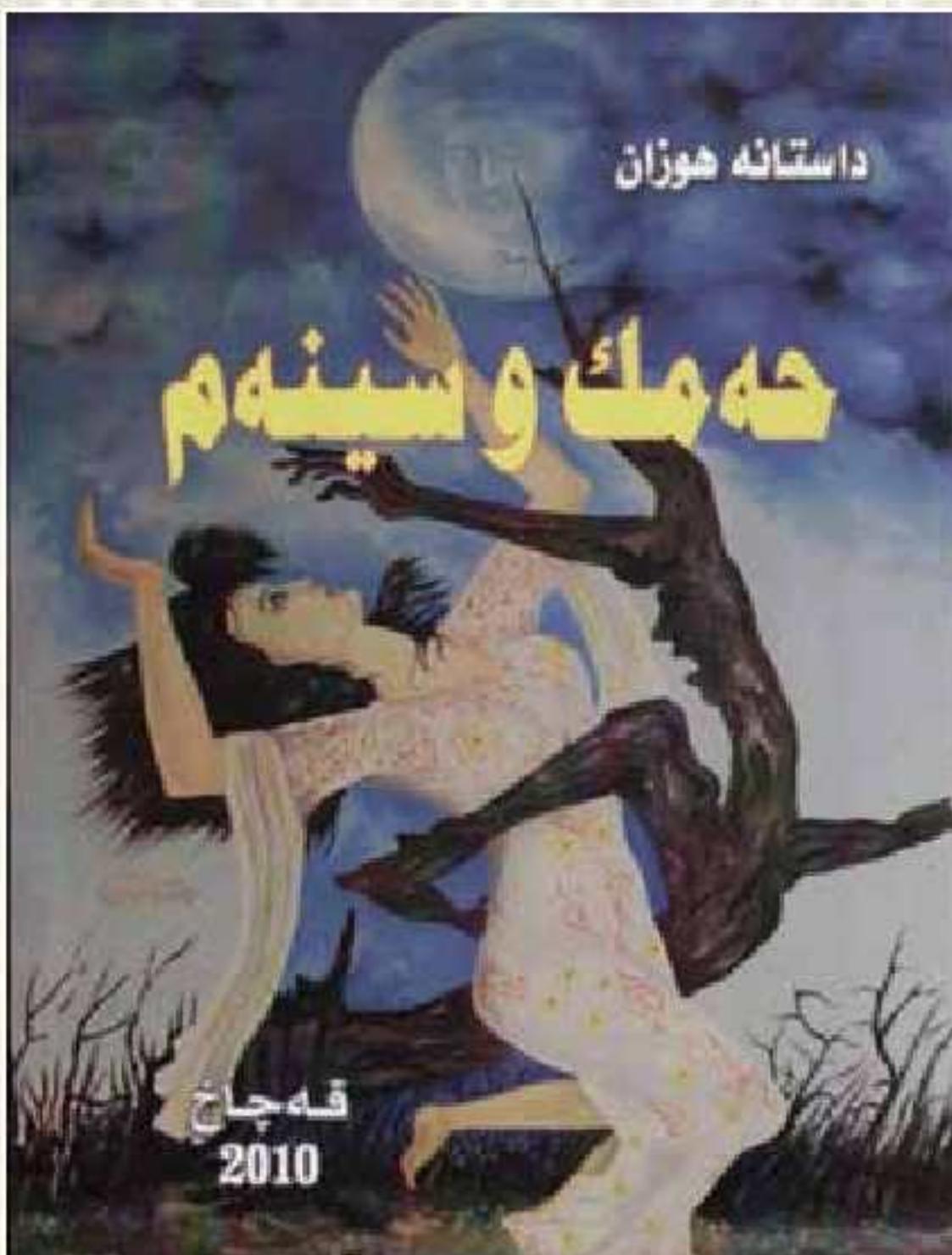
دويىشك: ١٠/٢ - ١١/٢

بزاقى بىكە نازەزويا خو بىشىبىخى دەمى دەمى دا دى تو سەرەكەقى دناف كارى دا، ژ نەگەر مۇزىل بۇونا تە هندەك كەس بەرى تە رادەمن.

كەفان: ١١/٢ - ١٢/٢

دى ناسىنى خوشتشىياتىن ل دەق تە زىدەتلىيەت بەلنى نە ب رېكىن ناشكەرالىمۇما دى توشى هندەك مەترىسىيەن جەڭلىكى بى، زوى باودەر ژ تىشى ئەتكە دى ئارىشە بۇتە ژى پەيدابىن.

ديوانا حه‌مک و سينه‌م که‌ته د بازاری دا

ل ڦان نيزيكان ديوانا هله به ستان شوره شگير
قه چاخ، (hee مک و سينه م) که هته د بازاری دا کو
ديوانه کا ئيک هله به ستبيه لدور ڙيان و سه ربىهاتيا
hee مکن توقي ڀي کول سه ر ده مين مير قباد به گئي
دووين ڙيای و ودهه رکري، کو ته خمين دهيته کرن ل
سالا ١٥٨٠ زايني بيت.

ديوانا حه‌مک و سنه‌م يا پيکهاتيه ڏ سن پشکان،
پشکا ئيکن ب پيتن عهربني هاتيه نشيسيں و ڏ ١٢٠
روبه لان پيکدهت و پشکا دووين ب پيتن لاتيني هاتيه
نشيسين و ڏ ١١٦ روبه لان پيکدهت و ل ناشه را
hee ردوو پشکان دا ئه لبومه کا که ٿالين شيوه کاري لدور
ڙيانا حه‌مکن و سينه‌من ب خوقه دگريت و ديوان يا
پيکهاتيه ڏ ١٥٨٠ ديرين هله ستان.

ديوانا حه‌مک و سينه‌م ب قه باری مهزن و
ديزائنه کا جوان ل چاپخانا هاوار ل دهوکن هاتيه
چاپکرن.

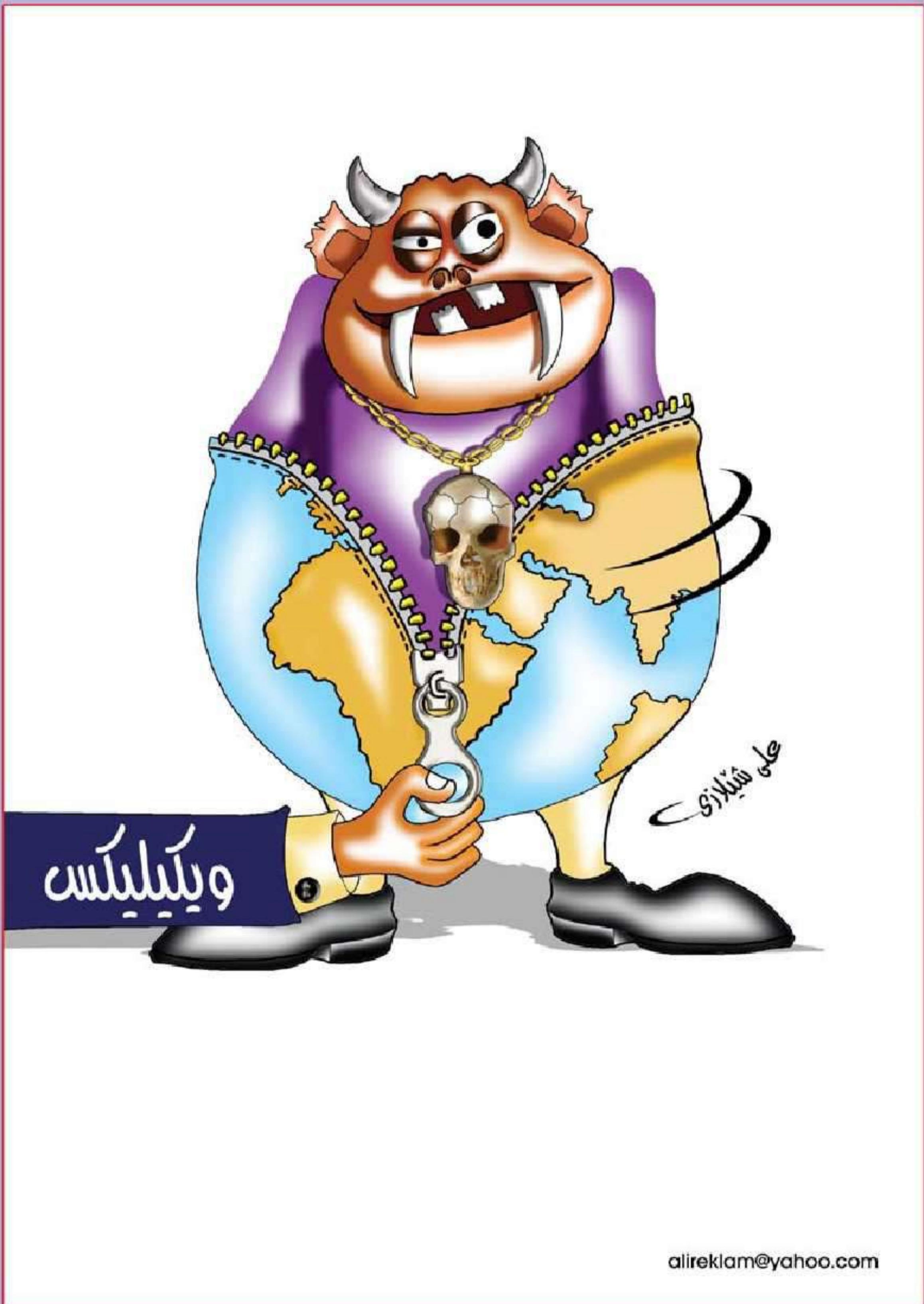
دهستين ته د رهنگين بن قه چاخ و ريقينگي روئين
شوره شگيرين و ئه ٿرو يا رهوشہ نبرين و ئافاکرنا
جضاکه کن سقيل

ديكورئ مالن ل دويف و هرازن گوهرين
تيدا چيدين، و هر و هر زه کي ل دويف بلا
گه رمین يان وي که شي ئه وئي ده دکه ٿيـت
دـقـيـتـ کـارـئـنـ دـيـ بوـ دـيـکـورـ وـ جـهـيـنـ مـالـنـ
ئـهـ نـجـامـ بـدـهـيـنـ، دـقـيـتـ گـرـنـگـيـنـ بـ دـهـيـنـهـ ڙـورـاـ
نـفـسـتـنـ وـ کـهـ رـهـسـتـهـ ڀـيـنـ نـفـسـتـنـ، چـونـکـيـ ياـ
گـرـيـدـاـيـهـ بـ جـوـانـيـ ياـ مـالـاـ تـهـهـ، هـهـتاـ دـيـتـهـ
ديـکـورـهـ کـوـ هـهـسـتـنـ مـرـوـقـيـ خـوـشـ بـکـهـتـ
دهـمـنـ ڙـورـاـ نـفـسـتـنـ بـ دـيـکـورـهـ کـيـ جـوـانـ دـهـيـتـهـ
دـرـوـسـتـكـرـنـ.

ئـيـكـ ڙـ گـرـنـگـتـرـينـ پـشـکـيـتـ ڙـوارـاـ نـفـسـتـنـ،
چـارـچـهـ ڻـ وـ بـالـيـفـكـنـ، ئـهـ ٿـهـ ڙـيـ لـ دـوـفـ وـانـ
جـورـ وـ رـهـنـگـانـهـ ئـهـ وـئـنـ کـوـ کـهـ رـهـسـتـهـ ڙـيـ
هـاـتـيـنـهـ دـرـوـسـتـكـرـنـ، بـزاـشـيـ بـکـهـ رـيـکـخـسـتـهـ کـيـ
دـرـوـسـتـ بـکـهـ دـنـاـشـبـهـ رـهـنـگـيـ وـ شـيـوـيـ
کـهـ رـهـسـتـهـ يـانـ، ئـانـکـوـ هـهـرـ کـهـ رـهـسـتـهـ کـيـ لـ جـهـنـ
ويـ يـنـ تـايـيـهـتـ بـهـيـتـهـ دـانـانـ، بـ ڦـيـ رـيـکـنـ دـيـ
شـيـيـنـ دـيـمـهـنـهـ کـيـ جـوـانـ وـ ڦـهـ كـرـيـ دـيـکـورـئـ
ڙـورـاـ نـفـسـتـنـ دـاـ ئـامـادـهـ بـکـهـيـنـ.

ديكورئ ڙورا نفستن د و مرزي زفستان دا

alireklam@yahoo.com

SILAV

Hijmar (56) Kanuna êkê 2010

Kovareka heyvane ya rewşenbirî giştîye li Amêdiyê derdikevît

